

Sprawozdanie Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie za 2018 rok

według ramowego wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do zarządzenia nr 3131/2018 Prezydenta Miasta
Krakowa z dnia 20 listopada 2018 roku zmienionego zarządzeniem Prezydenta nr 111/2019
z dnia 21 stycznia 2019 roku

PREZES ZARZĄDU
MPK S.A. w Krakowie

dr Rafał Świerczyński

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. Eksploatacji i Rozwoju
MPK S.A. w Krakowie
mgr inż. Mariusz Szalkowski

WICEPREZES ZARZĄDU
ds. Zarządzania Przewozami
MPK S.A. w Krakowie

mgr inż. Grzegorz Dyrkacz

Kwiecień 2019 roku

CZŁONEK ZARZĄDU
ds. Prawnych
MPK S.A. w Krakowie

mgr Katarzyna Bury

RADA NADZORCZA MPK S.A. W KRAKOWIE

prof. dr hab. inż. Wiesław STAROWICZ	Przewodniczący
mgr Marta WITKOWICZ	Zastępca Przewodniczącego
prof. dr hab. Andrzej MATYJA	Członek
mgr Ludwik WĘGRZYN	Członek
mgr Władysław MICHALSKI	Członek
Piotr JURCZYK	Członek

ZARZĄD MPK S.A. W KRAKOWIE

dr Rafał ŚWIERCZYŃSKI
Prezes Zarządu

mgr inż. Grzegorz DYRKACZ
Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Przewozami

mgr inż. Mariusz SZAŁKOWSKI
Wiceprezes Zarządu ds. Eksploatacji i Rozwoju

mgr Katarzyna BURY
Członek Zarządu ds. Prawnych

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE 1

- 1. Podstawowe informacje o Spółce 1
- 2. Przedmiot działalności Spółki 4
- 3. Organy Spółki 5
- 4. Zarządzanie Spółką 6

II. CHARAKTERYSTYKA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI 9

- 1. Pozycja rynkowa, odbiorcy usług i dostawcy 9
- 2. Ochrona środowiska 9
- 3. Realizacja polityki i zidentyfikowanych potrzeb Gminy Miejskiej Kraków oraz opis kluczowych działań powierzonych Spółce przez Gminę Miejską Kraków 10
- 4. Cele zarządcze wyznaczone członkom Zarządu 24
- 5. Polityka cenowa 26

III. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA ROKU SPRAWOZDAWCZEGO ISTOTNIE WPŁYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ I ROZWÓJ SPÓŁKI 27

- 1. Najważniejsze przedsięwzięcia 27
- 2. Opis istotnych roszczeń wobec Spółki 28

IV. DZIAŁALNOŚĆ EKSPLOATACYJNO-PRODUKCYJNA W UJĘCIU RZECZOWYM 29

- 1. Tabor Spółki 29

2. Zakres usług komunikacyjnych.....	34
3. Realizacja pracy przewozowej.....	35
V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA I REMONTOWA	36
1. Działalność inwestycyjna	36
2. Działalność remontowa	46
VI. SYTUACJA KADROWO-PŁACOWA	50
1. Polityka personalna	50
2. Polityka płacowa	52
VII. SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA	54
1. Przychody według rodzajów działalności.....	54
1.1. Przychody z działalności operacyjnej.....	54
1.1.1. Działalność podstawowa	55
1.1.2. Działalność pozostała.....	55
1.2. Pozostałe przychody operacyjne	55
1.3. Przychody finansowe	56
2. Koszty według rodzajów działalności	56
2.1. Koszty działalności operacyjnej.....	58
2.2. Pozostałe koszty operacyjne	64
2.3. Koszty finansowe.....	64
3. Straty i zyski nadzwyczajne.....	64
4. Wynik finansowy.....	65
5. Bilans	67
5.1. Aktywa.....	67
5.1.1. Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę.....	70

5.1.2. Zmiany w stanie majątku	72
5.1.3. Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów	73
5.1.4. Informacja o służebnościach przesyłu	74
5.1.5. Wykaz głównych należności wraz ze strukturą	74
5.1.6. Polityka egzekwowania należności.....	75
5.2. Pasywa.....	76
5.2.1. Kapitał własny Spółki	77
5.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania.....	78
5.2.3. Wykaz głównych zobowiązań.....	79
5.2.4. Zobowiązania wobec podmiotów publicznych.....	79
5.2.5. Informacja o kredytach i leasingu.....	80
6. Przepływy pieniężne.....	81
7. Wskaźniki finansowe	83
7.1. Wskaźniki płynności	83
7.2. Wskaźniki zadłużenia.....	83
7.3. Poziom kapitału pracującego	84
7.4. Wskaźniki rentowności	84
VIII. INFORMACJE O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH	85
IX. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI	87
X. OPIS DOKONANYCH W SPÓŁCE ZEWNĘTRZNYCH KONTROLI I AUDYTÓW WRAZ Z WNIOSKAMI I NIEZGODNOŚCIAMI	92

1. Kontrole	92
2. Audyty.....	93

XI. UZYSKANA POMOC PUBLICZNA, ROZLICZENIE DOKAPITALIZOWANIA I WYNAGRODZENIA (REKOMPENSATY) ZA POWIERZONE PRZEZ GMINĘ ZADANIA	95
---	-----------

1. Uzyskana pomoc publiczna	95
2. Rozliczenie dokapitalizowania i wynagrodzenia (rekompensaty) za powierzone przez gminę zadania.....	103

XII. ROZWÓJ ELEKTROMOBILNOŚCI W SPÓŁCE	104
---	------------

XIII. KLUCZOWE ZADANIA LUB PROJEKTY	107
--	------------

I.WPROWADZENIE

„Sprawozdanie Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie za 2018 rok” zostało przygotowane zgodnie z „Ramowym wzorem rocznego sprawozdania zarządu z działalności spółki, w której Gmina Miejska Kraków posiada pozycję dominującą” stanowiącym załącznik nr 3 do zarządzenia nr 3131/2018 Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 20 listopada 2018 roku, zmienionego zarządzeniem Prezydenta nr 111/2019 z dnia 21 stycznia 2019 roku. Podstawą rozliczenia zadań realizowanych w okresie sprawozdawczym był **„Plan rzeczowo-finansowy Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie na 2018 rok”** zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Spółki w dniu 14 lutego 2018 roku.

W dokumencie zaprezentowano realizację zadań powierzonych MPK S.A. przez Gminę Miejską Kraków oraz najważniejsze wydarzenia wpływające na działalność Spółki.

1. Podstawowe informacje o Spółce

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne jest spółką akcyjną, zorganizowaną w sposób ustalony Kodeksem Spółek Handlowych, Statutem Spółki oraz Regulaminem Organizacyjnym.

Spółka została zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym w Sądzie Rejonowym dla Krakowa Śródmieścia. Czas trwania Spółki jest nieograniczony. Posiada numery:
KRS 0000025692
NIP 679-008-56-13
REGON 003911311

W 2018 roku MPK S.A. w Krakowie świadczyło usługi w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie, zgodnie z warunkami zawartymi w długoletnich umowach z Gminą Miejską Kraków, w tym w szczególności:

- Umową na świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie z dnia 21 lipca 2006 roku w zakresie przewozów tramwajowych;
- Umową na świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie (KMK) z dnia 7 sierpnia 2014 roku;
- Umową wykonawczą o świadczenie usług publicznych w zakresie utrzymania infrastruktury przystankowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków, dystrybucji biletów Komunikacji Miejskiej w Krakowie wraz z określeniem zasad rozliczenia rekompensaty z dnia 30 grudnia 2016 roku. Zapisy tej umowy oraz aneksu nr 2 dotyczą m.in. zasad prowadzenia windykacji i egzekucji należności z tytułu opłat dodatkowych i należności przewozowych powstałych przed 1 lutego 2016 roku, natomiast aneks nr 3 dotyczy m.in.: wysokości wynagrodzenia z tytułu prowadzenia dystrybucji biletów w okresie od 1 lipca do 30 listopada 2018 roku;
- Umową w sprawie realizacji Programu „Karta Krakowska” z dnia 10 marca 2018 roku.

Ponadto, działalność Spółki wyznaczały umowy :

- Umowa kredytowa z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) z dnia 17 września 2010 roku i 6 lipca 2015 roku;
- Umowa wsparcia zawarta pomiędzy MPK S.A. w Krakowie oraz EBI oraz Gminą Miejską Kraków oraz KHK S.A. w dniu 30 listopada 2018 roku;
- Umowa wsparcia ze strony władz miejskich z dnia 21 października 2010 roku pomiędzy Gminą Miejską Kraków oraz Krakowskim Holdingiem Komunalnym Spółką Akcyjną oraz Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Spółką Akcyjną oraz Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju oraz Europejskim Bankiem Inwestycyjnym oraz Umową zmieniającą do Umowy Wsparcia z dnia 29 lipca 2015 roku;
- Umowa generalna o zasadach działania Podatkowej Grupy Kapitałowej zawarta w dniu 28 lutego 2018 roku pomiędzy Krakowskim Holdingiem Komunalnym Spółką Akcyjną w Krakowie, Miejskim Przedsiębiorstwem Energetyki Ciepłej Spółką Akcyjną w Krakowie, Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji Spółką Akcyjną w Krakowie, Miejskim Przedsiębiorstwem Komunikacyjnym Spółką Akcyjną w Krakowie oraz Agencją Rozwoju Miasta Spółką Akcyjną.

W okresie sprawozdawczym **Spółka była członkiem Podatkowej Grupy Kapitałowej**, w skład której wchodziły ponadto: Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej S.A. w Krakowie, Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji S.A. w Krakowie, Krakowski Holding Komunalny S.A. w Krakowie oraz Agencja Rozwoju Miasta S.A. Jednostką dominującą w Podatkowej Grupie Kapitałowej był Krakowski Holding Komunalny S.A., który posiadał 100% kapitałów pozostałych spółek. Nadrzędnym celem funkcjonowania Podatkowej Grupy Kapitałowej jest możliwość korzystania z przywilejów, jakie daje status podatkowej grupy kapitałowej. Jednocześnie współpraca w ramach PGK prowadzi do dalszej poprawy organizacji i zarządzania w sferze krakowskiej gospodarki komunalnej, a tym samym przyczynia się do zwiększenia niezawodności i jakości usług świadczonych na rzecz mieszkańców Krakowa.

Ze względu na strukturę właścicielską oraz otoczenie organizacyjno-prawne, kluczowe kierunki działania Spółki były podporządkowane realizacji polityki Gminy Miejskiej Kraków, w zakresie transportu publicznego, zawartej m.in. w następujących dokumentach prawnych:

- „Strategia Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030” uchwała nr XCIV/2449/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 lutego 2018 roku;
- „Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków i gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Miejska Kraków zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego” uchwała nr LXXX/1220/13 Rady Miasta Krakowa z dnia 28 sierpnia 2013 roku;
- „Polityka transportowa dla Miasta Krakowa na lata 2016 – 2025” uchwała Nr XLVII/848/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 8 czerwca 2016 roku;
- „Wieloletnia Prognoza Finansowa Miasta Krakowa” (uchwała Nr LIX/1292/16 Rady Miasta Krakowa z dnia 7 grudnia 2016 roku w sprawie zmiany uchwały Nr LXX/1013/13 Rady

Miasta Krakowa z dnia 27 marca 2013 roku w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Miasta Krakowa (z późn. zm.);

- „Program dostosowania systemu komunikacji miejskiej do obsługi osób niepełnosprawnych” uchwała nr LX/775/08 Rady Miasta Krakowa z dnia 17 grudnia 2008 roku;
- „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Krakowa na lata 2012-2015 z uwzględnieniem zadań zrealizowanych w 2011 roku oraz perspektywę na lata 2016-2019”;
- „Program gospodarki niskoemisyjnej dla Gminy Miejskiej Kraków” uchwała nr CXIV/3002/18 Rady Miasta Krakowa z dnia 24 października 2018 roku;
- „Strategia Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Krakowskiego Obszaru Funkcjonalnego (4.5 – wersja ujednolicona) z dnia 30 lipca 2018 roku.

MPK S.A. w Krakowie posiada wdrożony i utrzymywany Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem (ZSZ), zgodny z wymaganiami norm ISO 9001:2015 oraz ISO 14001:2015. Obejmuje on zarządzanie całością organizacji, zarówno z punktu widzenia ciągłego doskonalenia zgodności wyrobów z wymaganiami Klientów, jak i dążenia do możliwie najmniejszego negatywnego oddziaływania działalności Spółki na środowisko naturalne. Zakres certyfikacji obejmuje świadczenie usług:

- Przewozowych pasażerów tramwajami i autobusami;
- Remontowych wagonów tramwajowych i autobusów;
- Diagnostycznych;
- Reklamowych;
- Wynajmu powierzchni użytkowych.

Potwierdzeniem, że Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem jest zgodny z wymaganiami wymienionych norm oraz daje dowody skuteczności w osiąganiu celów, określonych w Polityce Jakości i Zarządzania Środowiskiem, są certyfikaty przyznane Spółce przez:

- Polskie Centrum Badań i Certyfikacji (2003 rok);
- RWTÜW (2006 rok);
- Dekra Certification (2009 rok);
- Bureau Veritas Polska z siedzibą w Warszawie (2012 rok);
- Polski Rejestr Statków S.A. (2015 rok);
- Polski Rejestr Statków S.A. (2018 rok).

Ponadto, w 2018 roku MPK S.A. w Krakowie uzyskało następujące nagrody oraz certyfikaty:

- **Laureata Krajowego Konkursu Ekologicznego „EKOJANOSIK 2018”** w kategorii „Firma transportowo-komunikacyjna” przyznany przez Krajową Radę Ekologiczną za zrealizowanie działań mających istotny wpływ na poprawę i stan środowiska naturalnego regionu oraz

świadomości ekologicznej Polaków. Nagrodę wręczyli Posłowie Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska w obecności m.in.: Ministra Inwestycji i Rozwoju;

- **Certyfikat „Miejsce przyjazne seniorom na lata 2017-2019”** w akcji zrealizowanej przez Wydział Spraw Społecznych Urzędu Miasta Krakowa wraz z Samorządem Województwa Małopolskiego. Seniorzy wyróżnili MPK S.A. w Krakowie za udogodnienia w taborze komunikacji zbiorowej, a przede wszystkim niską podłogę ułatwiającą wsiadanie i wysiadanie. Pozytywnie ocenili także informacje skierowane do osób starszych, które są wyświetlane na monitorach zamontowanych w pojazdach;
- **Tytuł „Dźwigacza Kultury”** przyznany w dniu 8 lutego 2018 roku przez Krakowskie Biuro Festiwalowe za zaangażowanie w proces tworzenia życia kulturalnego Miasta;
- **Certyfikat dla Najlepszego Partnera Edukacyjnego 2018 roku** wręczony Spółce przez Zespół Szkół Mechanicznych nr 1 w Krakowie;
- **Certyfikat „Przedsiębiorstwa Fair Play”** uzyskany przez MPK S.A. w Krakowie, po raz 18 z rzędu, w ogólnopolskim programie „Przedsiębiorstwo Fair Play” organizowanym przez Krajową Izbę Gospodarczą. Spółka została doceniona za etyczne postępowanie w relacjach z pracownikami, klientami i kontrahentami, a także za udział w przedsięwzięciach prospołecznych i dbałość o środowisko naturalne.

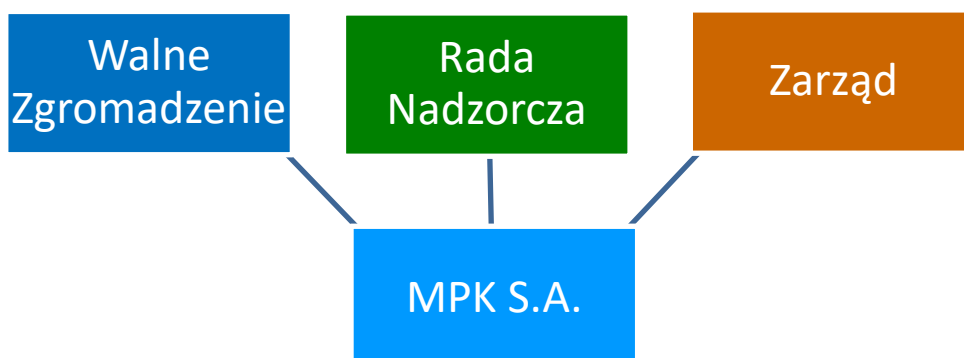
2. Przedmiot działalności Spółki

Podstawowym przedmiotem działalności Spółki według PKD był: 49.31.Z transport lądowy pasażerski, miejski i podmiejski. Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie koncentrowała się na realizacji usług w zakresie lokalnego transportu zbiorowego, w tym w szczególności **tramwajowych i autobusowych usług przewozowych, utrzymania infrastruktury przystankowej oraz dystrybucji biletów Komunikacji Miejskiej w Krakowie** w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie. Ponadto, na rzecz Gminy Miejskiej Kraków Spółka prowadziła **windykację należności z tytułu opłaty dodatkowej i opłaty przewozowej powstałych przed 1 lutego 2016 roku.**

W celu optymalizacji wykorzystania posiadanych zasobów i ponoszonych kosztów **MPK S.A. w Krakowie prowadziło sprzedaż pozostałą** (wynajem pojazdów, powierzchni reklamowych oraz sal i pomieszczeń, sprzedaż usług szkoleniowych, itp.).

3. Organy Spółki

Schemat 1. Organy MPK S.A. w Krakowie

Walne Zgromadzenie to organ uchwałodawczy Spółki. Funkcję Walnego Zgromadzenia pełni Prezydent Miasta Krakowa na podstawie stosownego pełnomocnictwa, udzielonego przez akcjonariusza.

Rada Nadzorcza to organ nadzorujący działalność Spółki. Składa się z 6 członków powoływanych przez Walne Zgromadzenie, w tym 2 wybieranych przez pracowników Spółki. Jej kadencja trwa 3 lata.

Skład Rady Nadzorczej na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiał się następująco:

Wiesław Starowicz	Przewodniczący
Marta Witkowicz	Zastępca Przewodniczącego
Andrzej Matyja	Członek
Ludwik Węgrzyn	Członek
Władysław Michalski	Członek
Piotr Jurczyk	Członek

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w składzie Rady Nadzorczej.

Zarząd jest organem wykonawczym Spółki, którego Członków powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Członkowie Zarządu Spółki zatrudnieni są na umowy cywilno-prawne (kontrakty menadżerskie). Kadencja Zarządu trwa 4 lata. Zarząd MPK S.A. w Krakowie, bieżącej VII kadencji, został powołany 21 czerwca 2018 roku, a jego skład na dzień 31 grudnia 2018 roku był następujący:

Rafał Świerczyński	Prezes
Grzegorz Dyrkacz	Wiceprezes Zarządu ds. Zarządzania Przewozami
Mariusz Szałkowski	Wiceprezes Zarządu ds. Eksploatacji i Rozwoju
Katarzyna Bury	Członek Zarządu ds. Prawnych

W okresie sprawozdawczym nie było zmian w składzie Zarządu. Nie ustanowiono prokur, natomiast z dniem 31 października 2018 roku odwołano prokurę Pani Marcie Mleczko.

4. Zarządzanie Spółką

Struktura organizacyjna Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie na koniec 2018 roku została zaprezentowana na schemacie 2.

W pionie Prezesa Zarządu znajdowały się: Dział Personalny, Dział Kontrolingu, Dział Głównego Księgowego, Dział Informatyki, Dział Marketingu, Dział Inwestycji, Remontów i Obsługi Infrastruktury, Dział Zarządzania Projektami, Dział Obsługi Pasażera oraz Dział Kontroli Wewnętrznej i Inspektorat BHP.

W pionie Członka Zarządu ds. Prawnych znajdowały się: Dział Organizacji i Zarządzania, Dział Postępowań ds. Zamówień, Dział Umów, Dział Zaopatrzenia oraz Dział Kontroli Biletów i Windykacji.

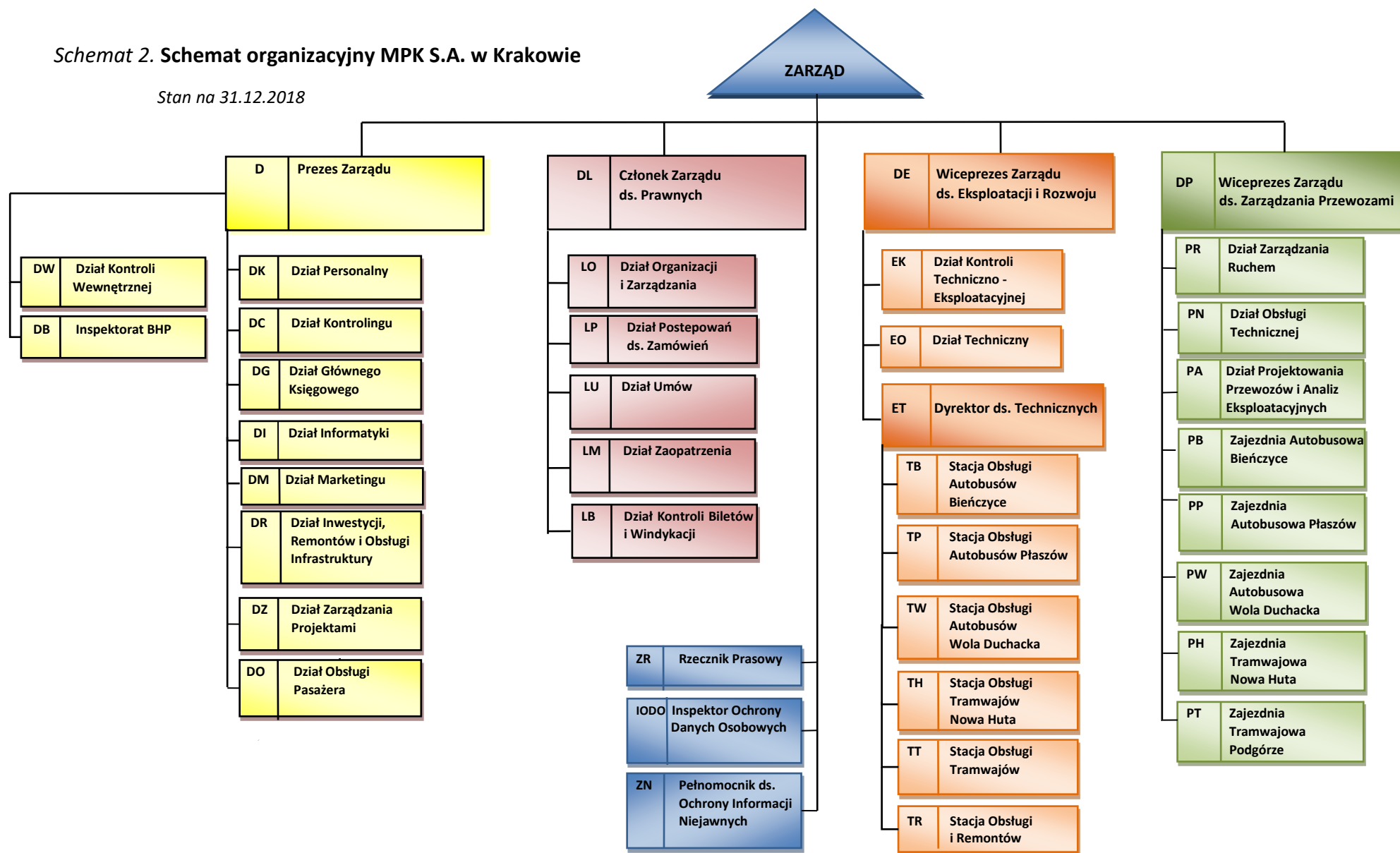
W pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Eksploatacji i Rozwoju znajdowały się: Dział Kontroli Techniczno-Eksploatacyjnej, Dział Techniczny, Stacje Obsługi Autobusów oraz Tramwajów, jak również Stacja Obsługi i Remontów.

W pionie Wiceprezesa Zarządu ds. Zarządzania Przewozami znajdowały się: Dział Zarządzania Ruchem, Dział Obsługi Technicznej, Dział Projektowania Przewozów i Analiz Eksploatacyjnych oraz Zajezdnie Autobusowe i Tramwajowe.

MPK S.A. w Krakowie wdrożyło i utrzymuje Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem, zgodny z wymaganiami norm ISO 9001:2008 oraz ISO 14001:2004. Jego zakres został zaprezentowany w pkt 1 niniejszego rozdziału pt. „Podstawowe informacje o Spółce”.

Schemat 2. Schemat organizacyjny MPK S.A. w Krakowie

Stan na 31.12.2018

II. CHARAKTERYSTYKA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU SPÓŁKI

1. Pozycja rynkowa, odbiorcy usług i dostawcy

Spółka jest podmiotem wewnętrznym Gminy, posiada status Operatora Wewnętrznego i wykonuje zadania z zakresu przewozu regularnego w ramach lokalnego transportu zbiorowego na rzecz Gminy Miejskiej Kraków. Obowiązujący system Komunikacji Miejskiej w Krakowie (KMK) jest oparty na następujących zasadach:

- Organizowanie i zarządzanie przewozami o charakterze użyteczności publicznej na liniach komunikacyjnych objętych porozumieniami międzygminnymi na obszarze Miasta Krakowa i aglomeracji krakowskiej realizowane było przez Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu (od 1 stycznia do 31 października 2018 roku) i Zarząd Dróg Miasta Krakowa (od 1 listopada do 31 grudnia 2018 roku);
- MPK S.A. w Krakowie pełniło funkcję operatora w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie i skoncentrowane było na zapewnieniu wysokiej jakości świadczonych usług przewozowych;
- Dystrybucja biletów dla pasażerów korzystających z systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie, kontrola dokumentów przewozu oraz windykacja i egzekucja należności powstałych z tytułu wystawienia wezwań do zapłaty za przejazd bez ważnego biletu lub ważnego dokumentu uprawniającego do przejazdu bezpłatnego, bądź ulgowego należy do Gminy i jest zlecana innym podmiotom na podstawie długoletnich umów. Wpływy z realizacji tych zadań stanowią dochód budżetu Miasta;
- Ceny biletów, ulgi i zwolnienia z opłat ustalane były przez Radę Miasta Krakowa.

Spółka świadczyła usługi przewozowe na obszarze Gminy Miejskiej Kraków oraz na terytorium 16 miast i gmin, które przystąpiły do porozumień z Gminą Miejską Kraków w sprawie integracji lokalnego transportu zbiorowego: Biskupic, Czernichowa, Iwanowic, Kocmyrzowa – Luborzycy, Liszek, Michałowic, Mogilan, Niepołomic, Skąty, Skawiny, Słomnik, Świątnik Górny, Wieliczki, Wielkiej Wsi, Zabierzowa i Zielonek.

2. Ochrona środowiska

MPK S.A. w Krakowie przy realizacji powierzanych mu zadań dużą wagę przykładła do stosowania rozwiązań mających na celu eliminowanie lub redukcję negatywnego oddziaływania komunikacji miejskiej na środowisko naturalne.

W celu ochrony środowiska gruntowo-wodnego:

- Monitorowano jakość ścieków zrzucanych do kanalizacji we wszystkich obiektach Spółki;
- Monitorowano środowisko gruntowo-wodne w rejonie stacji paliw, pod kątem zawartości substancji ropopochodnych oraz zapobiegania wyciekom;
- Zarządzano odpadami i opakowaniami, w tym zbywano wysegregowane partie odpadów posiadające wartość rynkową, prowadzono utylizację pozostałych odpadów przez firmy koncesjonowane;
- Kontrahenci Spółki zobowiązani byli do wywiązywania się z obowiązków należytej gospodarki odpadami, przestrzegania przepisów związanych z używaniem niektórych substancji chemicznych oraz stosowaniem materiałów zawierających LZO (lotne związki organiczne) podczas realizacji zamówień na rzecz MPK S.A. w Krakowie;
- Uzyskano 8 decyzji Wydziału Kształtowania Środowiska Urzędu Miasta Krakowa na wycinkę 47 drzew, w związku z prowadzeniem inwestycji budowlanych przez MPK S.A. w Krakowie, lub w związku ze złym stanem fitosanitarnym drzew, bądź na skutek wiatrołomów. W ramach nasadzeń zastępczych posadzono 105 drzew i 250 krzewów.

Opis działań zmierzających do zmniejszenia ilości zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza zaprezentowano w pkt 3B niniejszego rozdziału.

3. Realizacja polityki i zidentyfikowanych potrzeb Gminy Miejskiej Kraków oraz opis kluczowych działań powierzonych Spółce przez Gminę Miejską Kraków

Działania realizowane przez Spółkę w 2018 roku wspierały Gminę Miejską Kraków w zapewnieniu nowoczesnego i chroniącego środowisko naturalne transportu publicznego, spełniającego oczekiwania pasażerów, w sposób tworzący realną alternatywę dla podróży realizowanych własnym samochodem osobowym¹. Ponadto, wpisywały się w realizację idei miasta inteligentnego zaprezentowanej w „Strategii Rozwoju Krakowa. Tu chcę żyć. Kraków 2030”, w tym w szczególności, miasta zapewniającego mieszkańcom efektywny, przyjazny i bezpieczny system transportowy, który wykorzystuje nowoczesne rozwiązania techniczno-komunikacyjne. Jednocześnie w swojej działalności gospodarczej MPK S.A. w Krakowie kierowało się troską o poszanowanie środowiska naturalnego i dbałością o zmniejszenie uciążliwości transportu dla mieszkańców.

¹ Wizja transportu publicznego z „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Gminy Miejskiej Kraków i Gmin sąsiadujących, z którymi Gmina Miejska Kraków zawarła porozumienie w zakresie organizacji publicznego transportu zbiorowego”, str. 7.

Poniżej przedstawiamy stan realizacji działań ujętych w „Planie rzeczowo-finansowym MPK S.A. w Krakowie na 2018 rok”:

A. Zakup nowoczesnych pojazdów komunikacji miejskiej w celu poprawy komfortu podróży oraz wymiany taboru autobusowego na nowoczesny, niskoemisyjny:

- a) **Zakupiono 161 nowoczesnych autobusów komunikacji miejskiej**, w tym: 96 standardowych, 52 przegubowe, 10 midi, 3 klasy mini do obsługi linii Telebus. Szczegóły wydatków na odnowę taboru w komunikacji autobusowej oraz opis udogodnień dla osób o ograniczonej mobilności zostały zaprezentowane w rozdziale V, pkt 1 pt.: „Działalność inwestycyjna”;
- b) W styczniu 2018 roku **podpisano umowę realizacyjną** z konsorcjum wykonawców w składzie Stadler Polska Sp. z o.o. i Solaris Bus & Coach S.A. **na dostawę 35 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tango Kraków**. Zakup będzie realizowany w ramach projektu pt.: „Zakup niskopodłogowego taboru tramwajowego w celu usprawnienia i poprawy jakości miejskiej komunikacji zbiorowej w Krakowie etap I” z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Pierwsze nowe tramwaje powinny trafić do Krakowa na początku 2020 roku. Kontrakt, zgodnie z umową, zostanie zrealizowany w lipcu 2020 roku. Ponadto, w ramach opcji **Spółka podpisała w dniu 12 grudnia 2018 roku umowę realizacyjną na dostawę kolejnych 15 sztuk wagonów**. Planowana dostawa pierwszych wagonów przypada na wrzesień 2020 roku. Termin wykonania umowy realizacyjnej w zakresie dostawy 15 sztuk wagonów tramwajowych ustalono na grudzień 2020 roku. Nowe niskopodłogowe tramwaje będą mieć długość 33,4 metra. Zostaną wyposażone w klimatyzację, monitoring, oświetlenie ledowe wnętrza oraz nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony z głosowego zapowiadania przystanków i tablic wyświetlających trasę przejazdu.

W każdym z pojazdów zostanie zamontowana specjalna platforma, która ułatwi wsiadanie i wysiadanie osobom poruszającym się na wózkach.

W wagonach zostaną

zamontowane automaty biletowe, w których pasażerowie zapłacą za bilet monetami lub kartą płatniczą.

Z myślą o użytkownikach telefonów i smartfonów na poręczach zostaną zamontowane porty USB umożliwiające ładowanie urządzeń mobilnych. W drzwiach wagonów będzie funkcjonował system liczenia pasażerów, umożliwiający pomiar liczby przewożonych

osób i zidentyfikowanie tras, na których konieczne jest np. zwiększenie częstotliwości kursów. Pojazdy będą miały szersze niż to było dotychczas drzwi, co umożliwi szybszą wymianę pasażerów na przystankach. Specjalna konstrukcja jezdnia ram wózków zapewni zmniejszenie zużycia kół oraz torowiska, a także wpłynie na zmniejszenie drgań emitowanych podczas jazdy, co podniesie komfort podróżowania. Nowe tramwaje dzięki zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań będą zapewniać bezpieczny przejazd. Każdy wagon będzie wyposażony w tzw. absorbery energii, które zminimalizują skutki kolizji z innymi pojazdami. Dwa wagony będą wyposażone w odpowiednie zasobniki energii, umożliwiające jazdę bez korzystania z sieci trakcyjnej na odcinku ok. 3 km;

c) W dniu 28 września 2018 roku w obecności Prezydenta Miasta Krakowa **podpisano dokument ogłoszenia o dialogu technicznym w sprawie zamówienia do 60 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych**. Obecnie trwają przygotowania do ogłoszenia przetargu i wyłonienia dostawcy. Dostawy będą realizowane w latach 2022-2023. Ostateczna ilość wagonów zadeklarowanych przez Spółkę w umowach realizacyjnych może ulec zmianie w wyniku uwzględnienia m.in.: następujących czynników:

- otoczenia rynkowego oraz bieżącej sytuacji makroekonomicznej;
- wymogów technicznych związanych z przedmiotowym zamówieniem oraz infrastruktury Spółki;
- ryzyka kredytowego, w tym zmiany stóp procentowych;
- poziomu dofinansowania z UE;
- decyzji właścicielskich (WZ);
- innych ryzyk.

Zamawiane tramwaje będą mieć od 30 do 35 metrów długości. Zostaną wyposażone w klimatyzację, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, system informacji pasażerskiej, monitoring i system liczenia pasażerów. Niektóre z nich będą wyposażone w odpowiednie zasobniki energii, umożliwiające jazdę bez korzystania z sieci trakcyjnej na odcinku ok. 3 km;

d) **W 24 sztukach wagonów NGT8 zamontowano platformy najazdowe dla wózków inwalidzkich i dziecięcych.**

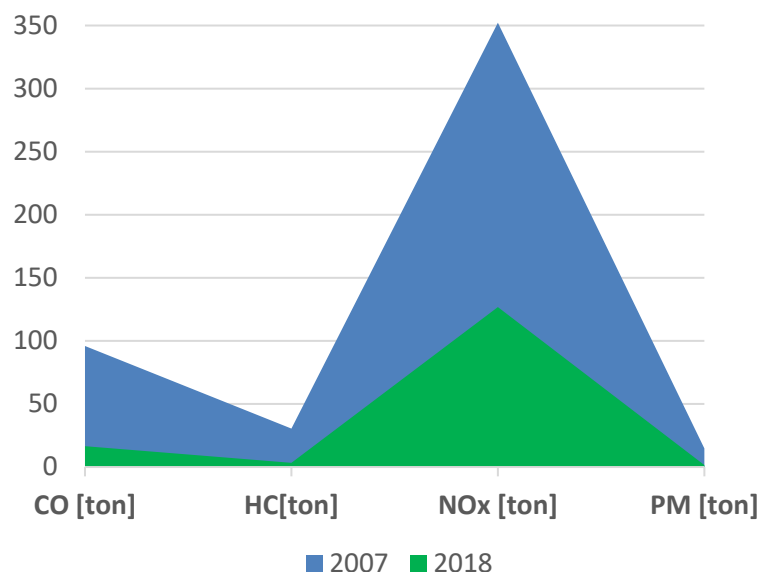
B. Zmniejszenie ilości zanieczyszczeń komunikacyjnych:

a) Zakupiono 161 niskoemisyjnych autobusów, w tym **51 autobusów hybrydowych oraz 110 sztuk autobusów z silnikami EURO 6**, co pozwoliło na likwidację wszystkich pojazdów z silnikami spełniającymi normy emisji spalin Euro 2, 3 i 4 (łącznie 160 sztuk);

Od 7 października 2018 roku Spółka posiada tabor wyłącznie ekologiczny

- **na liniach komunikacji miejskiej obsługiwanych przez Spółkę kursują autobusy elektryczne, hybrydowe oraz z silnikami spełniającymi co najmniej normę Euro 5.**

Wykres 1. Efekt odnowy taboru autobusowego w zakresie zmniejszenia emisji spalin z silników autobusowych w 2018 roku w porównaniu do 2007 roku

Szczegółowy opis działań z zakresu odnowy taboru w komunikacji autobusowej został zaprezentowany w rozdziale V, pkt 1 pt.: „Inwestycje i leasing”.

- b) **W 77 autobusach** dostarczonych w 2017 roku **zamontowano system rekuperacji energii**, który przyczynia się do oszczędności paliwa, a co za tym idzie do redukcji emisji szkodliwych substancji z komunikacji zbiorowej;
- c) **Na dachach 6 autobusów przegubowych zamontowano system technologii fotowoltaicznej**, który wspomaga zasilanie instalacji pokładowej autobusu i dostarcza energię m.in.: do automatów biletowych, kasowników, tablic elektronicznych oraz oświetlenia, co przekłada się na mniejsze zużycie paliwa. Jest zasilany elastycznymi modułami fotowoltaicznymi, które są odporne na działanie niekorzystnych warunków atmosferycznych;
- d) **Podpisano dwie umowy realizacyjne na dostawę łącznie 50 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tango Kraków**, w których zastosowany zostanie system rekuperacji, umożliwiający wykorzystanie energii wytwarzanej m.in.: przy hamowaniu. Dwa nowe tramwaje z tej dostawy będą także wyposażone w innowacyjny system, który pozwoli przejeżdżać odcinek ok. 3 km, bez konieczności korzystania z sieci trakcyjnej (w przypadku awarii sieci lub awarii w zakładzie energetycznym). Ponadto, zastosowanie specjalnej konstrukcji jezdnej ram wózków zapewni zmniejszenie zużycia kół oraz torowiska, a także wpłynie na zmniejszenie drgań emitowanych podczas jazdy tramwaju;
- e) **Spółka uczestniczyła w obchodach Dni Ziemi zorganizowanych w Krakowie po raz dwudziesty**, w ramach których w dniach od 20 do 21 kwietnia 2018 roku zorganizowano Krakowską Wystawę Ekologiczną promującą m.in. proekologiczne przedsięwzięcia zrealizowane przez spółki miejskie. Zaprezentowano radiowóz

hybrydowy, autobus elektryczny, popularyzowano komunikację miejską, jako ekologiczny sposób transportu miejskiego;

- f) **Spółka aktywnie włączyła się w obchody Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu, który zorganizowany był z inicjatywy Komisji Europejskiej w dniach od 16 do 22 września 2018 roku. Równocześnie prowadzona była kampania „Jestem EKO w Krakowie wybieram transport publiczny”, której celem była promocja zrównoważonego transportu oraz zwiększenie świadomości społeczeństwa w zakresie ograniczenia korzystania z samochodów na rzecz przyjaznych dla środowiska form transportu:**
- W dniu 16 września 2018 roku uruchomiono Krakowską Linie Muzealną „0” na dwóch trasach: Muzeum Inżynierii Miejskiej - Cichy Kącik i Muzeum Inżynierii Miejskiej - Kopiec Wandy;
 - W dniu 17 września 2018 roku zorganizowano pokaz i szkolenie z zakresu ratownictwa medycznego skierowane do młodzieży szkolnej;
 - W dniach 17 i 18 września 2018 roku w ramach akcji „**Jestem EKO w Krakowie wybieram transport publiczny**” Spółka zaprezentowała autobus elektryczny i radiowóz elektryczny oraz obsługiwała mobilny punkt przyjmowania wniosków o Kartę Krakowską;
 - W dniu 21 września 2018 roku w ramach akcji „**Tramwaj porusza miasto**” przeprowadzono warsztaty z wykorzystaniem symulatora tramwaju NGT6, podczas których piesi, rowerzyści i kierowcy mogli zapoznać się z konsekwencjami różnych, niebezpiecznych zachowań na torowisku tramwajowym;
 - W dniu 22 września 2018 roku w ramach **Europejskiego Dnia bez Samochodu** obowiązywała bezpłatna komunikacja dla wszystkich pasażerów. W tym dniu kasowniki we wszystkich pojazdach Spółki zostały zablokowane oraz zaklejone naklejkami informującymi o bezpłatnej komunikacji. Ponadto informowano o tym wydarzeniu na stronie internetowej Spółki, na Facebooku oraz na monitorach BUS TV w pojazdach;
- g) **MPK S.A. w Krakowie aktywnie włączyło się w organizowaną w dniu 8 października 2018 roku „Wielką Lekcję Ekologii w Tauron Arenie Kraków”, w ramach której zaprezentowano zabytkowy autobus San, nowy autobus elektryczny i radiowóz elektryczny. Ponadto udostępniono autobusy, które przewoziły uczestników wycieczek do Ekospalarni i Lamusowni;**
- h) **Zachęcano kierowców samochodów osobowych do korzystania z komunikacji miejskiej w Krakowie m.in.: poprzez informowanie o terminach realizacji usługi bezpłatnych przejazdów środkami komunikacji miejskiej, związanych z przekroczeniem średniego poziomu zanieczyszczeń powietrza dla pyłu PM10. Informacje przekazywano za pośrednictwem: tablic dynamicznej informacji pasażerskiej oraz monitorów BUS TV w pojazdach komunikacji miejskiej, infolinii MPK S.A., strony internetowej Spółki oraz portali społecznościowych (Facebook i Twitter).**

Nagroda za wkład w ochronę środowiska

- W dniu 27 lipca 2018 roku w gmachu Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej MPK S.A. w Krakowie **otrzymało dyplom za działania na rzecz poprawy stanu środowiska naturalnego, w ramach konkursu „EKOJANOSIK 2018” w kategorii „Firma transportowo-komunikacyjna”**. Celem nagrody jest wyróżnianie przez Krajową Radę Ekologiczną m.in.: samorządów terytorialnych oraz podmiotów gospodarczych za zrealizowanie działań mających znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego regionu oraz poprawę świadomości ekologicznej Polaków.

C. Obsługa beneficjentów Programu pod nazwą „Karta Krakowska”

Realizacja Programu została powierzona MPK S.A. w Krakowie przez Gminę Miejską Kraków na podstawie Umowy nr W/I/1008/PT/33/2018 z dnia 10 marca 2018 roku. W ramach Programu utworzony został system zniżek i preferencji, obejmujących w szczególności obszar komunikacji miejskiej, kultury oraz sportu. Nośnikiem uprawnień Programu jest plastikowa karta z logiem Programu oraz dedykowana na potrzeby Programu aplikacja mobilna, a także wszystkie obecnie funkcjonujące nośniki biletów komunikacji miejskiej w Krakowie. W ramach wdrożenia nowego Programu Spółka zrealizowała szereg prac, m.in.:

- Budowę systemu Karty Krakowskiej oraz jego integrację z systemem Krakowskiej Karty Miejskiej i systemami zewnętrznymi;
- Modyfikację oprogramowania automatów biletowych;
- Modyfikację oprogramowania sprawdzarek biletów;
- Modyfikację oprogramowania we wszystkich kasownikach Spółki i firmy MOBILIS;
- Aktualizację słownika biletów;
- Budowę dedykowanej strony www.kk.krakow.pl;
- Budowę narzędzia do weryfikacji uprawnień przez Partnerów Programu;
- Uruchomiono Infolinię Karty Krakowskiej;
- Budowę aplikacji na systemy operacyjne Android i iOS, która ułatwia mieszkańcom Krakowa składanie wniosku o wydanie Karty Krakowskiej, a następnie zakup biletów okresowych przez smartfony, korzystania z rabatów w instytucjach kultury i u partnerów Programu.

Utworzony został Zespół Wsparcia Klienta wraz z zapleczem administracyjnym, który w systemie dwuzmianowym prowadził obsługę wniosków elektronicznych i papierowych, obsługiwał Infolinię Karty Krakowskiej, reklamacje mieszkańców oraz archiwizację dokumentów. We współpracy z UMK Spółka przygotowała oraz zapewniła obsługę wniosków o nadanie uprawnień w Programie w 24 miejskich Punktach Przyjmowania Wniosków oraz 6 Punktach Sprzedaży Biletów MPK S.A., zapewniając sprawną obsługę bardzo dużej liczby beneficjentów Programu.

Od 1 lipca 2018 roku rozpoczęto przyjmowanie wniosków o wydanie Karty Krakowskiej w wersji elektronicznej, a od 2 lipca 2018 roku także w formie papierowej. Osoby, które uzyskały uprawnienia wynikające z Karty Krakowskiej

od 1 sierpnia 2018 roku mogły kupować tańsze bilety okresowe komunikacji miejskiej.

W ramach obsługi Programu Karty Krakowskiej w 2018 roku:

- Przyjęto 131 023 wnioski o nadanie uprawnień;
- Beneficjentami Programu zostało łącznie 150 200 osób;
- Wydano łącznie 74 161 plastikowych Kart Krakowskich.

D. Rozwój kanałów dystrybucji biletów w celu zwiększenia dostępności do usługi przewozowej:

- W 12 lokalizacjach zamontowano nowoczesne urządzenia do sprzedaży biletów, które zostały zakupione w 2017 roku w ramach projektu pt.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych”.** Automaty posiadają dwa ekrany dotykowe i umożliwiają pasażerom zakup wszystkich rodzajów biletów okresowych oraz papierowych: jednorazowych i czasowych. Za bilet można zapłacić gotówką i kartą płatniczą. Automaty zostały zamontowane: na terenie pętli tramwajowo-autobusowej Mały Płaszów, pętli autobusowej Borek Fałęcki, pętli autobusowej Kombinat, dworca autobusowego Czyżyny Dworzec, pętli autobusowej Prądnik Czerwony oraz w gminach Świątniki Górne, Skawina, Wieliczka, Niepołomice, Zielonki, Wielka Wieś i Mogilany;
- W kolejnych 9 węzłach komunikacji zbiorowej zamontowano stacjonarne automaty (z poprzednich dostaw) do sprzedaży biletów** (przystanek autobusowy „Centralna” przy al. Pokoju, przystanek autobusowy „Skotniki” przy ul. Babińskiego, przystanek tramwajowy „Słomiana” przy ul. Kapelanka, przystanek autobusowy „Park Wodny” przy ul. Dobrego Pasterza, przystanek autobusowy „Opolska Estakada” przy ul. Opolskiej, przystanek autobusowy „Wiślicka” przy al. Gen. Tadeusza Bora-

Komorowskiego, przystanek autobusowy „Zajezdnia Wola Duchacka” przy ul. Walerego Sławka, przystanek autobusowy „Skotniki Szkoła”, przystanek autobusowy „Mackiewicza” przy ul. Józefa Mackiewicza;

- c) **MPK S.A. w Krakowie testowało automat biletowy zasilany energią z panela fotowoltaicznego** umieszczonego na daszku urządzenia. Takie biletomaty można postawić na krótki okres i okazjonalnie, np. przy cmentarzach w okresie Świąta Zmarłych. Spółka bada możliwości, czy takie urządzenia będą mogły w przyszłości wspomagać dystrybucję biletów w miejscach, gdzie doprowadzenie zasilania jest utrudnione lub bardzo kosztowne;

- d) **W 5 stacjonarnych automatach do sprzedaży biletów**, gdzie najczęściej dochodziło do dewastacji, **zamontowano system monitoringu**, który w razie próby dewastacji lub włamania umożliwia szybką interwencję patrolu służb porządkowych. Dodatkowo nowy system umożliwia obserwację otoczenia przystanku oraz wywołanie komunikatu do osób znajdujących się w okolicy automatu przez dyspozytorów Głównej Dyspozytorni Ruchu MPK. Rozszerzenie systemu monitoringu na kolejne automaty biletowe uzależnione jest od analizy ekonomicznej zasadności zastosowania systemu zabezpieczeń.

E. Zapewnienie bezpieczeństwa klientów komunikacji miejskiej:

- a) **Kontynuowano współpracę z Komendą Miejską Policji w Krakowie oraz Strażą Miejską Miasta Krakowa**, której celem jest zwiększenie bezpieczeństwa na terenie Miasta Krakowa. Realizowano następujące projekty związane z bezpieczeństwem pasażerów i uczestników ruchu drogowego:
- **Akcja „Bezpieczny powrót”** - zrealizowano 18 wspólnych patroli w pojazdach komunikacji miejskiej, w godzinach wieczornych i nocnych. Mandatami karnymi ukarano 230 osób, pouczone 195 osób;
 - **Akcja „Wystarczy 1 metr”** - przeprowadzono 198 wspólnych patroli inspektorów MPK z funkcjonariuszami Straży Miejskiej, w wyniku których ukarano mandatami 662 osoby, pouczone 543 razy;
 - **W regularnej współpracy, podczas wspólnych patroli z funkcjonariuszami Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Miejskiej Policji w Krakowie zorganizowano 103 akcje**, w wyniku których ukarano mandatami 447 sprawców wykroczeń przeciw bezpieczeństwu drogowemu, pouczone 394 razy oraz 5 spraw skierowano do sądu;
- b) **Wspólnie ze Strażą Miejską Miasta Krakowa w dniu 9 maja 2018 roku zorganizowano konkurs „Rowerem bezpiecznie po Krakowie”**, którego celem było zwrócenie uwagi

dzieci na zagrożenia w ruchu drogowym i promowanie znajomości zasad bezpiecznego poruszania się rowerem;

- c) **Inspektorzy ruchu wzięli udział w szkoleniu zorganizowanym przez Straż Miejską Miasta Krakowa**, które dotyczyło m.in.: wybranych elementów prawa karnego i prawa wykroczeń, podstawowych technik samoobrony, zasad udzielania pierwszej pomocy, komunikacji interpersonalnej, w tym sposobów zażegnania konfliktów;
- d) **Zorganizowano 18 edycję konkursu „Bezpieczna jazda komunikacją miejską”**, którego celem jest promowanie bezpiecznego i płynnego prowadzenia pojazdów komunikacji miejskiej, wzrost znajomości przepisów ruchu drogowego oraz umiejętności niesienia pomocy pasażerom w różnych sytuacjach;
- e) **Prowadzących pojazdy komunikacji miejskiej poddawano obowiązkowym badaniom na zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu** (łącznie wykonano ponad 250 tys. badań);
- f) Inspektorzy ruchu MPK S.A. **przeprowadzili 1 733 kontrole przestrzegania ograniczeń prędkości** przez prowadzących pojazdy komunikacji miejskiej;
- g) **Realizowano pierwszy w Polsce program „Stop narkotykom”**. W pierwszym etapie, od września do grudnia 2018 roku na obecność w organizmie środków odurzających i substancji psychotropowych przebadano 438 prowadzących pojazdy poniżej 40 roku życia;
- h) **Na monitorach pojazdów komunikacji miejskiej BUS TV emitowano filmy ostrzegające pasażerów przed kieszonkowcami**, które powstały we współpracy ze specjalną grupą Policji.

F. Poprawa czytelności informacji pasażerskiej:

- a) Kontynuowano wyposażanie przystanków komunikacji miejskiej w informacje pasażerskie o obowiązującym cenniku przejazdów oraz systemie ulg w języku polskim i angielskim (1 500 sztuk, w tym 800 sztuk wymiany cenników związanych z Kartą Krakowską);
- b) Kontynuowano wymianę oświetlenia w gablotach na rozkłady jazdy (28 sztuk). Zmianie uległa barwa świateł LED – zastosowano światło dzienne o barwie zimnej, która wpływa pozytywnie na koncentrację oraz przeciwdziała zmęczeniu oczu pasażerów. Przez wymianę źródła światła poprawiła się widoczność zawartości gabloty;
- c) Zamontowano 113 sztuk nowych kasetonów na numery linii i nazwę przystanku oraz rozpoczęto montaż nowego oświetlenia z zastosowaniem specjalnej folii poprawiającej widoczność przystanku;
- d) Linie obsługiwane taborem wyłącznie niskopodłogowym oznaczano piktogramem wózka dla niepełnosprawnych, umieszczonym na rozkładach jazdy (16 000 sztuk);
- e) Wprowadzono do nazwy przystanku element numeru słupka;
- f) W trzech wiatach przystankowych pilotażowo zostały zamontowane nowoczesne panele fotowoltaiczne, kamery i głośniki. Poprzez moduł wi-fi obraz z kamer zostaje

przesłany na Główną Dyspozytornię Ruchu MPK, co wpływa na poprawę bezpieczeństwa na przystankach. Dyspozytorzy Ruchu, w razie potrzeby mogą nadawać komunikat dla pasażerów przez głośnik. Rozwiązanie jest w trakcie testów i ciągłego doskonalenia pod względem wydajności energetycznej.

- g) Wznowiono wydawnictwa folderów komunikacyjnych dla pasażerów. Jeden z nich zawiera układ linii tramwajowych, cennik i wyciąg z przepisów porządkowych wraz z wykazem linii tramwajowych oraz częstotliwościami ich kursowania. Drugi folder zawiera schemat linii nocnych, cennik z wyciągiem z przepisów porządkowych oraz schemat węzła przesiadkowego Dworzec Główny/Teatr Słowackiego wraz z godzinami możliwych przesiadek pomiędzy komunikowanymi liniami nocnymi. Foldery linii nocnych są dostępne w specjalnie przygotowanych kieszonkach między innymi na przystanku przesiadkowym Dworzec Główny/Teatr Słowackiego;

- h) W związku z rozległym obszarowo remontem sieci tramwajowej w rejonie ulic: Królewskiej, Podchorążych i Bronowickiej przygotowano specjalne wydania map z uwzględnieniem remontów.

G. Walka z nielegalnym graffiti na pojazdach, infrastrukturze przystankowej, automatach Krakowskiej Karty Miejskiej, budynkach zarządzanych przez Spółkę:

- a) **Współpracowano ze Strażą Miejską Miasta Krakowa** w celu szybkiego ujmowania sprawców;
- b) **Współpracowano z Zespołem Zadaniowym ds. Ograniczenia Bazgrołów w Krakowie.** Wysłano 295 zgłoszeń graffiti, w tym 71 na obiektach będących własnością MPK S.A. w Krakowie;
- c) **Na bieżąco usuwano ujawnione przypadki graffiti** z urządzeń przystankowych (4 720 razy) oraz z automatów (90 razy).

H. Działania z zakresu public relations:

a) **Udział w życiu kulturalno-społecznym Miasta Krakowa, utrwalanie wizerunku firmy przyjaznej, dbającej o komfort i bezpieczeństwo pasażerów. Przygotowano następujące wydarzenia:**

- Kolędowanie w tramwaju z Metropolitą Krakowskim w dniu 7 stycznia 2018 roku;
- Dzień Kobiet w dniu 8 marca 2018 roku – w zabytkowym tramwaju kursującym na specjalnej linii pracownicy Spółki oraz członkowie Krakowskiego Klubu Modelarzy Kolejowych każdej pasażerce wręczali kwiaty i składali życzenia;
- Dzień Dziecka w dniu 3 czerwca 2018 roku w Zajezdni Tramwajowej w Podgórzu, podczas którego dzieci zostały zaproszone do przejazdu tramwajem przez myjnię, mogły zasiąść na miejscu motorniczego i poprowadzić Bombardiera, zwiedzić miejsca, w których tramwaje są naprawiane oraz zobaczyć zabytkowe pojazdy;
- Udział w targach Moto Show w Krakowie w dniach 19 i 20 maja 2018 roku, podczas których MPK S.A. w Krakowie zaprezentowało autobus elektryczny i elektryczny radiowóz;
- Udział w obchodach Ogólnopolskiego Dnia Dobrych Uczynków w dniu 18 maja 2018 roku. Na trasie z Borku Fałęckiego do Bronowic Małych od godz. 13:00 do 17:00 kursował Tramwaj Pełen Dobra, w którym pracownicy Spółki wraz z marką Wawel namawiali wszystkich mieszkańców Krakowa i pasażerów do wzajemnej życzliwości;
- Uruchomienie Krakowskiej Linii Muzealnej, w ramach której w każdą niedzielę i święta od 10 czerwca do 23 września 2018 roku można było skorzystać z przejazdów zabytkowymi tramwajami i autobusami, kursującymi po wyznaczonych trasach;
- Upamiętnienie w dniu 1 lipca 2018 roku rocznicy 50-lecia funkcjonowania linii tramwajowej do Wzgórz Krzesławickich. Na wybrane kursy linii nr 1 z Salwatora na Wzgórz Krzesławickie skierowano zabytkowe wagony typu 102Na i T4, które w przeszłości kursowały na tej trasie;
- W ramach obchodów 40-lecia funkcjonowania linii do Nowego Bieżanowa w dniu 29 lipca 2018 roku na wybrane kursy linii nr 9 (Mistrzejowice – Nowy Bieżanów P+R) skierowano zabytkowe tramwaje;
- Z okazji 40 rocznicy otwarcia odcinka linii tramwajowej w ciągu ulic: Monte Cassino-Kapelanka-Brożka w dniu 16 września 2018 roku wybrane kursy linii nr 22 obsługiwały pojazdy zabytkowe;
- Prezentacja w dniu 28 września 2018 roku designu 35 nowych tramwajów, które w Krakowie pojawią się w 2020 roku i zostaną dostarczone przez konsorcjum firm: Stadler Polska Sp. z o.o. i Solaris Bus & Coach S.A. Nowoczesny, spełniający najwyższe międzynarodowe standardy designu tramwaj został opracowany przez profesora Akademii Sztuki Weissensee w Berlinie;
- Parada zabytkowych oraz nowoczesnych autobusów MPK SA w Krakowie w dniu 7 października 2018 roku, w której udział wzięło prawie 40 pojazdów;

- Współudział w organizacji Dnia Seniora w Zajeźdni Tramwajowej w Podgórzu w dniu 14 października 2018 roku, podczas którego osoby starsze miały okazję spotkać się z funkcjonariuszami Policji i Straży Miejskiej, którzy wyjaśniali m.in. jak ustrzec się przed różnego rodzaju oszustwami oraz zaprezentowali zasady udzielania pierwszej pomocy. Pracownicy Spółki wyjaśnili seniorom, którzy nie mają jeszcze prawa do darmowych przejazdów, jak korzystać z Karty Krakowskiej, jak bezpiecznie kupić bilety w automatach stacjonarnych oraz w automatach w pojazdach;
 - Współudział w obchodach 100 rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W dniu 11 listopada 2018 roku na trasie Poczta Główna - Plac Wszystkich Świętych, Filharmonia, ul. Basztowa- ul. Długa- Poczta Główna kursował „Tramwaj patriotyczny”. Podczas podróży rozdawano biało-czerwone chorągiewki, okolicznościowe plakietki i ulotki, śpiewano polskie pieśni patriotyczne;
 - Tramwaj z Mikołajem w dniu 6 grudnia 2018 roku, w którym 140 Mikołajów zawiozło prezenty dla wszystkich dzieci ze Szpitala Specjalistycznego im. S. Żeromskiego w Krakowie;
 - Świąteczny tramwaj - przystrojony świecącymi literami tramwaj NGT6, kursował liniowo w dniach od 6 grudnia 2018 roku do 7 stycznia 2019 roku.
- b) **Promowano przejazdy komunikacją miejską** poprzez emitowanie we wszystkich tramwajach i autobusach posiadających monitory LCD modułu **MPK NEWS**: informacje MPK S.A., informacje Kraków, ciekawostki. Celem tego modułu jest zwrócenie uwagi pasażerów na to, co ważnego dzieje się w naszym Mieście;
- c) **Nagłaśniano w mediach społecznościowych informacje na temat podpisanych umów na dostawę nowego taboru komunikacji miejskiej, informowano o dostawach, itp.;**
- d) W dniu 15 maja 2018 roku wspólnie z Solaris Bus & Coach S.A. **zorganizowano konferencję pt.: „W kierunku e-mobilności”**, podczas której pracownicy Spółki podzielili się z przewoźnikami miejskimi z wielu miast Europy swoimi doświadczeniami z eksploatacji autobusów elektrycznych. Zagraniczni goście odwiedzili Stację Obsługi Autobusów Wola Duchacka, gdzie zobaczyli proces ładowania autobusów elektrycznych przez wtyczkę (plug-in). Obserwowali także ładowanie autobusów przez pantograf na stanowisku przy ul. Pawiej.

I. Działania edukacyjne:

- a) **Kontynuowano wraz z Urzędem Miasta Krakowa projekt „Akademia Młodego Krakowianina”**, w ramach którego Spółka organizowała dla dzieci specjalną wycieczkę edukacyjną po zajeźdni tramwajowej w Podgórzu pod nazwą **„Trambusiowa trasa”**. Jej celem jest przekazanie wiedzy z zakresu funkcjonowania transportu publicznego w Krakowie, propagowanie bezpiecznego korzystania z komunikacji miejskiej, uświadczenie zagrożeń związanych z nietrzymaniem się uchwytów podczas jazdy lub przebieganiem przed nadjeżdżającym tramwajem, kształtowanie dobrych nawyków wśród najmłodszych, itp.;
- b) **Udział w Dniach Ziemi** obchodzonych w Krakowie po raz dwudziesty połączonych z Krakowską Wystawą Ekologiczną w dniach 19 i 20 kwietnia 2018 roku.

Zaprezentowano radiowóz hybrydowy, autobus elektryczny i promowano komunikację miejską, jako ekologiczny sposób transportu miejskiego;

- c) **Udział w obchodach Europejskiego Tygodnia Zrównoważonego Transportu** – temat szerzej opisany w pkt B niniejszego rozdziału;
- d) **Udział w „Wielkiej Lekcji Ekologii w Tauron Arenie Kraków”** – temat szerzej opisany w pkt B niniejszego rozdziału;
- e) **Promowano honorowe oddawanie krwi, zachęcano do bycia dawcą szpiku, emitowano spoty informacyjne z zakresu profilaktyki prozdrowotnej**, w ramach współpracy z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie oraz z krakowskimi szpitalami.

J. Zaangażowanie społeczne:

- a) **Udział w 26 finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy** – Spółka przekazała do licytacji na rzecz WOŚP zestaw piśmienniczy, którym podpisano umowę na dostawę 35 niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tango Kraków;
- b) **Udział w kampanii społecznej w ramach Ogólnopolskiego Tygodnia Mukowiscydozy**. W dniach od 26 lutego do 2 marca 2018 roku, w godz. 8:00 – 17:00, po trasie linii nr 8 (Borek Fałęcki – Bronowice Małe) kursował tramwaj linii specjalnej, w którym prowadzono kwestę na rzecz Fundacji Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę „MATIO”;
- c) W dniu 8 lutego 2018 roku **Spółka po raz kolejny otrzymała tytuł „Dźwigacza Kultury”** przyznany przez Krakowskie Biuro Festiwalowe za zaangażowanie w proces tworzenia życia kulturalnego Miasta;
- d) **Udział w akcji informacyjnej** zorganizowanej wspólnie z Regionalnym Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie oraz Państwową Ogólnokształcącą Szkołą Muzyczną II stopnia im. F. Chopina w Krakowie, **której celem było zachęcenie do oddawania krwi**, szczególnie w okresie letnim, gdy najbardziej jej brakuje. Muzyczny tramwaj kursował w dniu 15 kwietnia 2018 roku na trasie Bronowice Małe – Borek Fałęcki;
- e) **Udział w akcji charytatywnej** na rzecz bezdomnych zwierząt **„Pieskie życie – poznaj i pomóż zwierząkom”**, zorganizowanej między innymi przez Krakowskie Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w dniu 26 maja 2018 roku w Centrum Handlowym Bonarka;
- f) **Udział w obchodach Dnia Solidarności i Wolności** (31 sierpnia 2018 roku) oraz **Dnia Weterana Walk o Niepodległość RP** (1 września 2018 roku) – wszystkie tramwaje i autobusy zostały udekorowane biało-czerwonymi flagami;
- g) **Udział w akcji „Tramwajem po zdrowie”** (29 listopada 2018 roku) w której przedstawiciele Spółki oraz Stowarzyszenie Krakowskiego Komitetu Zwalczania Raka, Krakowskiego Towarzystwa „Amazonki” i Małopolskiego Hospicjum dla Dzieci zachęcali mieszkańców do wykonywania badań profilaktycznych;

- h) **Kontynuowano współpracę ze Środowiskowym Domem Samopomocy „VITA” i Środowiskowym Domem Samopomocy „Leonardo” w Krakowie.** W ramach projektu podopieczni tych ośrodków wykonywali, raz w miesiącu, lekkie prace na rzecz Spółki. Dzięki tej współpracy aktywizowanych było średniomiesięcznie 20 osób.

4. Cele zarządcze wyznaczone członkom Zarządu

Zarząd Spółki zrealizował cele wyznaczone mu przez
Radę Nadzorczą.

CEL 1.1. Wskaźnik realizacji łącznych kosztów rodzajowych bez amortyzacji

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2018	Wykonanie 2018	Wymaganie	% wykonania Planu
1.	Koszty rodzajowe bez amortyzacji	438 037 tys. zł	431 971 tys. zł	max 100%	98,6%

CEL 2.1.-2.4. Wskaźnik spełnienia warunków kredytowych określonych w umowach z bankiem EBI

Lp.	Wyszczególnienie	Wymaganie	Wykonanie 2018
1.	Wskaźnik pokrycia obsługi długu	minimum 1,3	4,0
2.	Wskaźnik dźwigni finansowej	maximum 2,25	1,85
3.	Wskaźnik kapitału własnego do łącznych aktywów	minimum 0,20	0,31
4.	Wskaźnik ilorazu kapitału i środków do łącznych aktywów	minimum 0,58	0,72

CEL 2.5. Wskaźnik realizacji zadań remontowych

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2018	Wykonanie 2018	Wymaganie	% wykonania Planu
1.	Remonty systemem zleconym i gospodarczym	23 118 tys. zł	22 218 tys. zł	Min 95%	96,1%

Wykonanie na podstawie Tabeli nr 10 niniejszego Sprawozdania. Realizacja remontów, suma pozycji: I i II.

CEL 2.6. Wskaźnik realizacji najważniejszych zadań inwestycyjnych

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Plan 2018	Wykonanie 2018	Wymaganie	% wykonania Planu
1.	Realizacja projektu ZIT II:: - 56 sztuk autobusów standardowych - 12 sztuk autobusów przegubowych - 10 sztuk midi	98 714* 64 410 25 802 8 502	98 810 65 418 24 950 8 442	Min 95%	100,1 101,6 96,7 99,3
2.	Zakup 68 sztuk autobusów w formie leasingu	89 540	89 540	Min 95%	100,0

Wykonanie na podstawie danych z tabeli nr 9 niniejszego Sprawozdania.

*Nie uwzględnia wydatków na promocję projektu w kwocie 28 tys. zł, ujętych w planie pozycji II.2 w tabeli nr 9.

CEL 3.1. Wskaźnik wydajności pracowników zaplecza i administracji

Wskaźnik wydajności pracowników zaplecza i administracji to iloraz rocznego wykonania pracy przewozowej w komunikacji tramwajowej i w komunikacji autobusowej do średniorocznego zatrudnienia w etatach pracowników zaplecza i pracowników umysłowych.

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 46,17. Realizacja: wskaźnik w wysokości 47,90.

CEL 4.1. Wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia

Wymaganie: wskaźnik nie większy niż 105,3%. Realizacja: wskaźnik w wysokości 105,3%

Wykonanie na podstawie Tabeli nr 14 niniejszego Sprawozdania.

CEL 5.1. Wskaźnik niezawodności komunikacji tramwajowej mierzony udziałem niewykonanych pociągokilometrów w ogólnej liczbie kilometrów pracy przewozowej w związku z awariami tramwajów

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 99,9%. Realizacja: wskaźnik w wysokości 99,922%.

CEL 5.2. Wskaźnik niezawodności komunikacji autobusowej mierzony udziałem niewykonanych wozokilometrów w ogólnej liczbie kilometrów pracy przewozowej w związku z awariami autobusów

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 99,95%. Realizacja: wskaźnik w wysokości 99,981%

Cel 5.3. Wskaźnik komfortu przewozu w komunikacji autobusowej mierzony udziałem wozokilometrów realizowanych innymi pojazdami, niż w załączniku do umowy przewozowej zatwierdzonym przez ZIKiT w ogólnej liczbie kilometrów pracy przewozowej

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 99,8%. Realizacja: wskaźnik w wysokości 99,9%

Cel 6.1. Wskaźnik realizacji statutowych obowiązków informacyjnych wobec Gminy Miejskiej Kraków

Spełniony.

CEL 7.1. Wskaźnik zadowolenia pasażerów z punktualności kursowania tramwajów

wg raportu „*Usługi komunalne w opiniach i budżetach mieszkańców Krakowa*”

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 8,68. Realizacja: wskaźnik w wysokości 9,00.

CEL 7.2. Wskaźnik zadowolenia pasażerów z punktualności kursowania autobusów

wg raportu „*Usługi komunalne w opiniach i budżetach mieszkańców Krakowa*”

Wymaganie: wskaźnik nie mniejszy niż 7,64. Realizacja: wskaźnik w wysokości 7,67.

5. Polityka cenowa

Spółka jest podmiotem wewnętrznym Gminy, który otrzymuje zlecenia wykonywania umów w postępowaniach bezprzetargowych i nie prowadzi polityki cenowej. Świadczenie usług komunikacji zbiorowej odbywało się na podstawie stawek wynagrodzenia za usługi przewozowe, które wynikały z podpisanych dokumentów:

- Aneks nr 66 z 13 grudnia 2017 roku do Umowy o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie;
- Aneks nr 20 z 8 listopada 2017 roku do Umowy na świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie.

W/w dokumenty zawierają szczegółową analitykę składowych stawki jednostkowej pociągokilometra i wozokilometra (na liniach miejskich i aglomeracyjnych), które zaprezentowano w tabeli.

Tabela 1. Zestawienie stawek wynagrodzenia za usługi przewozowe w 2018 roku

w zł

Lp.	Wyszczególnienie	Stawki wynagrodzenia w 2018 roku		
		Na liniach tramwajowych (pockm)	Na liniach miejskich (wzkm)	Na liniach aglomeracyjnych (wzkm)
I.	Stawka jednostkowa, w tym:	14,44	7,77	6,14
1.	Energia/Paliwo	2,63	1,83	1,44
2.	Koszty osobowe	5,32	3,61	2,86
3.	Pozostałe koszty	6,49	2,33	1,84

Weryfikacja i rozliczenie rekompensaty z tytułu realizacji umów z Gminą Miejską Kraków odbywa się corocznie, po zakończonym roku bilansowym, zgodnie z zapisami umowy wykonawczej z dnia 30 grudnia 2016 roku o świadczenie usług publicznych w zakresie utrzymania infrastruktury przystankowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków, dystrybucji biletów Komunikacji Miejskiej w Krakowie wraz z określeniem zasad rozliczenia rekompensaty, w tym w szczególności zgodnie z zapisami §6 tej umowy oraz Załącznikiem nr 7 do niej. Badania nadmierności rekompensaty dokonuje podmiot zewnętrzny działający na zlecenie organizatora publicznego transportu zbiorowego.

III. WAŻNIEJSZE ZDARZENIA ROKU SPRAWOZDAWCZEGO ISTOTNIE WPŁYWAJĄCE NA DZIAŁALNOŚĆ I ROZWÓJ SPÓŁKI

1. Najważniejsze przedsięwzięcia

- A. Zapewnienie obsługi beneficjentów Programu „Karta Krakowska”,** którego realizacja została powierzona MPK S.A. w Krakowie przez Gminę Miejską Kraków. Działanie zostało ujęte w „Planie rzeczowo-finansowym MPK S.A. na rok 2018”; pkt E na str. 2. Realizacja przedsięwzięcia została przedstawiona w rozdziale II niniejszego Sprawozdania, pkt 3C;
- B. Zakup 161 nowoczesnych, niskoemisyjnych autobusów oraz wycofanie z ruchu wszystkich autobusów z normą emisji spalin poniżej EURO 5 (łącznie 160 sztuk).** Zakup 158 sztuk autobusów zrealizowano zgodnie z pkt A str. 1 „Planu rzeczowo-finansowego MPK S.A. na rok 2018”. 3 sztuki autobusów Mercedes Benz zakupiono poza planem, w ramach nakładów na zakup taboru autobusowego ze środków własnych. Realizacja przedsięwzięcia została przedstawiona w rozdziale II niniejszego Sprawozdania, pkt 3B;
- C. Podpisanie umów realizacyjnych na dostawę łącznie 50 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tango Kraków.** Zakup jest zgodny z planami odnowy taboru tramwajowego umieszczonymi w „Planie wieloletnim MPK S.A. na lata 2017-2022”, rozdział IV, pkt A. Realizacja przedsięwzięcia została przedstawiona w rozdziale II niniejszego Sprawozdania, pkt 3B;
- D. Rozpoczęto przygotowania do wyłonienia dostawcy nowoczesnych niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych (do 60 sztuk);**
- E. Opracowanie projektu nowej umowy na świadczenie przez MPK S.A. w Krakowie tramwajowych usług przewozowych w Systemie Komunikacji Miejskiej, która będzie obowiązywała do 31 marca 2035 roku.** Podpisanie w/w umowy obejmującej okres 20 lat jest warunkiem uruchomienia przez EBI kredytu na współfinansowanie odnowy taboru tramwajowego w planowanym zakresie (pkt C i D niniejszego rozdziału);
- F. Zawarcie umowy wsparcia pomiędzy MPK S.A. w Krakowie oraz EBI oraz Gminą Miejską Kraków oraz KHK S.A. w dniu 30 listopada 2018 roku;**
- G. Dalszy rozwój sieci stacjonarnych automatów do sprzedaży biletów.** Działanie zostało ujęte w „Planie rzeczowo-finansowym MPK S.A. na rok 2018”; pkt F na str. 3 oraz w „Planie wieloletnim MPK S.A. na lata 2017-2022” pkt 2.4. Realizacja przedsięwzięcia została przedstawiona w rozdziale II niniejszego Sprawozdania, pkt 3D.

2. Opis istotnych roszczeń wobec Spółki

Wszystkie roszczenia finansowe, zgłaszane do MPK S.A. w Krakowie przez osoby trzecie, są rozpatrywane rzetelnie, zgodnie z zapisami Procedury Zintegrowanego Systemu Zarządzania Jakością i Środowiskiem P-7.2.04 pt. „Rozpatrywanie roszczeń finansowych”. Obejmuje ona wszystkie czynności poczynając od wpłynięcia do Spółki wniosku o wypłatę odszkodowania z tytułu szkody, aż do wypłaty odszkodowania przez ubezpieczyciela lub uznania, że roszczenie jest niezasadne. Szczegółowe zestawienie liczby zgłoszonych w 2018 roku roszczeń zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 2. Zestawienie roszczeń zgłoszonych do MPK S.A.

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018
1.	Liczba zgłoszonych spraw roszczeniowych ogółem, w tym: - ilość spraw niezakwalifikowanych jako roszczenie, gdyż dotyczyły roszczeń wobec innego przewoźnika-Mobilis	121 6	142 4
2.	Łączna kwota roszczeń w tys. zł	2 625*	206

* W tym sześć roszczeń dotyczących wypadku komunikacyjnego z 2014 roku ze skutkiem śmiertelnym.

W 2018 roku nie było roszczeń odszkodowawczych, które związane byłyby z poważnymi wypadkami komunikacyjnymi. Najwięcej roszczeń odszkodowawczych skierowanych do MPK S.A. dotyczyło zdarzeń związanych z ruchem pojazdów komunikacji miejskiej, w których pasażerowie doznali obrażeń ciała lub uszkodzeń mienia osobistego w trakcie przejazdu autobusem lub tramwajem (116 spraw). W tej liczbie roszczeń największą grupę stanowili poszkodowani w trakcie gwałtownego hamowania pojazdu MPK S.A. (32 osoby), które bardzo często wymuszone zostało przez innych uczestników ruchu drogowego. Drugą grupę stanowiły osoby poszkodowane w zdarzeniach podczas wsiadania lub wysiadania z pojazdu MPK S.A. (łącznie 28 osób). Najczęściej powodem takich zdarzeń była nieuwaga samych poszkodowanych: tzn. wsiadanie lub wysiadanie w chwili, gdy drzwi już były zamykane, albo wejście w przestrzeń drzwi w chwili, gdy następowało samoczynne zamykanie drzwi działających na fotokomórkę. Były też przypadki zdarzeń przy otwartych drzwiach, jak zachwianie równowagi przy wsiadaniu i wysiadaniu, czy też potknięcie się, poślizgnięcie, jak również nietrzymanie się uchwytów przez osoby starsze, które posiadały siatki z zakupami, lub miały koło siebie wózki zakupowe. Jedenaście przypadków roszczeń dotyczyło zdarzeń komunikacyjnych, które wystąpiły w trakcie płynnego przejazdu pomiędzy przystankami. Wówczas pasażerowie byli poszkodowani najczęściej z powodu przewrócenia się lub uderzenia o jakiś element wnętrza pojazdu z powodu niewłaściwego trzymania się poręczy lub uchwytów, czy też podczas przemieszczania się w pojeździe bez zachowania należytej ostrożności. Pięć przypadków roszczeń dotyczy pasażerów, którzy zostali poszkodowani w chwili ruszania pojazdu z przystanku.

W 2018 roku nie wpłynęło do MPK S.A. żadne roszczenie odszkodowawcze z tytułu wypadków przy pracy.

IV. DZIAŁALNOŚĆ EKSPLOATACYJNO-PRODUKCYJNA W UJĘCIU RZECZOWYM

1. Tabor Spółki

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała w inwentarzu:

- 395 wagonów, które stanowiły 298 pociągów tramwajowych;
- 579 autobusów, w tym 12 autobusów dzierżawionych.

Tabela 3. Infrastruktura Spółki

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
1.	Stan taboru na koniec okresu						
	- tramwaje	pociągi	297	298	298	100,3	100,0
	- autobusy	wozy	566	564	579*	102,3	102,6
2.	Średnia liczba pociągów tramwajowych w ruchu (w dni powszednie)	pociągi	219	232	224	102,3	96,5
3.	Średnia liczba autobusów w ruchu (w dni powszednie)	sztuki	447	471	474	106,0	100,6
4.	Średnia prędkość eksploatacyjna						
	- tramwaju	km/godz	14,3	-	14,2	99,3	-
	- autobusu	km/godz	17,2	-	17,2	99,4	-
5.	Średnia prędkość komunikacyjna (w dni powszednie)						
	- tramwaje	km/godz	18,5	-	18,3	98,9	-
	- autobusy	km/godz	24,9	-	24,6	98,8	-

* w tym 12 sztuk dzierżawionych

Tabor w komunikacji tramwajowej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała w inwentarzu 395 wagonów, które stanowiły 298 pociągów tramwajowych.

Tabor komunikacji tramwajowej na koniec 2018 roku:

- 58,1% pociągów niskopodłogowych;
- 38,9% pociągów to pojazdy klimatyzowane;
- 100,0% pociągów wyposażonych w automat biletowy;
- 87,9% pociągów wyposażonych w głosową informację pasażerską.

Szczegółowe zestawienie typów wagonów oraz strukturę taboru tramwajowego według długości pojazdów zaprezentowano poniżej.

**Tabela 4. Struktura ilościowa i wiekowa taboru tramwajowego
na dzień 31 grudnia 2018 roku**

wagony tramwajowe

Lp.	Typ wagonu	Ilości w Stacjach Obsług			Średni wiek ogółem
		Podgórze	Nowa Huta	Razem	
1.	GT8S	27	0	27	44,3
2.	E1	19	52	71	51,0
3.	C3	19	42	61	58,5
4.	EU8N	0	40	40	36,8
5.	N8	0	12	12	42,8
6.	105Na	30	42	72	31,7
7.	405N	0	1	1	27,0
8.	NGT6	50	0	50	14,6
9.	NGT8	24	0	24	6,6
10.	2014N	14	22	36	4,0
11.	126N*	1	0	1	x
12.	Razem	184	211	395	34,7

* wagon wypożyczony na testy

Wykres 2. **Struktura taboru komunikacji tramwajowej**

Pociągi

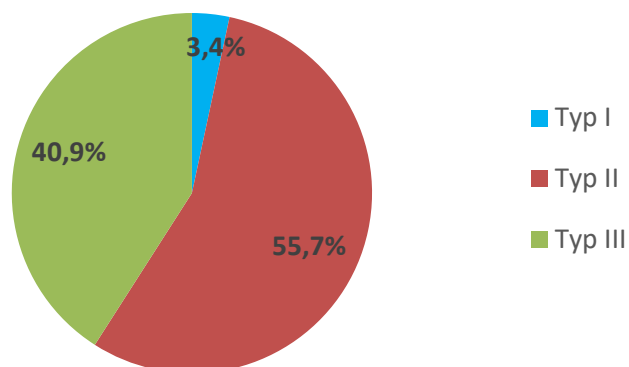

Tabela 5. **Struktura taboru tramwajowego na dzień 31 grudnia 2018 roku według długości**

pociągi tramwajowe

Lp.	Typ wagonu	Ilości w Stacjach Obsług		Razem	Udział %
		Podgórze	Nowa Huta		
1.	Typ I	0	10	10	3,4
2.	Typ II	93	73	166	55,7
3.	Typ III	57	65	122	40,9
4.	Razem	150	148	298	100,0

Typ I obejmuje wagon E1

Typ II obejmuje wagony typów: 2x105, NGT6, N8, EU8N, 126N, GT8S

Typ III obejmuje wagony typów: E1+C3, 405N, 2014N, NGT8

Tabor w komunikacji autobusowej

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka posiadała w inwentarzu 579 autobusów, w tym 567 autobusów własnych oraz 12 autobusów dzierżawionych.

Tabor komunikacji autobusowej na koniec 2018 roku:

- 100,0% pojazdy niskopodłogowe;
- 100,0% pojazdy klimatyzowane;
- 100,0% pojazdy ekologiczne (silniki spełniające normy emisji spalin EURO 5 lub wyższe);
- 100,0% pojazdów wyposażonych w automat biletowy;
- 61,0% pojazdów wyposażonych w głosową informację pasażerską.

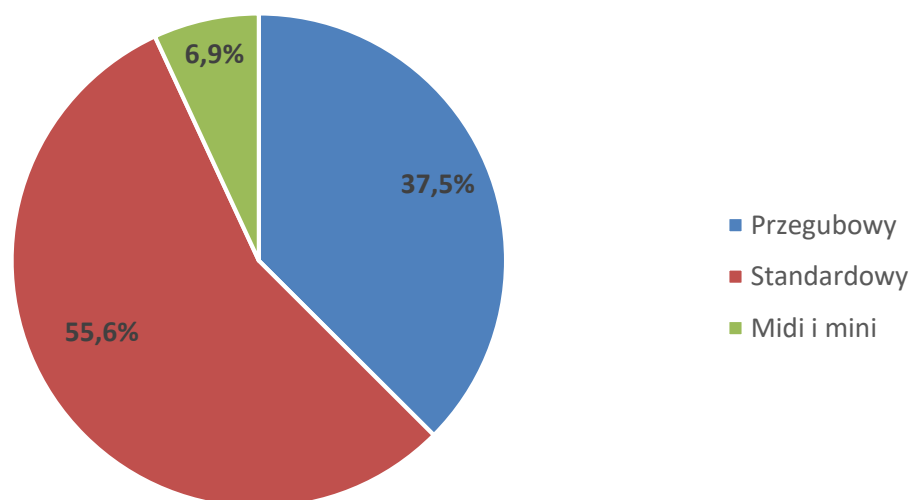
Szczegółowe zestawienie typów autobusów oraz strukturę taboru według długości pojazdów zaprezentowano poniżej.

Tabela 6. Struktura ilościowa i wiekowa taboru autobusowego według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Ilości w Stacjach Obsług				Średni wiek ogółem
		Bieńczyce	Płaszów	Wola Duchacka	Razem	
1.	Autosan M 09 LE.01.1	1	0	7	8	9,1
2.	Autosan M 09 LE.V01-G02	14	0	11	25	1,2
3.	Solaris Urbino 18	26	39	83	148	2,5
4.	Solaris Urbino 18 Hybrid	13	0	0	13	2,2
5.	Solaris Urbino 12,9 Hybrid	4	0	5	9	4,4
6.	Solaris Urbino 12	82	64	41	187	5,8
7.	Solaris Urbino 12 E	0	0	19	19	1,5
8.	Solaris Urbino 8.9 E	0	0	4	4	2,3
9.	Solaris Urbino 18 E	0	0	3	3	1,4
10.	Solaris U 18 Metrostyle	0	8	0	8	4,3
11.	Volvo 7900 BASC Hybrid	12	0	0	12	0,2
12.	Mercedes O 530 Citaro	0	0	8	8	7,8
13.	Mercedes Citaro C3 S3	30	30*	26	86	0,3
14.	Mercedes O530G Citaro	0	0	31	31	9,1
15.	Mercedes Conecto	0	0	1	1	0,5
16.	Mercedes Conecto G	0	0	2	2	1,4
17.	Mercedes Automet- Sprinter	0	3	0	3	0,2
18.	Razem autobusy własne	182	144	241	567	3,7
19.	Autobusy dzierżawione	0	6	6	12	x
23.	Razem	182	150	247	579	3,7

* Mercedes Citaro C3 S3 Hybrid

Wykres 3. **Struktura taboru komunikacji autobusowej**
według długości autobusu

2. Zakres usług komunikacyjnych

Sieć komunikacyjna, wykorzystywana podczas realizacji pracy przewozowej, obejmowała 183 pętle komunikacyjne (24 tramwajowe i 159 autobusowych) oraz 3 228 przystanków (360 tramwajowych i 2 868 autobusowych).

Na koniec 2018 roku MPK S.A. w Krakowie obsługiwało:

- **26 linii tramwajowych** (w tym: 23 linie dzienne i 3 linie nocne);
- **151 linii autobusowych** (w tym: 63 linie miejskie, 69 linii podmiejskich i 19 linii nocnych).

Tabela 7. Podstawowe parametry sieci komunikacyjnej obsługiwanej przez MPK S.A. w Krakowie

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Stan na 31.12.2017	Stan na 31.12.2018	Dynamika 2018/2017
1.	Liczba linii:	szt	174	177	101,7
	➤ tramwajowych	szt	27	26	96,3
	dziennych	szt	24	23	95,8
	nocnych	szt	3	3	100,0
	➤ autobusowych	szt	147	151	102,7
	dziennych	szt	130	132	101,5
	nocnych	szt	17	19	111,8
2.	Długość linii:	km	2 539	2 681	105,6
	➤ tramwajowych	km	354	349	98,5
	dziennych	km	308	303	98,4
	nocnych	km	46	46	99,5
	➤ autobusowych	km	2 185	2 333	106,8
	dziennych	km	1 925	2 030	105,5
	nocnych	km	260	302	116,3
3.	Długość tras:	km	1 461	1 574	107,7
	➤ tramwajowych	km	146	146	100,0
	dziennych	km	102	102	100,0
	nocnych	km	44	44	100,1
	➤ autobusowych	km	1 315	1 428	108,6
	dziennych	km	1 083	1 155	106,6
	nocnych	km	232	273	117,7
4.	Liczba pętli	szt	182	183	100,5
	➤ tramwajowych	szt	24	24	100,0
	➤ autobusowych	szt	158	159	100,6
5.	Liczba przystanków	szt	3 170	3 228	101,8
	➤ tramwajowych	szt	360	360	100,0
	➤ autobusowych	szt	2 810	2 868	102,1

3. Realizacja pracy przewozowej

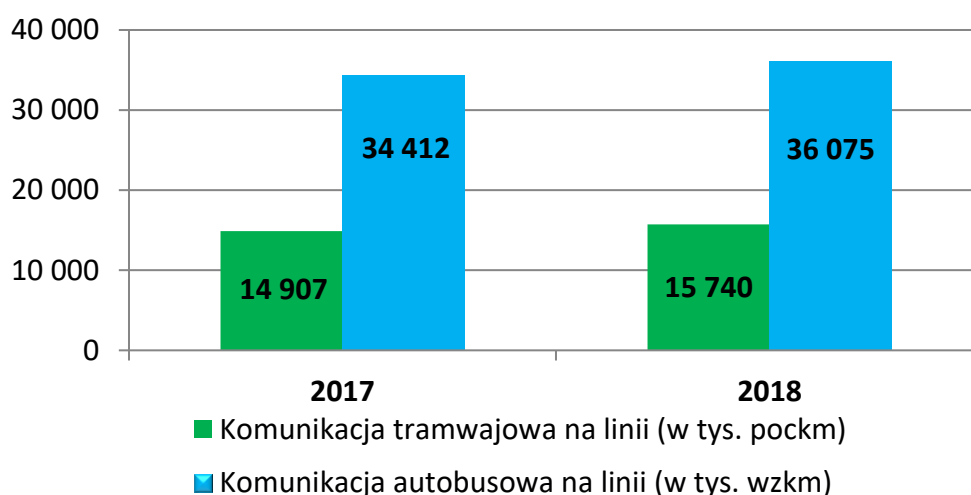
W 2018 roku na regularnych liniach objętych systemem Komunikacji Miejskiej w Krakowie Spółka wykonała pracę przewozową w wysokości:

- **15 740 tys. pociągokilometrów na liniach tramwajowych** (o 15 tys. pociągokilometrów więcej niż zakładał plan i o 5,6% więcej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego);
- **22 124 tys. wozokilometrów na liniach autobusowych miejskich** (o 313 tys. wozokilometrów mniej niż zakładał plan, ale o 4,7% więcej, niż w analogicznym okresie roku ubiegłego),
- **13 951 tys. wozokilometrów na liniach autobusowych aglomeracyjnych** (o 695 tys. wozokilometrów więcej niż zakładał plan i o 5,1% więcej niż w 2017 roku).

Tabela 8. Realizacja pracy przewozowej

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
1.	Komunikacja	tys. pockm	16 172	17 071	16 936	104,7	99,2
	w tym: na linii	tys. pockm	14 907	15 725	15 740	105,6	100,1
	dojazd	tys. pockm	1 265	1 346	1 196	94,5	88,9
2.	Komunikacja	tys. wzkm	37 476	38 718	39 364	105,0	101,7
	w tym: na linii ogółem	tys. wzkm	34 412	35 693	36 075	104,8	101,1
	linie miejskie	tys. wzkm	21 139	22 437	22 124	104,7	98,6
	linie aglomeracyjne	tys. wzkm	13 273	13 256	13 951	105,1	105,2
	dojazd	tys. wzkm	3 064	3 025	3 289	107,3	108,7

Wykres 4. Praca przewozowa na liniach komunikacyjnych

V. DZIAŁALNOŚĆ INWESTYCYJNA I REMONTOWA

1. Działalność inwestycyjna

W 2018 roku Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie przeznaczyło na inwestycje i leasing kwotę 235 906 tys. zł.

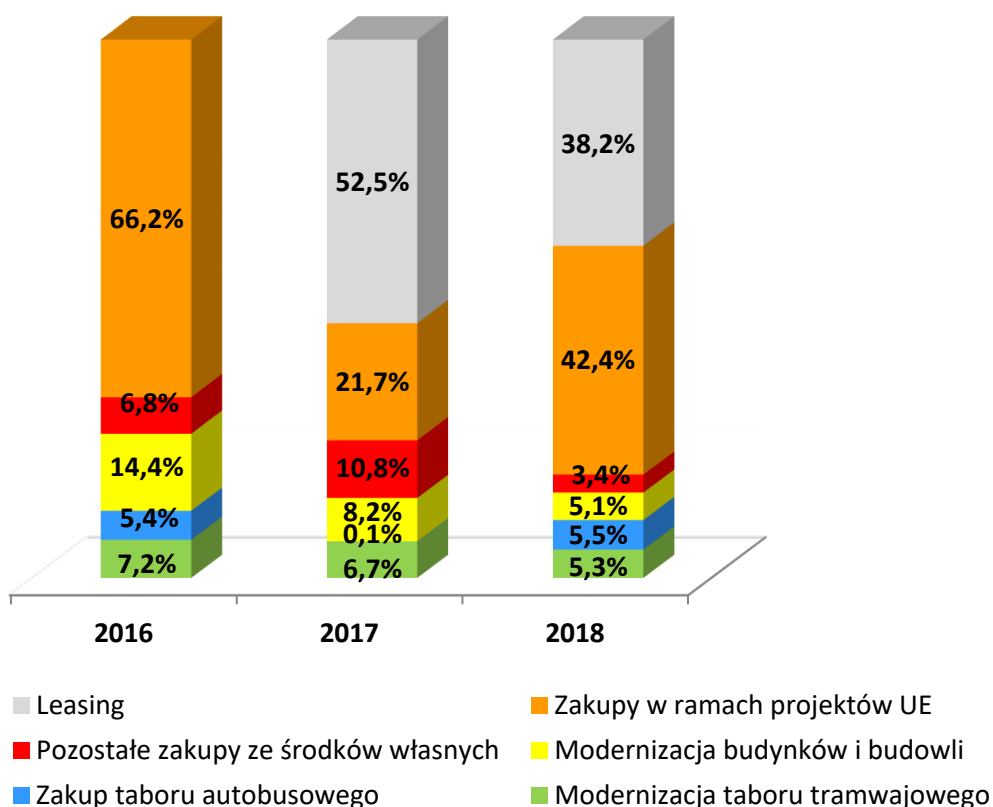
Szczegółowe zestawienie wydatków inwestycyjnych zostało zaprezentowane w tabeli i na wykresie. Źródła finansowania nakładów na inwestycje zostały przedstawione w Załączniku nr 1 do niniejszego Sprawozdania w tabeli 9 pt. „Wydatki inwestycyjne i źródła ich finansowania” oraz na wykresie nr 6.

Tabela 9. Zestawienie nakładów inwestycyjnych

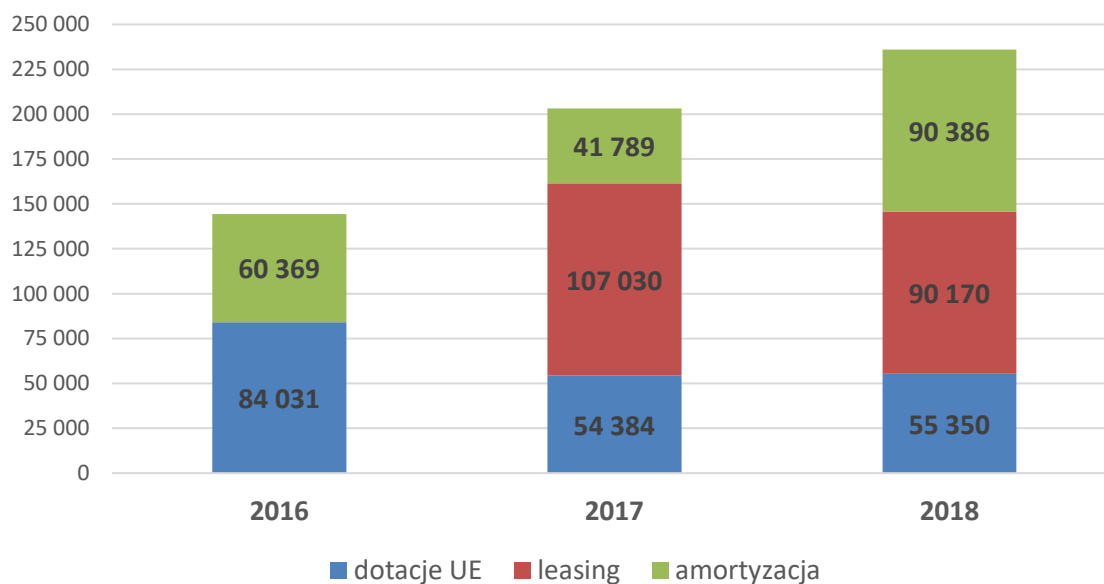
w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Nakłady inwestycyjne				Dynamika 2018/2017	Realizacja planu
		2016	2017	Plan 2018	2018		
I.	Wydatki ze środków własnych	48 740	52 503	56 020	45 743	87,1	81,7
1.	Modernizacja taboru tramwajowego	10 328	13 695	13 823	12 532	91,5	90,7
2.	Zakup taboru autobusowego	7 833	161	8 100	13 083	8 126,1	161,5
3.	Zakup maszyn, urządzeń i pojazdów	6 555	8 085	6 911	2 355	29,1	34,1
4.	Modernizacja budynków i budowli	20 800	16 672	18 149	12 150	72,9	66,9
5.	Komputeryzacja	1 032	1 466	2 500	3 046	207,8	147,0
6.	Pozostałe zadania inwestycyjne	2 192	12 424	6 537	2 577	20,7	39,4
II.	Nakłady współfinansowane ze środków unijnych	95 660	44 162	100 115	100 183	226,9	100,1
1.	ZIT I	95 660	44 162	1 373	1 373	3,1	100,0
2.	ZIT II	0		98 742	98 810	x	100,1
III.	Dostawa autobusów w ramach leasingu	0	107 030	89 540	89 540	83,7	100,0
IV.	Najem sprzętu komputerowego (leasing)	0	0	0	630	x	x
V.	<i>Pomniejszenia nakładów z lat ubiegłych</i>	<i>0</i>	<i>-492</i>	<i>0</i>	<i>-190</i>	<i>x</i>	<i>x</i>
VI.	NAKŁADY INWESTYCYJNE I LEASING	144 400	203 203	245 675	235 906	116,1	96,0

Wykres 5. *Struktura nakładów na inwestycje i leasing w latach 2016-2018*

Wykres 6. *Struktura finansowania inwestycji w latach 2016-2018*

W latach 2016-2018 Spółka nie otrzymała środków z efektu PGK, nie było także inwestycji finansowanych z efektu PGK.

Modernizacja taboru tramwajowego

W ramach odnowy taboru tramwajowego modernizacji poddano 10 wagonów GT8S, z których 4 stanowiły modernizacje rozpoczęte w 2017 roku. Ukończono modernizację 6 wagonów GT8S, w ramach których wagony wyposażono w niskopodłogowy człon środkowy oraz dodatkowo zamontowano: nowoczesny system informacji pasażerskiej, monitoring, platformę najazdową dla wózków inwalidzkich i dziecięcych, która ułatwi wsiadanie i wysiadanie z pojazdu oraz urządzenia do schładzania powietrza w przedziale pasażerskim i w kabinie motorniczego. Dodatkowo, w 6 innych wagonach GT8S zamontowano układ klimatyzacji kabiny motorniczego.

W 24 wagonach NGT8 zamontowano platformy najazdowe dla wózków inwalidzkich i dziecięcych, poprawiające dostępność tych wagonów dla osób o ograniczonej mobilności.

W trakcie modernizacji był przedwojenny wagon zabytkowy typu „K” tzw. „Berlinka” oraz wagon typu KSW.

Zakup taboru autobusowego

Nakłady na zakup autobusów ze środków własnych obejmowały zakup:

- **9 sztuk niskopodłogowych, niskoemisyjnych autobusów hybrydowych Solaris Urbino 12 Hybrid**, wyprodukowanych w 2014 roku. Pojazdy są niskopodłogowe. Posiadają klimatyzację, nowoczesny system informacji pasażerskiej, monitoring, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą oraz pasy bezpieczeństwa dla pasażerów. Zostały skierowane do obsługi linii aglomeracyjnych;
- **3 autobusów miejskich klasy mini do obsługi linii Tele-bus**. Autobusy mają długość ok. 7,4 metra. W środku znajduje się 13 miejsc siedzących i 16 miejsc stojących. Zostały wyposażone w klimatyzację, tablice elektroniczne, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, monitoring. Ich silniki spełniają najwyższy poziom emisji spalin EURO 6. Pojazdy charakteryzują się niskimi kosztami eksploatacji, a dodatkową ich zaletą jest duża zwrotność i małe gabaryty, pozwalające dojechać do miejsc niedostępnych dla standardowych autobusów.

Nowe autobusy do obsługi linii Tele-bus

- Są przystosowane do przewozu osób o ograniczonej mobilności. Z przodu posiadają część niskopodłogową oraz rampę wjazdową ułatwiającą wsiadanie i wysiadanie osobom na wózku inwalidzkim lub rodzicom z wózkiem dziecięcym.

- **3 autobusów Mercedes Benz** (dwóch o długości 18 metrów i jednego o długości 12 metrów). Pojazdy są niskopodłogowe, wyposażone w klimatyzację, monitoring, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, nowoczesny system informacji pasażerskiej. Posiadają specjalną platformę, która ułatwia wsiadanie i wysiadanie osobom o ograniczonej mobilności;
- **montaż systemów rekuperacji energii w 77 autobusach** dostarczonych w 2017 roku. Rozwiązanie to będzie prowadziło do oszczędności paliwa, a co za tym idzie do redukcji emisji szkodliwych substancji z komunikacji zbiorowej.

Wyższe niż planowano wykonanie nakładów na zakup taboru autobusowego wynika z pozyskania 3 autobusów Mercedes Benz oraz montażu systemów rekuperacji energii w 77 autobusach. Zakupy te zostały opisane powyżej.

Zakup maszyn, urządzeń, pojazdów specjalistycznych

W ramach zakupu maszyn, urządzeń i pojazdów specjalistycznych zakupiono m.in.:

- Baterie fotowoltaiczne do 6 autobusów komunikacji miejskiej (temat opisany w rozdziale II, pkt 3 pt. „ Realizacja polityki i zidentyfikowanych potrzeb Gminy Miejskiej Kraków oraz opis kluczowych działań powierzonych Spółce przez Gminę Miejską Kraków”, ppkt B;
- Nowoczesne myjnie autobusowe dla Stacji Obsługi Autobusów w Bieńczykach oraz na Woli Duchackiej;
- 2 radiowozy z napędem hybrydowym dla Działu Zarządzania Ruchem;
- 2 samochody dostawcze spełniające normy emisji spalin Euro 6 dla Działu Obsługi Technicznej, przeznaczone jako Pogotowie Tramwajowe, do przewozu narzędzi umożliwiających szybkie usprawnienie tramwajów np. naprawę zablokowanych automatów biletowych czy wymianę żarówki, itp.;
- Suwnicę pomostową natorową o udźwigu 1,5 tony dla Stacji Obsługi i Remontów;
- System nagłośnieniowy, który służy do nagłośnienia imprez organizowanych przez Spółkę takich jak: Dzień Seniora, Parada Autobusów, Dzień Dziecka oraz wydarzeń z udziałem Władz Miasta Krakowa np. podczas przyjmowania do ruchu nowoczesnych i ekologicznych autobusów.

Baterie fotowoltaiczne na dachu autobusu

Nowa myjnia w Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka

Nowe samochody Pogotowia Tramwajowego

Niższe niż planowano wykonanie zakupów maszyn, urządzeń i pojazdów specjalistycznych wynika m.in. z:

- opóźnienia z winy dostawcy zakupu 2 samochodów dla Pogotowia Autobusowego (zrealizowano w styczniu 2019 roku w kwocie 270 tys. zł);
- braku realizacji z winy dostawcy zakupu przesuwownicy dla Stacji Obsługi i Remontów w kwocie 299 tys. zł;
- przesunięcia na 2019 rok zakupu 22 sztuk stacjonarnych automatów biletowych w kwocie 2 405 tys. zł;
- przesunięcia na 2019 rok zakupu 100 sztuk terminali kart płatniczych do automatów biletowych w kwocie 1 150 tys. zł.

Modernizacja budynków i budowli

W ramach modernizacji budynków i budowli:

1. Kontynuowano modernizację Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie

W kwietniu 2018 roku uzyskano prawomocną decyzję pozwolenia na budowę dla zadania pt.: „Budowa budynków hali SO4, nowej akumulatorowni i podstacji trakcyjnej, przebudowa hali SO2 wraz z instalacjami wewnętrznymi: wentylacji, ciepła, wody i kanalizacji oraz instalacjami elektrycznymi, niskoprądowymi, trakcji i fotowoltaiki z podziałem na etapy” na terenie Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie. Na podstawie odebranego projektu rozpoczęto prace obejmujące modernizację Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie w ramach I etapu zadania pod nazwą „Budowa akumulatorowni i podstacji trakcyjnej wraz z budową torów postojowych od strony zachodniej”. W 2018 roku wykonano podbudowę pod torowisko, położono szyny tramwajowe i rozjazdy, wykonano infrastrukturę podziemną oraz ogrodzenie od strony budowanych torów. Wybudowano w stanie surowym otwartym budynek podstacji trakcyjnej oraz budynek akumulatorowni. Pozostałe prace realizowane będą w 2019 roku, a ich zakończenie planowane jest na maj 2019 roku.

W 2018 roku w dalszym ciągu procedowane było uzyskanie zezwolenia wraz z pozwoleniem na budowę dla projektu „Przebudowa układu torowego - II BRAMA wjazdu na teren Stacji w Nowej Hucie”. W wyniku żądania ówczesnego Zarządu Infrastruktury Komunalnej i Transportu, MPK S. A. w Krakowie musiało wystąpić do Ministerstwa Infrastruktury o odstąpienie od warunków technicznych dla łuków zjazdów i wyjazdów ze Stacji. Dzięki stałemu monitorowaniu tematu w Ministerstwie Infrastruktury, MPK S. A., w grudniu 2018 roku uzyskało zgodę na odstąpienie. W 2019 roku będą kontynuowane dalsze uzgodnienia wymagane procedurami.

2. Wykonano posadowienia dla automatów KKM

W 12 lokalizacjach zamontowano nowoczesne urządzenia do sprzedaży biletów, które zostały zakupione w 2017 roku w ramach projektu pt.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych”. Temat został szerzej opisany w rozdziale II, pkt 3D. Ponadto, wykonano

14 projektów na montaż kolejnych automatów KKM, na które uzyskano zgodę Wydziału Architektury Urzędu Miasta Krakowa. Urządzenia zostaną zakupione i zamontowane w 2019 roku.

3. Wykonano 5 stanowisk do ładowania pantografowego autobusów elektrycznych

Wykonano dokumentację, wybudowano i przekazano do użytkowania 5 stanowisk do ładowania pantografowego autobusów elektrycznych w następujących lokalizacjach: ul. Konopnickiej, ul. Piaszczysta, Zajezdnia Autobusowa Wola Duchacka, ul. Brożka 3 i ul. Pawia. Wybudowana infrastruktura do szybkiego ładowania autobusów pozwoliła na efektywniejszą obsługę linii autobusowych bez konieczności zjazdu do Zajezdni w celu naładowania pojazdu.

4. Wykonano odwodnienie poprzeczne wraz z połączeniem ze studnią poprzez dodatkową studzienkę w hali myjni w Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka;

5. Wykonano instalacje elektryczne wraz z 12 stanowiskami dla ładowania autobusów hybrydowych w Stacji Obsługi Autobusów w Bieńczykach;

6. Zakupiono i zamontowano system automatycznego tankowania na Stacji Obsługi Autobusów Płaszów;

7. Wykonano instalację Systemu Sygnalizacji Pożaru w przybudówce zachodniej w Stacji Obsługi i Remontów.

W ramach planowanych przyszłych przedsięwzięć inwestycyjnych:

- Wykonano dokumentację na przedłużenie w Stacji Obsługi Tramwajów w Podgórzu technologicznych kanałów obsługowych przy torze 6/3 w kierunku toru 6/2;
- Otrzymano prawomocną decyzję WZiZT dla rozbudowy budynku Stacji Obsługi Autobusów w Bieńczykach w zakresie boksu lakierni oraz wymiany systemu wentylacji lakierni;
- Uzyskano prawomocną decyzję pozwolenia na budowę stacji transformatorowej na terenie Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka w celu ładowania autobusów elektrycznych.

Niższe niż planowano nakłady na modernizację budynków i budowli wynikały przede wszystkim z konieczności uzyskania zgody od Ministerstwa Infrastruktury na odstąpienie od warunków technicznych dla łuków zjazdów i wyjazdów ze Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie. W grudniu 2018 roku Spółka uzyskała zgodę na odstąpienie i w 2019 roku będą kontynuowane dalsze uzgodnienia, wymagane procedurami.

Komputeryzacja

W ramach komputeryzacji Spółki w 2018 roku:

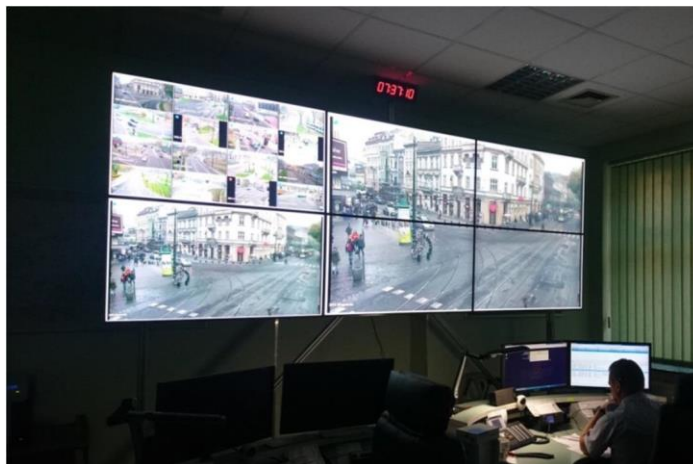
- **Rozbudowano system łączności TETRA zapewniający radiowe połączenia z prowadzącymi pojazdy MPK S.A. w Krakowie** o dodatkową stację bazową zlokalizowaną na kominie Elektrowni CEZ Skawina;
- **Zaprojektowano i przygotowano w wersji testowej aplikację wspomagającą proces zabezpieczania monitoringu z pojazdów i obiektów Spółki**, która zastąpi emaile i zgłoszenia telefoniczne. Aplikacja będzie wykorzystywana na potrzeby wewnętrzne Spółki, jak również będzie udostępniona podmiotom zewnętrznym (np. Policji, czy firmie kontrolującej dokumenty przewozu „Renoma” Sp. z o.o.);
- **Zaprojektowano i przetestowano webservice do szybkiego sprawdzania danych o zakupionych biletach okresowych** na podstawie numeru karty, numeru użytkownika oraz daty zakupu;
- **Zaprojektowano webservice do cyklicznego pobierania pomiarów temperatury ze strony udostępnionej przez organizatora transportu publicznego**, która jest wykorzystywana m.in. na potrzeby uruchamiania w pojazdach ogrzewania lub klimatyzacji, a także przy wydawaniu posiłków regeneracyjnych;
- **Zakupiono sprzęt komputerowy, urządzenia sieciowe, licencje** niezbędne do funkcjonowania nowego środowiska pocztowego Exchange 2013 oraz witryny wewnętrznej Sharepoint;
- **Zakupiono narzędzie do dodatkowej ochrony poczty** przez spamem, trojanami, wirusami;
- **Zakupiono oprogramowanie niezbędne dla prawidłowego zabezpieczenia firmy pod kątem używania dysków przenośnych**, zgodnie z zaleceniami audytu ISO oraz analizy ryzyka RODO.

Pozostałe zadania inwestycyjne/projekty

W ramach pozostałych zadań inwestycyjnych w 2018 roku zrealizowano m.in.:

1. Projekty optymalizacyjne, których efektem były:
 - Rozbudowa sieci wi-fi w obiektach Spółki ze szczególnym nastawieniem na zapewnienie zdalnego dostępu do systemów elektronicznych w pojazdach komunikacji miejskiej (system informacji pasażerskiej, rozkłady jazdy, monitoring wewnętrzny pojazdów);
 - Kontynuacja modernizacji systemu finansowo-księgowego IFS do najnowszej wersji 9.0, która obejmowała wprowadzenie nowych modułów i funkcjonalności przeznaczonych dla Stacji Obsługi, pogotowia i narzędziowni;

- Rozbudowa monitoringu wizyjnego skrzyżowań, w ramach którego na Główniej Dyspozytorni Ruchu MPK uruchomiono ścianę wizyjną składającą się z 6 monitorów. Dzięki temu rozwiązaniu dyspozytorzy mogą jednocześnie śledzić obraz z większej liczby kamer z Miasta Krakowa oraz obraz tras autobusów z systemu Trapeze;

- Dostosowanie MPK S.A. w Krakowie do zmieniających się przepisów odnośnie ochrony danych osobowych, które uległy zmianie w dniu 25 maja 2018 r. w związku z wejściem w życie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. o ochronie danych (RODO).

2. Realizacja Programu „Karta Krakowska” szerzej opisana w rozdziale II, pkt 3C.

Zadania realizowane w ramach projektów UE

W ramach realizacji projektu ZIT I pt.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych” zakupiono systemy ładowania autobusów elektrycznych, które zamontowano na stanowiskach przygotowanych w następujących lokalizacjach: ul. Konopnickiej, ul. Piaszczysta, Zajezdnia Autobusowa Wola Duchacka, ul. Brożka.

W ramach realizacji projektu ZIT II pt.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji krakowskiej - kontynuacja” Spółka zakupiła:

- **56 autobusów standardowych zasilanych olejem napędowym**, których dostawcą był EvoBus Sp. z o.o.;
- **12 sztuk autobusów hybrydowych, przegubowych**, których dostawcą był Volvo Bus Corporation;
- **10 sztuk autobusów midi zasilanych olejem napędowym**, które dostarczył Autosan Sp. z o.o.

Wszystkie pojazdy są niskopodłogowe. Wyposażone zostały w klimatyzację, monitoring, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony z tablic elektronicznych i głosowego zapowiadania przystanków. Każdy autobus posiada specjalną platformę, która ułatwia wsiadanie i wysiadanie osobom o ograniczonej mobilności. Z myślą o użytkownikach telefonów i smartfonów zamontowano porty USB do ładowania smartfonów.

Zakup autobusów w formie leasingu

W okresie sprawozdawczym nastąpiła **dostawa 68 sztuk autobusów komunikacji miejskiej w ramach umów zakupu w formie leasingu finansowego:**

- **38 sztuk niskopodłogowych, niskoemisyjnych, wielkopojemnych autobusów Solaris Urbino 18** w ramach umowy zawartej w dniu 6 listopada 2017 roku z konsorcjum firm Solaris Bus & Coach S.A. i Millenium Leasing Sp. z o.o. Pojazdy są niskopodłogowe. Zostały wyposażone w silnik spełniający najwyższe europejskie normy ochrony środowiska Euro 6. Posiadają klimatyzację, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, monitoring oraz nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony z tablic elektronicznych i głosowego zapowiadania przystanków. Każdy autobus posiada specjalną platformę, która ułatwia wsiadanie i wysiadanie osobom o ograniczonej mobilności. Z myślą o użytkownikach telefonów i smartfonów zamontowano porty USB do ładowania smartfonów;
- **30 sztuk standardowych autobusów Mercedes-Benz Citaro Hybrid** w ramach umowy zawartej w dniu 22 lutego 2018 roku z konsorcjum firm EvoBus Polska Sp. z o.o. oraz Pekao Leasing Sp. z o.o. Autobusy są niskopodłogowe. Spełniają najwyższe wymagania dotyczące norm emisji spalin Euro 6, które aktualnie obowiązują na rynku motoryzacyjnym. Producent zastosował w nich nowatorskie rozwiązanie polegające na wspomaganiu silnika spalinowego specjalnie dedykowanym silnikiem elektrycznym, który współpracuje bezpośrednio z dwoma dodatkowymi superkondensatorami magazynującymi energię odzyskaną w procesie hamowania. Rozwiązanie to będzie prowadziło do oszczędności paliwa, a co za tym idzie do dalszej redukcji emisji szkodliwych substancji. Wyposażone zostały w klimatyzację, monitoring, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą płatniczą, a także porty USB do ładowania smartfonów. Nowoczesny system informacji pasażerskiej złożony jest z tablic elektronicznych i głosowego zapowiadania przystanków. Autobusy wyposażone są w specjalną platformę, która ułatwia wsiadanie i wysiadanie osobom o ograniczonej mobilności.

Najem sprzętu komputerowego

Przeprowadzono postępowanie przetargowe na dostawę 200 sztuk zestawów komputerowych wraz z usługą wsparcia serwisowego oraz wykupem po okresie dzierżawy. Zawarto umowę na okres 4 lat. Wartość sprzętu jednorazowo zaewidencjonowano na nakłady inwestycyjne w lipcu 2018 roku.

2. Działalność remontowa

Na działalność remontową wydatkowano kwotę

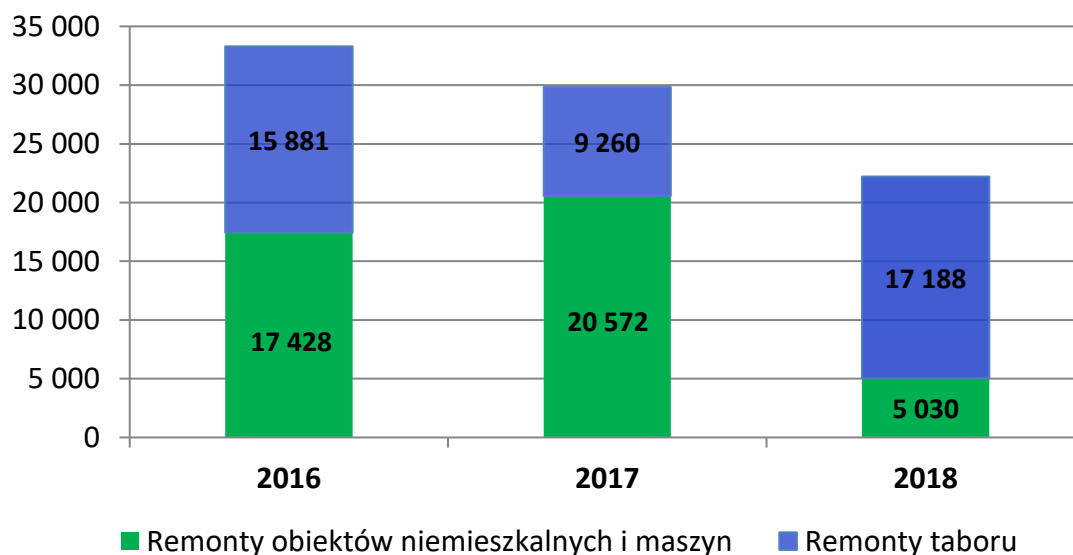
22 218 tys. zł.

Tabela 10. Realizacja remontów

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Nakłady rzeczowe				Dynamika 2018/2017	Realizacja planu
		2016	2017	Plan 2018	2018		
	REMONTY OGÓŁEM	33 309	29 832	23 118	22 218	74,5	96,1
I.	Remonty systemem gospodarczym	15 881	9 260	16 543	17 188	185,6	103,9
1.	Remonty tramwajów	15 881	9 260	16 543	17 188	185,6	103,9
2.	Remonty autobusów	0	0	0	0	x	x
II.	Remonty systemem zleconym	17 428	20 572	6 575	5 030	24,5	76,5
1.	Remonty obiektów niemieszkalnych	17 255	20 484	5 993	4 920	24,0	82,1
2.	Remonty maszyn i urządzeń	173	88	582	110	125,0	18,9

Wykres 7. Wielkość i struktura wydatków na remonty w latach 2016-2018

Na remonty taboru tramwajowego wydatkowano kwotę 17 188 tys. zł.

Były one wykonywane systemem gospodarczym w Stacji Obsługi i Remontów. W okresie sprawozdawczym wykonano:

- 8 przeglądów OT-6 wagonów NGT6 (w tym 1 w toku);
- 7 przeglądów OT nadwozia wagonów EU8N (w tym 1 w toku);
- 11 przeglądów OT-4 kompletów wózków wagonów EU8N (w tym 1 w toku);
- 2 przeglądy OT-4 kompletu wózków wagonu N8;
- 4 przeglądy OT-4 kompletów wózków wagonów GT8S;
- 14 przeglądów OT-4 kompletów wózków wagonów E1;
- 12 przeglądów OT-4 kompletów wózków wagonów C3;
- 10 przeglądów OT kompletów wózków wagonów 105 Na;
- 5 remontów wagonów zabytkowych (w tym 1 w toku).

Na remonty obiektów niemieszkalnych wydatkowano kwotę 4 920 tys. zł.

W trakcie prowadzonych robót remontowych przywracano infrastrukturę obiektów stacji do należytego stanu technicznego, uwzględniając zachodzące zmiany technologiczne w zakresie obsługi taboru komunikacyjnego, jak i rozwiązań budowlanych.

1. W Stacji Obsługi Tramwajów w Podgórzu wykonano:

- Remont kanału toru 10 na stanowisku podnośnika DKE - zamontowano oświetlenie LED, wykonano częściową wymianę okładzin ceramicznych ścian na stanowisku tokarki podtorowej na torze 9;
- Remont dyspozytorni i poczekalni dla motorniczych, remont węzła sanitarnego przy peronie toru 1, remont pomieszczeń Zajezdni na parterze - wymieniono posadzkę, drzwi, parapety, wyremontowano instalację sanitarną, elektryczną. Ponadto, zamontowano oświetlenie LED, osłony na grzejniki, instalację słaboprądową, pomalowano ściany i sufit.

2. W Stacji Obsługi Tramwajów w Nowej Hucie wykonano:

- Dodatkowe odwodnienie liniowe odcinka nawierzchni przy wyjeździe z myjni;
- Naprawę układu torowego - prace obejmowały napawanie zużycia bocznego szyn, wymianę uszkodzonych i wypracowanych zwrotnic i łuków pomiędzy zwrotnicami oraz węzła rozjazdowego wjazdu do hali, wymianę krzyżownic, wymianę łuku pomiędzy zwrotnicami 32 a 33;
- Przekucie i wykończenie otworu drzwiowego w celu powiększenia szatni męskiej.

3. W Stacji Obsługi Autobusów w Płaszowie wykonano:

- Remont pomieszczenia łazienki oraz pomieszczenia kompresora. Podczas remontu wymieniono posadzki, parapety, pomalowano ściany i sufit, przeprowadzono remont instalacji elektrycznej, sanitarnej, wymieniono sanitariaty, zamontowano oświetlenie LED. Remontowaną łazienkę dostosowano do potrzeb niepełnosprawnych oraz zamontowano wentylację mechaniczną. Pomieszczenie kompresora zostało wyciszone, co poprawiało warunki pracy BHP.

4. W Stacji Obsługi Autobusów Wola Duchacka wykonano:

- Remont pokrycia dachu hali NB wraz z przybudówkami południową i północną, wymieniono poszycie dachu wraz z obróbką, wykonano docieplenie stropu, doszczelnienie świetlików, instalację odgromową oraz remont pokrycia dachu hali ON1/OC wraz z budynkiem warsztatowym po stronie północnej. W ramach przeprowadzonych prac wykonano hydro i termoizolację wraz z obróbkami blacharskimi, remont instalacji odgromowej. Wykonano również połączenia dwóch zbędnych boksów gospodarczych brygad na parterze korytarza hali NB o nr 15 i 16 oraz dwóch pomieszczeń akumulatorni, w rejonie klatki schodowej z docelowym przeznaczeniem na składowanie elementów pantografów i rezystorów hamowania autobusów elektrycznych;
 - Przebudowę dojazdu do stanowiska ładowania autobusów w rejonie stacji paliw oraz naprawę nawierzchni przy stanowisku ładowania pantografowego;
 - Wyrównanie poziomów torów jezdnych do poziomu szczotek myjni autobusowej;
 - Naprawę awaryjną uszczelniania ściany zewnętrznej nad oknami nawy I w celu wyeliminowania spływania wody deszczowej do pomieszczeń warsztatowych, powodującej pęcznienie i degradację podsufitki nad oknami;
 - Usunięto awarię kanalizacji zewnętrznej - zakres prac obejmował głównie remont nawierzchni;
 - Malowanie ściany w nawie III w magazynie;
 - Naprawę fragmentu nawierzchni asfaltowej wraz z regulacją studni kanalizacyjnej przed wjazdem do pomieszczenia poprawek lakierniczych. Prace poza naprawą nawierzchni objęły swym zakresem demontaż wjazdu żeliwnego, obcięcie i skrócenie kręgu betonowego wraz z regulacją nadstawki, a następnie ponowny montaż wjazdu studni.
5. W Stacji Obsługi Autobusów w Bieńczycach wykonano:
- Remont posadzki pod nowo montowane myjnie wraz z obudową stanowiska przygotowania wody oraz wymianą bram: wjazdowej i wyjazdowej w hali NB na bramę szybkobieżną, harmonijkową. Remont obejmował uzupełnienie elementów konstrukcyjnych z betonu monolitycznego, zbrojone ławy i stropy fundamentowe, montaż odwodnienia liniowego, wykonanie posadzki z żywicy epoksydowej, montaż płytek ściennych;
 - Wymianę instalacji elektrycznej od rozdzielni niskiego napięcia do rozdzielni myjni w celu umożliwienia zasilania myjni;
 - Naprawę pokrycia dachowego budynku administracyjnego. Dach pokryto papą termozgrzewalną, wykonano obróbki z papy nawierzchniowej na oczyszczonym i zaimpregnowanym podłożu betonowym;
 - Remont posadzki w pokoju 5 i 10 - wymiana wykładziny z tworzyw sztucznych na płytki typu gres.
6. W Stacji Obsługi i Remontów wykonano:
- Remont dachu wraz z remontami instalacji odgromowej.
7. Wykonano remont sieci ciepłowniczej w obszarze ul. Brożka – ul. Rzemieślnicza;
8. Przeprowadzono prace remontowe następujących Punktów Socjalnych dla prowadzących pojazdy:

- Dworzec Małopolski Wschód- wymiana drzwi wejściowych zewnętrznych, remont posadzek, malowanie ścian, montaż opraw oświetleniowych LED w sufitach podwieszanych;
 - Krowodrza Górka - remont sufitu, posadzki, wymiana sanitariatów, wymiana opraw świetlnych na oprawy LED;
 - Borek Fałęcki Autobusy - remont posadzki, wykonanie sufitu podwieszanego, wymiana okna, remont ścian i płytek, wymiana drzwi, remont sanitariatów wraz z remontem instalacji wod. - kan., remont instalacji elektrycznej;
 - Kombinat - wymiana kanalizacji sanitarnej;
 - Mistrzejowice Autobusy - remont posadzki, malowanie ścian, sufitu, remont instalacji elektrycznej, wymiana oświetlenia na oświetlenie LED, wymiana baterii umywalkowej i umywalki;
 - Mistrzejowice Tramwaje - zmiana kierunku spływu wody z dachu;
 - Złocień - wymiana drzwi wejściowych, remont posadzki, malowanie ścian, wymiana sanitariatu, instalacji wewnętrznej. Ponadto, odprowadzono wodę opadową poza obrys fundamentu;
 - Strzelców Prądnik Czerwony - remont instalacji kanalizacyjnej i wodnej.
9. Wykonano remont pomieszczeń biurowych w budynku na ul. Św. Wawrzyńca 13 oraz przy ul. Brożka 3;
10. Naprawa instalacji c.o., naprawa uszkodzonego tynku na elewacji wschodniej wraz z przedłużeniem drabiny wejściowej na dach oraz remont łazienki damskiej na parterze obok klatki środkowej w budynku przy ul. Brożka 3.

VI. SYTUACJA KADROWO-PŁACOWA

1. Polityka personalna

W obszarze polityki personalnej w 2018 roku Spółka musiała mierzyć się z wyzwaniami transformacji rynku pracy. W powiązaniu ze wzrostem zleczanych zadań przewozowych, skutkującym podwyższeniem roboczogodzin do wykonania, koniecznością stało się zintensyfikowanie działań zmierzających do zapewnienia odpowiedniej liczebności i jakości zasobów ludzkich.

Realizację założonych celów umożliwiała współpraca w oparciu o zawarte umowy cywilnoprawne. W formie tej wykonano 44,5% wykonanych zadań przewozowych.

Podejmowano w trakcie roku inicjatywy, obejmujące mobilną rekrutację w „autobusie do kariery”, udział przedstawicieli MPK S.A. w lokalnych Targach Pracy i Giełdach organizowanych przez Urząd Pracy, cotygodniowe dyżury informacyjne dla kandydatów, intensywne akcje informacyjne na nośnikach reklamowych (BUS TV, tabor autobusowy i tramwajowy), ogłoszenia na stronie internetowej i portalach internetowych, współpracę z uczelniami oraz spotkania w szkołach średnich, współfinansowanie szkoleń prowadzących pojazdy. Efekty tych działań skutkują sukcesywnym uzupełnianiem stanu zatrudnienia. Wprowadzone zasady finansowania kursów dla kandydatów na prowadzących pojazdy pozwoliły na przeszkolenie 37 motorniczych oraz 67 kierowców kategorii D. W 2018 roku przyjęto 300 nowych pracowników, z czego blisko połowę stanowili prowadzący pojazdy. Wykonanie nie odbiegało znacząco od założonego planu zatrudnienia.

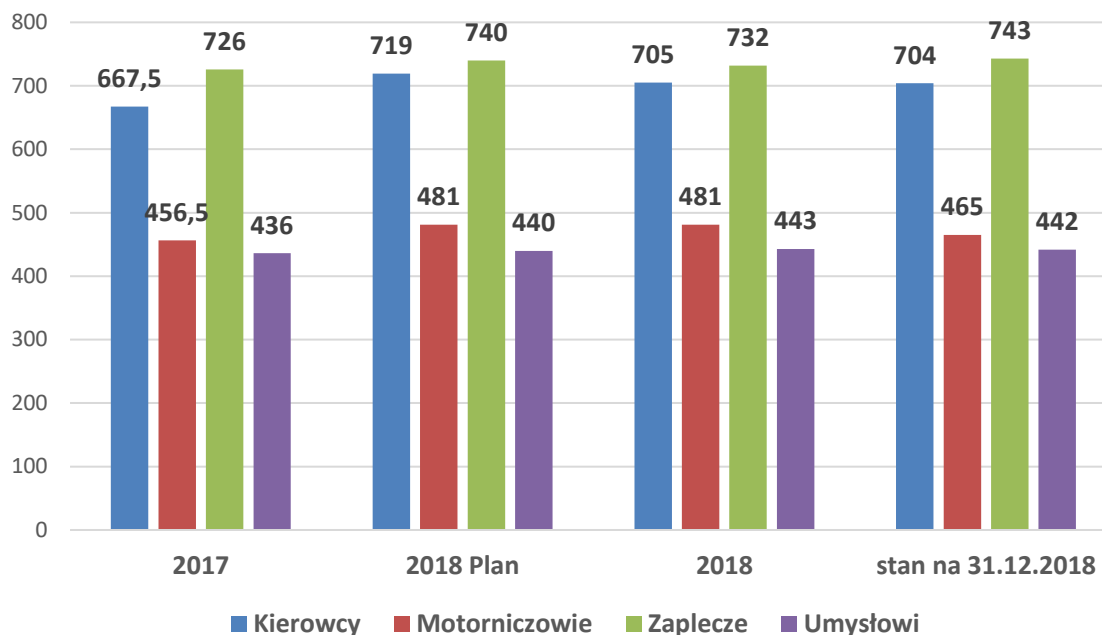
Tabela 11. Średnie zatrudnienie

w etatach

Lp.	Wyszczególnienie	2017	Plan 2018	2018	Stan na 31.12.2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
A.	ZATRUDNIENIE OGÓŁEM	2 286	2 380	2 361	2 354	103,3	99,2
1.	Kierowcy	667,5	719	705	704	105,6	98,1
2.	Motorniczowie	456,5	481	481	465	105,4	100,0
3.	Zaplecze	726	740	732	743	100,8	98,9
4.	Umysłowi *	436	440	443	442	101,6	100,7
	- Służby techniczno-ruchowe	253	256	258	261	102,0	100,8
	- Służby administracyjne	183	184	185	181	101,1	100,5

* Główny powód wykonania zatrudnienia w grupie umysłowych na poziomie wyższym od planowanego to czasowe podwójne zatrudnianie na stanowiskach, w których dochodzi do zmiany zatrudnienia w związku z odejściami pracowników na emerytury. Działania takie wynikają z potrzeby przygotowania nowych osób do pracy na wspomnianych wyżej stanowiskach.

Wykres 8. Średnie zatrudnienie

W ramach podnoszenia kwalifikacji załogi w ciągu całego roku przeszkolono 2 477 osób, największy nacisk kładąc na szkolenia z zakresu bezpieczeństwa jazdy oraz profilaktyki wypadkowej, rozwijania umiejętności interpersonalnych i pierwszej pomocy. Duży blok szkoleń przeznaczono dla kadry kierowniczej - aktualnej i rezerwowej oraz rezerwowej kadry mistrz, rozwijającej kompetencje zarządcze. W grupie pracowników zaplecza wiodące były kursy obsługi i naprawy posiadanego przez Spółkę taboru.

W 2018 roku została przygotowana i przeprowadzona ocena 360° w Stacji Obsługi i Remontów. Jej efektem było opracowanie indywidualnych raportów i rankingów ocen. Oceniono 120 osób.

Realizowane praktyki i staże, pozwalają na lepsze przygotowanie potencjalnych przyszłych pracowników. W 2018 roku odbyły się praktyki dla 64 uczniów i 11 studentów. Ponadto zorganizowano 2 staże doktoranckie, 2 staże finansowane z Unii Europejskiej, 2 staże finansowane przez Urząd Pracy oraz 7 staży absolwenckich.

Spółka angażuje się również w projekty na rzecz lokalnych społeczności. Projekt realizowany z fundacją Leonardo i ŚDS „Vita” wspiera aktywizację zawodową osób niepełnosprawnych. W ramach współpracy organizowane są comiesięczne warsztaty zajęciowe na terenie Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie. Porozumienie w tej sprawie zostało przedłużone na kolejne 2 lata.

2. Polityka płacowa

MPK S.A. w Krakowie jest stroną Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, zarejestrowanego przez Państwową Inspekcję Pracy w dniu 26 listopada 1994 roku, zmienionego 99 protokołami dodatkowymi (stan na koniec 2018 roku). Na jego podstawie wynagradzani są pracownicy Spółki. Zmiany wprowadzone w ZUZP w ubiegłym roku dotyczyły zasad wypłacania prowizji dla sprzedawców biletów oraz wysokości stawek płacy zasadniczej.

Reagując na problemy z rekrutacją, oczekiwania płynące z rynku pracy, a także prośbę skierowaną przez NSZZ Solidarność do Prezydenta Miasta Krakowa (w której zwrócono uwagę na niskie zarobki młodych pracowników), Zarząd MPK S.A. w Krakowie przygotował dwie kompleksowe propozycje zmiany zasad wynagradzania. Żadna z tych propozycji nie zyskała jednak akceptacji działających na terenie Przedsiębiorstwa Związków Zawodowych. W efekcie nie udało się wprowadzić zmian do obowiązującego ZUZP. Brak nowych rozwiązań wpływających na większą elastyczność w zakresie kształtowania polityki wynagrodzeń stwarza istotną barierę w pozyskiwaniu nowych pracowników.

Fundusz wynagrodzeń w 2018 roku został wykonany na poziomie zbliżonym do poziomu planowanego. Przekroczenie w wykorzystaniu funduszu bezosobowego wynika z realizacji Programu Karta Krakowska. W okresie od 27 czerwca 2018 r. do 31 października 2018 r. podpisano 160 umów zleceń związanych z realizacją i obsługą Karty Krakowskiej. Łączny koszt tych umów wyniósł 1 667,5 tys. zł.

Tabela 12. Wykorzystanie środków na wynagrodzenia

w tys. zł

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2017</i>	<i>Plan 2018</i>	<i>2018</i>	<i>Dynamika 2018/2017</i>	<i>Realizacja Planu</i>
	Środki na wynagrodzenia ogółem, w tym:	128 973	142 918	142 875	110,8	100,0
1.	<i>Fundusz osobowy</i>	<i>127 288</i>	<i>140 488</i>	<i>139 027</i>	<i>109,2</i>	<i>99,0</i>
2.	<i>Fundusz bezosobowy</i>	<i>1 685*</i>	<i>2 430</i>	<i>3 848**</i>	<i>228,4</i>	<i>158,4</i>

** zawiera koszty Zarządu od 1 kwietnia 2017 roku*

*** zawiera nieplanowane koszty obsługi Programu Karty Krakowskiej*

Tabela 13. Struktura wynagrodzeń w latach 2016 - 2018

%

<i>Składnik wynagrodzenia</i>	<i>2016</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>
Płaca zasadnicza	55,5	54,8	55,5
Premia	15,6	15,5	15,8
Dodatek za staż	11,3	10,8	10,2
Nagrody	3,7	3,3	2,2
Dodatek świąteczny	4,6	4,7	4,9
Gratyfikacje	5,4	4,9	5,1
Prowizje	0,3	0,2	0,2
Odprawy emerytalno-rentowe	0,4	0,5	0,6
Pozostałe	3,2	5,2	5,5

Powyższa tabela wskazuje na stały poziom udziału płacy zasadniczej w strukturze wypłacanych wynagrodzeń. Pozytywnym sygnałem wzrostu motywacyjnej roli wynagradzania jest wzrastający udział premii.

Wielkość dodatku stażowego ulega sukcesywnemu zmniejszaniu. Jest to efektem pozyskiwania nowych pracowników i postępującej wymiany kadr. Trend ten obrazują również wypłaty odpraw emerytalnych, wyższe niż w latach ubiegłych.

Tabela 14. Przeciętne wynagrodzenie

w zł

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2017</i>	<i>Plan 2018</i>	<i>2018</i>	<i>Dynamika 2018/2017</i>	<i>Realizacja Planu</i>
1	Przeciętne wynagrodzenie ogółem	4 626	4 871	4 871*	105,3	100,0

* Zgodnie z zatwierdzonym Planem rzeczowo-finansowym nie obejmuje kosztów godzin nadliczbowych prowadzących pojazdy.

W zaplanowanym na 2018 rok funduszu wynagrodzeń założono wzrost średniej płacy o 5,3% i został on zrealizowany. Na poziom przeciętnego wynagrodzenia wpływ miał wzrost minimalnej płacy oraz zmiany stawek zaszeregowania obowiązujące od stycznia 2018 roku.

Łączne pobory Zarządu w 2018 roku wyniosły 1 493,5 tys. zł, a Rady Nadzorczej 300,9 tys. zł. W 2018 roku Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie otrzymali wynagrodzenia z zysku ani pożyczek ze środków Spółki.

VII. SYTUACJA EKONOMICZNO-FINANSOWA

1. Przychody według rodzajów działalności

Tabela 15. Wykonanie przychodów

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
A.	PRZYCHODY OGÓŁEM (I+II+III)	558 716	600 568	618 637	110,7	103,0
I.	Przychody z działalności operacyjnej	501 737	541 356	539 111	107,4	99,6
a.	Przychody z działalności podstawowej	443 446	482 395	484 523	109,3	100,4
	- wynagrodzenie za świadczone usługi w zakresie przewozów tramwajowych	208 299	226 665	226 800	108,9	100,1
	- wynagrodzenie za świadczone usługi w zakresie przewozów autobusowych	235 147	255 730	257 723	109,6	100,8
b.	Przychody z działalności pozostałej	58 291	58 961	54 588	93,6	92,6
	- wynagrodzenie za zamawianie i organizację dystrybucji biletów	15 632	15 556	17 251*	110,4	110,9
	- wynagrodzenie z tytułu utrzymania przystanków i dworców	2 688	3 000	3 000	111,6	100,0
	- wynagrodzenie za windykację i egzekucję opłat dodatkowych	804	355	336	41,8	94,6
	- Karta Krakowska	0	3 000	1 780*	x	59,3
	- inna działalność pozostała	39 167	37 050	32 221	82,3	87,0
II.	Pozostałe przychody operacyjne	54 146	58 012	74 288**	137,2	128,1
III.	Przychody finansowe	2 833	1 200	5 238	184,9	436,5

*Wystąpiła zmiana struktury finansowania Programu Karty Krakowskiej poprzez weryfikację źródła powstawania kosztów ze strony Miasta.

**Zawiera rozwiązanie rezerw na zobowiązania sądowe wobec PESA Bydgoszcz S.A. Patrz str. 55.

1.1. Przychody z działalności operacyjnej

Przychody z działalności operacyjnej wyniosły

539 111 tys. zł.

1.1.1. Działalność podstawowa

Przychody z działalności podstawowej wyniosły 484 523 tys. zł.

Złożyło się na nie wynagrodzenie za świadczone usługi w zakresie:

- Przewozów tramwajowych w kwocie 226 800 tys. zł;
- Przewozów autobusowych w kwocie 257 723 tys. zł,
w tym 138 tys. zł na rzecz innego podmiotu niż Gmina Miejska Kraków.

1.1.2. Działalność pozostała

Przychody z pozostałej działalności wyniosły 54 588 tys. zł.

Złożyły się na nie:

- Przychody z wynagrodzenia za zamawianie i organizację dystrybucji biletów (jednorazowych i okresowych) w kwocie 17 251 tys. zł;
- Wynagrodzenie za utrzymanie przystanków i dworców z ZIKiT w kwocie 3 000 tys. zł
- Wynagrodzenie za windykację i egzekucję należności z tytułu opłaty dodatkowej i należności przewozowej, powstałych przed dniem 1 lutego 2016 r. w kwocie 336 tys. zł;
- Przychody z innej działalności pozostałej w kwocie 32 221 tys. zł;
na które złożyły się m.in.: sprzedaż robót i usług, sprzedaż usług reklamowych, transportowych, działalności socjalnej, produkcji i regeneracji, wynajem sal i pomieszczeń, inwestycje wewnętrzne oraz inne usługi odpłatne
- Karta Krakowska – wynagrodzenie za realizację programu miejskiego Karta Krakowska 1 780 tys. zł.

Wyższe przychody z działalności pozostałej uzyskano głównie w związku ze zwiększeniem wynagrodzenia za zamawianie i organizację dystrybucji biletów od 1 lipca 2018 r. do 30 listopada 2018 r., zgodnie z aneksem nr 3 z dnia 20 grudnia 2018 r. do Umowy wykonawczej.

1.2. Pozostałe przychody operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne wyniosły 74 288 tys. zł.

Przychody obejmują m.in.: przychody z tytułu dofinansowania projektów UE, przychody z tytułu kar umownych, zyski ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych oraz rozwiązania rezerw. Wyższe od planowanych przychody są wynikiem rozwiązania rezerw na zobowiązania sądowe wobec PESA Bydgoszcz S.A. - wyrok Sądu Polubownego z dnia 23 lutego 2018 roku, który został uznany postanowieniem Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 28 listopada 2018 roku.

1.3. Przychody finansowe

Przychody finansowe wyniosły

5 238 tys. zł.

Złożyły się na nie:

- Odsetki od lokat i rachunków bankowych w kwocie 1 189 tys. zł;
- Odsetki-korekta bilansu zamknięcia w kwocie 3 148 tys. zł;
- Odsetki uzyskane od faktur 19 tys. zł;
- Pozostałe odsetki w kwocie 7 tys. zł;
- Wycena udziałów w jednostce podporządkowanej 875 tys. zł.

Przekroczenie planu przychodów finansowych wynika z rozwiązania rezerwy na odsetki, związanej ze zobowiązaniami dotyczącymi PESA Bydgoszcz S.A., zgodnie z wyrokiem Sądu Polubownego z dnia 23.02.2018 r.

2. Koszty według rodzajów działalności

Koszty całokształtu działalności gospodarczej wyniosły

580 795 tys. zł.

Tabela 16. Wykonanie kosztów

w tys. zł						
Lp.	Wyszczególnienie	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
B.	KOSZTY OGÓŁEM (I+II+III)	545 432	591 530	580 795	106,5	98,2
I.	Koszty działalności operacyjnej	529 595	582 265	568 984	107,4	97,7
	1) Amortyzacja	115 437	143 538	137 013*	118,7	95,5
	2) Zużycie materiałów	54 766	59 416	59 763	109,1	100,6
	3) Zużycie energii, w tym:	86 799	92 059	95 273	109,8	103,5
	- paliwo	53 848	56 314	62 254**	115,6	110,5
	- energia trakcyjna	26 178	28 448	26 246	100,3	92,3
	- pozostałe media	6 773	7 297	6 773	100,0	92,8
	4) Usługi obce	95 080	89 175	85 685	90,1	96,1
	5) Podatki i opłaty	10 242	10 985	7 718	75,4	70,3
	6) Koszty wynagrodzeń	158 026	176 032	174 443	110,4	99,1
	- środki na wynagrodzenia	128 973	142 918	142 875	110,8	100,0
	- odpis na ZUS	24 623	28 083	27 007	109,7	96,2
	- odpis na ZFŚS	3 155	3 471	3 272	103,7	94,3
	- pozostałe koszty osobowe	1 275	1 560	1 289	101,1	82,6
	7) Pozostałe koszty rodzajowe	8 517	10 370	8 405	98,7	81,1
	8) Wartość sprzedanych towarów i materiałów	728	690	684	94,0	99,1
II.	Pozostałe koszty operacyjne	5 246	1 348	4 725***	90,1	350,5
III.	Koszty finansowe	10 591	7 917	7 086	66,9	89,5

* Amortyzacja niższa niż planowano wynika przede wszystkim z przeprowadzenia corocznej weryfikacji stawek amortyzacji tramwajów i autobusów- patrz str. 58;

** Wzrost kosztów paliwa omówiono na str. 60;

*** Wzrost pozostałych kosztów operacyjnych zaprezentowano na str. 64.

Tabela 17. Struktura kosztów

w %

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018
I.	Koszty działalności operacyjnej, w tym:	97,1	98,0
	- Amortyzacja	21,2	23,6
	- Zużycie materiałów	10,0	10,3
	- Paliwo	9,9	10,7
	- Energia trakcyjna	4,8	4,5
	- Pozostałe media	1,2	1,2
	- Usługi obce	17,4	14,8
	- Podatki i opłaty	1,9	1,4
	- Koszty wynagrodzeń	29,0	30,0
	- Pozostałe koszty działalności eksploatacyjnej	1,6	1,4
	- Wartość sprzedanych towarów w cenie zakupu	0,1	0,1
II.	Pozostałe koszty operacyjne	1,0	0,8
III.	Koszty finansowe	1,9	1,2
IV.	KOSZTY OGÓŁEM (I+II+III)	100,0	100,0

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie nie prowadzi i nie planuje ewidencji kosztów i przychodów działalności operacyjnej według układu kalkulacyjnego, z uwagi na procesowe zarządzanie w zakresie struktury, identyfikacji, mapowania, ustalania celów i mierników dla poszczególnych działań.

2.1. Koszty działalności operacyjnej

Koszty działalności operacyjnej wyniosły

568 984 tys. zł.

Amortyzacja

Wielkość amortyzacji za 2018 rok

137 013 tys. zł.

Tabela 18. Amortyzacja

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
I.	AMORTYZACJA (1+2+3)	115 437	143 538	137 013	118,7	95,5
1.	Amortyzacja tramwajów, w tym m.in.:	55 223	59 850	56 833	102,9	95,0
	– projekt ZTP etap I	8 141	8 144	8 143	100,0	100,0
	– projekt ZTP etap II	17 483	17 484	17 493	100,1	100,1
	– projekt zakup 36 wagonów typu „Krakowiak”	14 612	14 612	14 612	100,0	100,0
2.	Amortyzacja autobusów, w tym m.in.:	39 419	60 368	56 253	142,7	93,2
	– projekt ZIT I	15 510	19 500	19 499	125,7	100,0
	– projekt ZIT II	0	4 700	3 420	x	72,8
3.	Pozostała amortyzacja	20 795	23 320	23 927	115,1	102,6

Niższy niż planowano poziom amortyzacji za 2018 rok wynika z:

- Przeprowadzenia corocznej weryfikacji stawek amortyzacji tramwajów i autobusów, która spowodowała wydłużenie okresów amortyzacji dla części taboru;
- Przesunięcia z miesiąca września na grudzień zakupu 10 sztuk autobusów midi zasilanych olejem napędowym realizowanych z projektu ZIT II pt.: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji krakowskiej – kontynuacja”;
- Przesunięcia o jeden miesiąc dostawy 24 sztuk przegubowych autobusów zakupionych w formie leasingu finansowego z 38 sztuk zamówionych.

Zużycie materiałów

Koszty zużycia materiałów wyniosły

59 763 tys. zł.

Tabela 19. Zużycie materiałów

w tys. zł

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2017</i>	<i>Plan 2018</i>	<i>2018</i>	<i>Dynamika 2018/2017</i>	<i>Realizacja Planu</i>
I.	KOSZTY MATERIAŁÓW, w tym:	54 766	59 416	59 763	109,1	100,6
1.	Pozostałe materiały	52 582	57 116	57 682	109,7	101,0
2.	Ogumienie	901	1 000	752	83,5	75,2
3.	Płyny eksploatacyjne	1 283	1 300	1 329	103,4	102,2

Przekroczenie kosztów materiałów o 347 tys. zł wynika ze zwiększonych zadań przewozowych w komunikacji autobusowej w drugim półroczu 2018 roku.

Paliwo

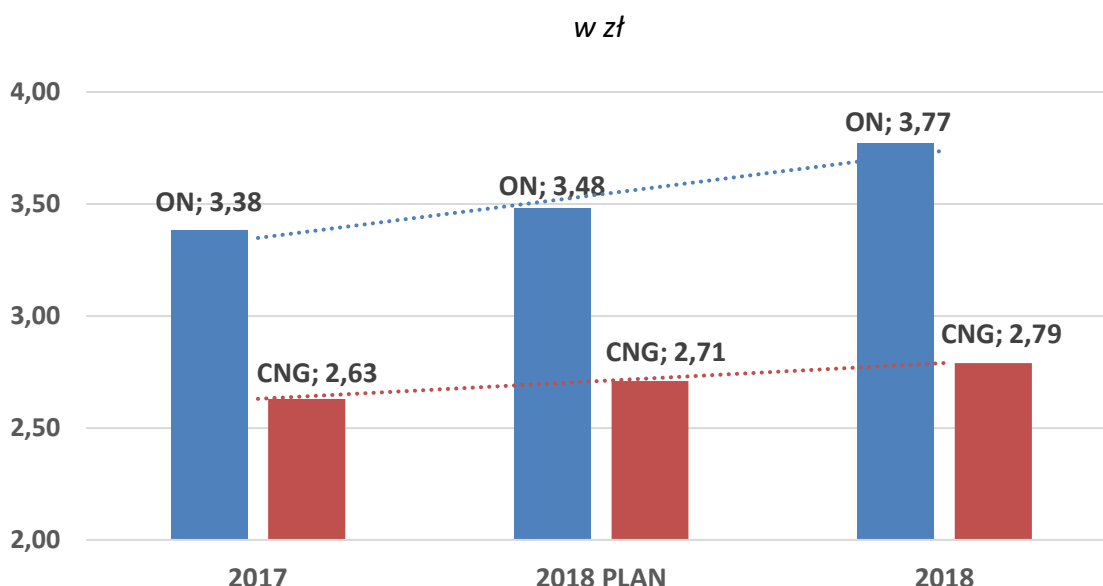
Koszty paliwa wyniosły

62 254 tys. zł.

Tabela 20. Koszty oraz zużycie paliwa

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
I.	KOSZTY PALIWA	tys. zł	53 848	56 314	62 254	115,6	110,5
	w tym m.in.:						
	• Paliwo - olej napędowy	tys. zł	53 347	55 999	61 897	116,0	110,5
	• Paliwo - gaz CNG	tys. zł	359	163	216	60,2	132,5
1.	Zużycie oleju napędowego	tys. litrów	15 771	16 092	16 424	104,1	102,1
2.	Zużycie gazu CNG	tys. m ³	136	60	77	56,6	128,3
3.	Koszt 1 litra ON	zł	3,38	3,48	3,77	111,5	108,3
4.	Koszt 1 m ³ gazu CNG	zł	2,63	2,71	2,79	106,1	103,0

Wykres 9. Jednostkowe koszty zakupu oleju napędowego i gazu CNG w latach 2017 – 2018

Przekroczenie kosztów oleju napędowego o 5 898 tys. zł ponad założony plan wynika z wyższego niż planowano o 0,29 zł/litr kosztu zakupu tego paliwa (przekroczenie o 4 763 tys. zł) oraz z wykonania autobusami zasilanymi olejem napędowym o 802 tys. kilometrów więcej niż planowano. Przekroczenie kosztów paliwa gazowego CNG o 53 tys. zł wynika przede wszystkim z późniejszego niż zakładano o cztery miesiące wycofania z eksploatacji autobusów zasilanych tym paliwem.

Energia trakcyjna

Koszty zużycia energii trakcyjnej wyniosły

26 246 tys. zł.

Pozycja obejmuje koszty zużycia energii elektrycznej dla potrzeb komunikacji tramwajowej.

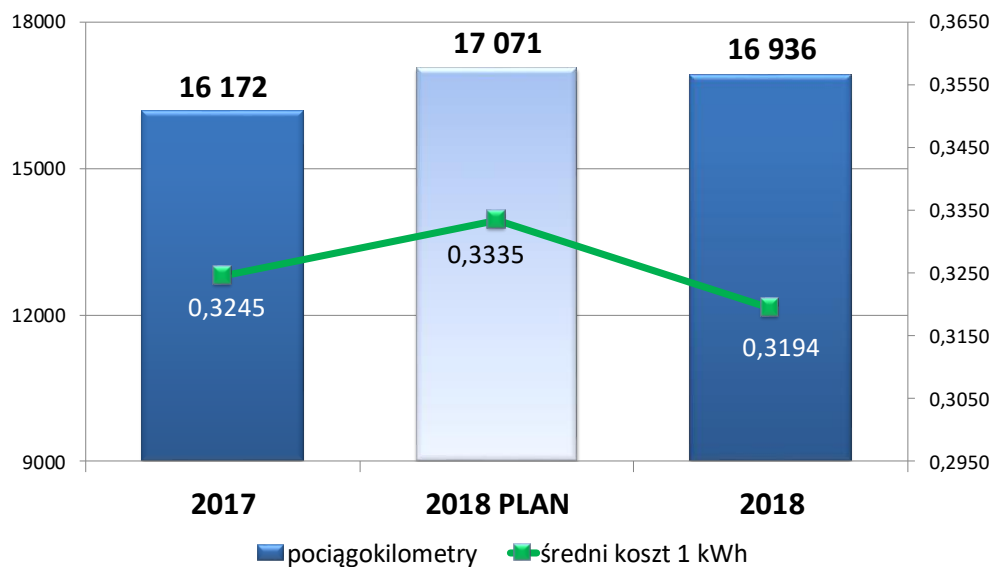
Tabela 21. Koszty energii trakcyjnej

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
I.	KOSZTY ENERGII TRAKCYJNEJ	tys. zł	26 178	28 448	26 246	100,3	92,3
1.	Praca przewozowa	tys. pockm	16 172	17 071	16 936	104,7	99,2
2.	Wskaźnik energochłonności	kWh/pockm	4,99	5,00	4,85	97,2	97,0
3.	Zużycie energii trakcyjnej	tys. kWh	80 661	85 297	82 165	101,9	96,3
4.	Średni koszt 1 kWh	zł/kWh	0,3245	0,3335	0,3194	98,4	95,8

Oszczędność kosztów energii trakcyjnej jest konsekwencją niższego jednostkowego zużycia energii z uwagi na korzystne warunki pogodowe oraz niższego średniego kosztu 1 kWh.

Wykres 10. Praca przewozowa i średni koszt 1 kWh w latach 2017 – 2018

w tys. pockm i średni koszt 1 kWh w zł

Pozostałe media

Koszty zużycia pozostałych mediów wyniosły

6 773 tys. zł.

Tabela 22. Koszty pozostałych mediów energetycznych

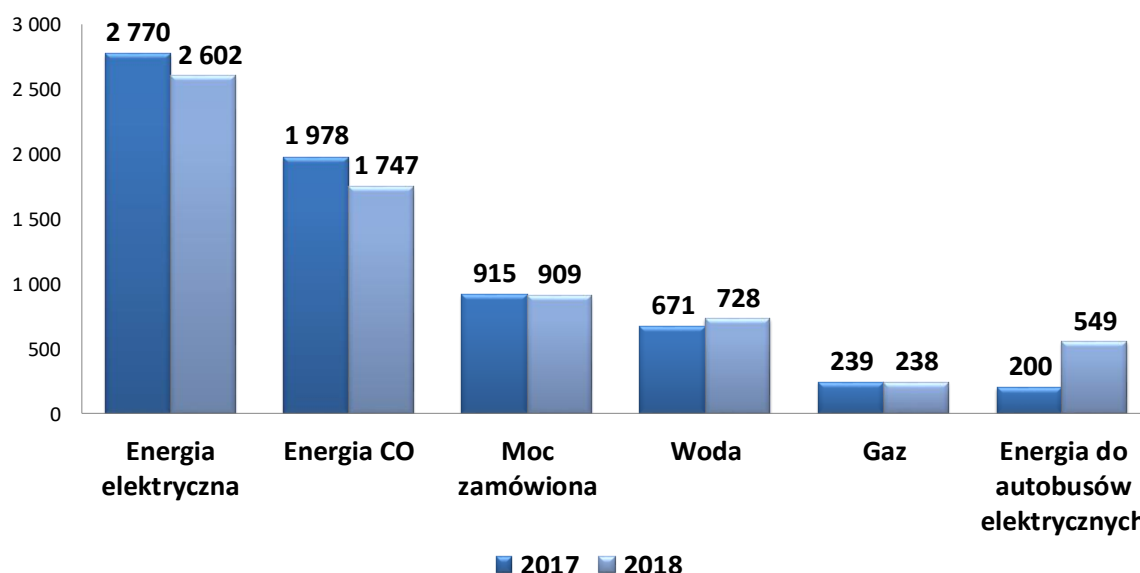
w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Jedn. miary	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
I.	POZOSTAŁE MEDIA (1+2+3+4+5+6)	tys. zł	6 773	7 297	6 773	100,0	92,8
1.	Energia elektryczna	tys. zł	2 770	2 710	2 602	93,9	96,0
2.	Energia CO	tys. zł	1 978	2 060	1 747	88,3	84,8
3.	Moc zamówiona	tys. zł	915	950	909	99,3	95,7
4.	Woda	tys. zł	671	700	728	108,5	104,0
5.	Gaz	tys. zł	239	240	238	99,6	99,2
6.	Energia do autobusów elektrycznych	tys. zł	200	637	549	274,5	86,2
	praca przewozowa autobusów elektrycznych	tys. wzkm	595	1 446	1 257	86,9	211,3
	zużycie energii	tys. kWh	565	1 952	1 538	78,8	272,2
	średni koszt 1 kWh	zł	0,3537	0,3264	0,3570	109,4	100,9

Oszczędność w kosztach pozostałych mediów energetycznych wynika z ich niższego zużycia w efekcie korzystnych warunków pogodowych.

Wykres 11. Koszty pozostałych mediów w latach 2017 – 2018

w tys. zł

Usługi obce

Koszty usług obcych wyniosły 85 685 tys. zł

Złożyły się na nie:

- Usługi transportowe świadczone przez agentów w kwocie 51 664 tys. zł;
Ponadplanowe wykonanie kosztów w tej pozycji wynika z realizacji wyższej, niż planowano pracy przewozowej wykonywanej w ramach umów cywilnoprawnych.
- Mycie taboru komunikacji miejskiej (tramwaje i autobusy) w kwocie 8 136 tys. zł;
- Sprzątanie pomieszczeń w kwocie 2 701 tys. zł;
- Naprawy, konserwacje, usługi lakiernicze w kwocie 2 602 tys. zł;
- Opłaty za korzystanie z infrastruktury przystankowej w kwocie 4 328 tys. zł;
- Usługi komputerowe, telekomunikacyjne, teletechniczne w kwocie 2 401 tys. zł;
- Usługi bankowe w kwocie 576 tys. zł;
- Usługi remontowe wykonywane systemem zleconym w kwocie 5 030 tys. zł, które zaprezentowano w rozdziale V, pkt 2 pt. „Działalność remontowa”
- Pozostałe usługi w kwocie 8 247 tys. zł.

Podatki i opłaty

Koszty podatków i opłat wyniosły 7 718 tys. zł.

Obejmują m.in.: podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, PFRON, opłaty urzędowe, opłatę za gospodarcze korzystanie ze środowiska oraz za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Niższe od planowanego wykonanie kosztów podatków i opłat wynika z zaliczenia nadpłaty z tytułu podatku od nieruchomości należących do Gminy Miejskiej Kraków, które objęte były inwestycjami realizowanymi w ramach projektów unijnych, na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych (postanowienie Prezydenta Miasta Krakowa z dnia 11 kwietnia 2018 r.)

Koszty wynagrodzeń

Koszty wynagrodzeń wyniosły 174 443 tys. zł.

Szczegółową analizę środków na wynagrodzenia, strukturę wynagrodzeń oraz wielkość i strukturę zatrudnienia zaprezentowano w rozdziale VI niniejszego dokumentu.

Pozostałe koszty rodzajowe

Pozostałe koszty rodzajowe wyniosły

8 405 tys. zł.

Koszty te obejmują m.in.: ubezpieczenia rzeczowe, czynsze i dzierżawy, prowizję od sprzedaży hurtowej biletów komunikacji miejskiej, opłaty pocztowe, zakup licencji, usługi promocji. Wykonanie niższe od planowanego wynika z mniejszych kosztów dotyczących m.in. prowizji od sprzedaży hurtowej biletów komunikacji miejskiej oraz ze zmiany umowy dotyczącej obsługi Podatkowej Grupy Kapitałowej.

Wartość sprzedanych towarów i materiałów

Wartość sprzedanych towarów i materiałów wyniosła

684 tys. zł.

Jest to wartość nabycia materiałów i towarów m.in. złomu stalowego, złomu kabli i przewodów miedzianych, styków srebrnych, części elektrycznych i innych części odzyskanych z likwidowanych środków trwałych.

2.2. Pozostałe koszty operacyjne

Pozostałe koszty operacyjne wyniosły

4 725 tys. zł.

Największą pozycję w tej grupie kosztów stanowią:

- Rezerwy na sprawy do sądu w kwocie	3 247 tys. zł;
- Kary umowne w kwocie	572 tys. zł;
- Koszty sądowe i egzekucyjne w kwocie	202 tys. zł;
- Składki członkowskie w kwocie	24 tys. zł.

Przekroczenie planu pozostałych kosztów operacyjnych związane jest z utworzeniem rezerw: na zobowiązania z tytułu zwrotu dofinansowania projektu ZIT I w wysokości odpisów amortyzacyjnych, na zobowiązania z tytułu rozliczeń automatów biletowych KKM oraz na świadczenia pracownicze.

2.3. Koszty finansowe

Koszty finansowe wyniosły

7 086 tys. zł.

Obejmują m.in. różnego rodzaju odsetki oraz rezerwy na odsetki. Największymi pozycjami w tej grupie kosztów były:

- Odsetki od zaciągniętych kredytów bankowych w kwocie	969 tys. zł;
- Odsetki od leasingu w kwocie	4 230 tys. zł;
- Odsetki naliczone do bilansu zamknięcia i rezerwy na odsetki w kwocie	1 301 tys. zł;
- Różnice kursowe w kwocie	135 tys. zł.

3. Straty i zyski nadzwyczajne

Nie wystąpiły.

4. Wynik finansowy

Z całokształtu działalności gospodarczej Spółka osiągnęła dodatni wynik finansowy netto w wysokości **27 963 tys. zł.**

Tabela 23. Wynik finansowy

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017	Plan 2018	2018	Dynamika 2018/2017	Realizacja Planu
A.	PRZYCHODY OGÓŁEM (I+II+III)	558 716	600 568	618 637	110,7	103,0
I.	Przychody z działalności operacyjnej, w tym:	501 737	541 356	539 111	107,4	99,6
	- Przychody z działalności podstawowej	443 446	482 395	484 523	109,3	100,4
	- Przychody z pozostałej działalności	58 291	58 961	54 588	93,6	92,6
II.	Pozostałe przychody operacyjne	54 146	58 012	74 288	137,2	128,1
III.	Przychody finansowe	2 833	1 200	5 238	184,9	436,5
B.	KOSZTY OGÓŁEM (I+II+III)	545 432	591 530	580 795	106,5	98,2
I.	Koszty działalności operacyjnej	529 595	582 265	568 984	107,4	97,7
II.	Pozostałe koszty operacyjne	5 246	1 348	4 725	90,1	350,5
III.	Koszty finansowe	10 591	7 917	7 086	66,9	89,5
C.	WYNIK FINANSOWY BRUTTO (A-B)	13 284	9 038	37 842	284,9	418,7
D.	PODATEK DOCHODOWY	3 514	2 809	9 879	281,1	351,7
E.	<i>Zysk z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności</i>	593	x	x*	x	x
F.	WYNIK FINANSOWY NETTO (C-D+E)	10 363	6 229	27 963	269,8	448,9

*pozycja ujęta w przychodach finansowych w kwocie 875 tys. zł. Patrz analityka w pkt 1.3 niniejszego rozdziału.

Uzyskany w 2018 roku wynik finansowy netto odbiega od zaplanowanego przede wszystkim z uwagi na:

- efekt rozwiązania rezerw na zobowiązania sądowe i odsetki wobec PESA Bydgoszcz S.A.;
- przeprowadzenie corocznej weryfikacji stawek amortyzacji tramwajów i autobusów, która spowodowała wydłużenie okresów amortyzacji dla części taboru, obniżając tym samym wielkość amortyzacji.

Spółka w wyniku powyższych operacji nie pozyskała dodatkowych środków pieniężnych, i tym samym działania te nie wywołały zmiany w rachunku z przepływów pieniężnych.

Na wynik finansowy brutto składają się wyniki na poszczególnych rodzajach działalności, które zaprezentowano w poniższej tabeli.

Tabela 24. Wyniki na poszczególnych rodzajach działalności

w tys. zł

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>2017</i>	<i>Plan 2018</i>	<i>2018</i>	<i>Dynamika 2018/2017</i>	<i>Realizacja planu</i>
A.	Wynik finansowy z działalności operacyjnej	-27 858	-40 909	-29 873	107,2	73,0
B.	Wynik finansowy z pozostałej działalności operacyjnej	48 900	56 664	69 563	142,3	122,8
C.	Wynik finansowy z działalności finansowej	-7 758	-6 717	-1 848	23,8	27,5
D.	WYNIK FINANSOWY BRUTTO	13 284	9 038	37 842	284,9	418,7

Efekt PGK

W 2018 roku Spółka nie otrzymała przychodów z udziału w Podatkowej Grupie Kapitałowej.

Uzasadnienie podziału zysku

Uzyskany w 2018 roku zysk netto w wysokości 27 963 tys. zł. Zarząd Spółki proponuje przeznaczyć na zwiększenie kapitału zapasowego. Powyższa rekomendacja spowoduje poprawę wskaźników bankowych.

5. Bilans

Na dzień 31 grudnia 2018 roku suma bilansowa wyniosła 1 357 409 tys. zł i była wyższa niż w roku poprzednim o 103 165 tys. zł, tj. o 8,2%.

5.1. Aktywa

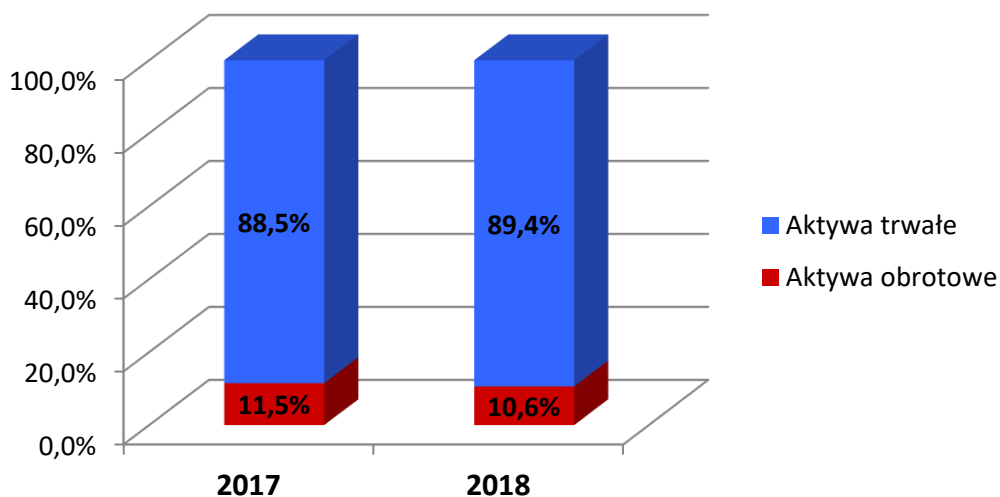
Po stronie aktywów wzrost odnotowano w grupie aktywów trwałych (o 9,3%), przy prawie niezmienionym poziomie aktywów obrotowych (spadek o 0,1%).

W związku ze specyfiką branży transportowej, największą pozycję stanowiły aktywa trwałe, które na koniec roku obrotowego obejmowały 89,4% wartości sumy bilansowej. Udział aktywów obrotowych wyniósł 10,6%.

Tabela 25. Struktura aktywów

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Aktywa trwałe	1 109 616	88,5	1 212 997	89,4
2.	Aktywa obrotowe	144 628	11,5	144 412	10,6
3.	AKTYWA	1 254 244	100,0	1 357 409	100,0

Wykres 12. Struktura aktywów MPK S.A.

Aktywa trwałe

Wzrost wartości aktywów trwałych o 103 381 tys. zł w porównaniu do ubiegłego roku był związany przede wszystkim ze wzrostem wartości rzeczowych aktywów trwałych z poziomu 1 076 011 tys. zł do 1 172 684 tys. zł w wyniku realizacji zakupu 68 sztuk autobusów w formie leasingu finansowego oraz 78 sztuk autobusów w ramach projektu unijnego ZIT II pt. „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji krakowskiej - kontynuacja”.

Udział poszczególnych pozycji aktywów trwałych utrzymał się na poziomie zbliżonym do 2017 roku.

Tabela 26. Struktura aktywów trwałych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Wartości niematerialne i prawne	2 483	0,2	4 595	0,4
2.	Rzeczowe aktywa trwałe	1 076 011	97,0	1 172 684	96,7
3.	Należności długoterminowe	0	0,0	0	0,0
4.	Inwestycje długoterminowe	3 704	0,3	4 579	0,4
5.	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	27 418	2,5	31 139	2,5
6.	AKTYWA TRWAŁE	1 109 616	100,0	1 212 997	100,0

Aktywa obrotowe

Pozycja aktywów obrotowych utrzymała się na wysokości zbliżonej do 2017 roku (spadek o 216 tys. zł), przy większych zmianach w poszczególnych pozycjach.

Spadek w tej grupie aktywów odnotowały jedynie środki pieniężne z poziomu 101 033 tys. zł do 69 563 tys. zł w efekcie realizowanych inwestycji w tabor autobusowy. Analizę zmiany stanu środków pieniężnych przedstawia pkt 6 niniejszego rozdziału.

Wzrost wykazały zapasy (o 1 439 tys. zł) w pozycji materiałów, wartość należności krótkoterminowych (o 27 616 tys. zł) z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń oraz krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (o 2 199 tys. zł) z tytułu odsetek od leasingu.

Tabela 27. Struktura aktywów obrotowych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Zapasy	22 467	15,5	23 906	16,5
2.	Należności krótkoterminowe	17 735	12,3	45 351	31,4
3.	Środki pieniężne	101 033	69,9	69 563	48,2
4.	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	3 393	2,3	5 592	3,9
5.	AKTYWA OBROTOWE	144 628	100,0	144 412	100,0

5.1.1. Informacja o stanie majątku posiadanego przez Spółkę

Wykaz nieruchomości Spółki na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 28. Wykaz nieruchomości MPK S.A. w Krakowie

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Powierzchnia gruntów ogółem (m²)</i>		<i>Pow. użytkowa budynków (m²)</i>	<i>Wartość księgowa netto na 31.12.2018 r. (tys. zł)</i>	<i>Opis najważniejszych budynków</i>
1.	Stacja Obsługi Tramwajów Nowa Huta	ogółem	74 726	7 996,13	23 266	Zespół hal do obsługi tramwajów, stacja transformatorowa, hala OC i myjni wraz z częścią socjalno-biurową, hala tokarki podtorowej.
		wieczyste użytkowanie	74 726		w tym: grunty 209 budynki 23 057	
2.	Stacja Obsługi Tramwajów Podgórze, Stacja Obsługi i Remontów, Baza Brożka - Rzemieślnicza	ogółem	96 545	35 685,42	49 365	Hala obsługi tramwajów, hala obsługi i remontów, budynki magazynowe, budynek administracyjny, budynek magazynowo-biurowy z częścią warsztatową.
		wieczyste użytkowanie	96 545		w tym: grunty 8 095 budynki 41 270	
3.	Stacja Obsługi Autobusów Bieńczyce	ogółem	46 318	10 109,89	4 279	Hala obsługowo naprawcza, hala postojowa, budynek blacharni, budynek administracyjny.
		wieczyste użytkowanie grunty własne	45 736 582		w tym: grunty 415 budynki 3 864	
4.	Stacja Obsługi Autobusów Płaszów	ogółem	36 694	6 488,70	4 419	Hala napraw autobusów, budynek nadwoziowni, hala myjni, budynek administracyjny.
		wieczyste użytkowanie	35 059		w tym: grunty 365 budynki 4 054	
		grunty własne	64			
		własność Gminy M. Kraków	1 571			

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów ogółem (m ²)		Pow. użytkowa budynków (m ²)	Wartość księgowa netto na 31.12.2018 r. (tys. zł)	Opis najważniejszych budynków
5.	Stacja Obsługi Autobusów Wola Duchacka	ogółem	79 401	19 663,98	15 799	Zespół budynków warsztatowo – garażowych wraz z częścią biurową i socjalną, budynek Okręgowej Stacji Kontroli Pojazdów.
		wieczyste użytkowanie	74 361		w tym:	
		własność Skarbu Państwa	1 085		grunty 927	
		współwł.	3 243		budynki 14 872	
		wł. prywatna	712			
		wieczyste użytkowanie	669			
6.	Budynek przy ul. Św. Wawrzyńca 13 w Krakowie	ogółem	491	1 259,00	986	Budynek służb zarządzania ruchem i obsługi pasażera.
		własność	491		w tym:	
					grunty 51	
					budynki 935	
7.	Budynek przy ul. Podwale 3 w Krakowie	ogółem	420	910,80	409	Lokale użytkowe
		własność	420		w tym:	
					grunty 125	
					budynki 284	
8.	Budynek przy ul. Serkowskiego w Krakowie	ogółem	669	291,00	18	Budynek – świetlica
					w tym:	
					grunty 18	
					budynek umorzony	
9.	Grunty pod automaty do sprzedaży biletów	ogółem	58,93	-	-	Grunty pod automaty do sprzedaży biletów 126 szt.
10.	Dom Wypoczynkowy Patrycja, Zakopane	ogółem	856	245,00	571	Budynek - dom wczasowy
		własność	856		w tym:	
					grunty 571	
					budynek umorzony	
11.	OW Osieczany – Hotel pod Dębami	ogółem	59 754	2 832,00	310	Budynek ośrodka wczasowego wraz z zapleczem, park wpisany do rejestru zabytków
		wieczyste użytkowanie	59 754		w tym:	
		w tym pow. parku i zabytkowej zabudowy	49 154		grunty 253	
					budynki 57	

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia gruntów ogółem (m ²)		Pow. użytkowa budynków (m ²)	Wartość księgowa netto na 31.12.2018 r. (tys. zł)		Opis najważniejszych budynków
12.	Punkty socjalne rozproszone na terenie Miasta Krakowa 6 sztuk	ogółem	163,23	84,66	778	778	PS Piaszczysta PS Przyjaźni PS Cichy Kącik PS Łużycka PS Mały Płaszów PS Bronowice

5.1.2. Zmiany w stanie majątku

Zmiany w rzeczowym majątku Spółki, jakie miały miejsce w 2018 roku, przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 29. Struktura rzeczowych aktywów trwałych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018		Odchylenie 2018-2017
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1.	Środki trwałe	1 066 249	99,1	1 150 695	98,1	84 446
	- grunty	11 318	1,1	11 029	0,9	-289
	- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	215 567	20,0	202 710	17,3	-12 857
	- urządzenia techniczne i maszyny	20 329	1,9	20 263	1,7	-66
	- środki transportu	813 522	75,6	911 310	77,7	97 788
	- inne środki trwałe	5 513	0,5	5 383	0,5	-130
2.	Środki trwałe w budowie	9 762	0,9	21 989	1,9	12 227
3.	Zaliczki na środki trwałe w budowie	0	x	0	x	x
4.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	1 076 011	100,0	1 172 684	100,0	96 673

5.1.3. Informacja o majątku Spółki dzierżawionym innym podmiotom i o dzierżawie przez Spółkę majątku od innych podmiotów

Na dzień 31 grudnia 2018 roku MPK S.A. w Krakowie realizowało:

- **106 umów najmu**, w ramach których łączna wynajęta powierzchnia lokali użytkowych wynosiła **5 680,99 m²**, natomiast wynajęta powierzchnia terenu wynosiła **2 323,70 m²**.
- **1 umowa dzierżawy**, zgodnie z którą wydzierżawiona łączna powierzchnia lokali użytkowych wynosiła **725,51 m²**. Umowa ta dotyczy dzierżawy budynku administracyjnego na Stacji Obsługi Autobusów w Płaszowie.

Dla realizowanej przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie działalności gospodarczej konieczne było wydzierżawienie lub najem od innych podmiotów lokali użytkowych lub powierzchni użytkowych w budynkach na terenie Miasta Krakowa. Wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku Spółka realizowała:

- **6 umów najmu lub dzierżawy lokali użytkowych**, o łącznej powierzchni 373,48 m², w tym 2 lokale na potrzeby Punktów Obsługi Pasażera;
- **5 umów dzierżawy lub najmu powierzchni** dla potrzeb instalacji urządzeń telekomunikacyjnych, zapewniających łączność z pojazdami komunikacji miejskiej o łącznej powierzchni 20 m²;
- **1 umowę dzierżawy** powierzchni dla zapewnienia drogi pożarowej w Stacji Obsługi Autobusów Płaszów, o łącznej powierzchni 1 571,00 m²;
- **3 umowy dzierżawy** terenu o łącznej powierzchni 103,23 m² dla zapewnienia wykonania i eksploatacji punktów socjalnych;
- **1 umowę na dzierżawę Dworca Autobusowego w Czyżynach** o powierzchni 8 027 m², na którym położony jest budynek o powierzchni użytkowej 164,88 m²;
- **1 umowę na dzierżawę budynku Terminala Autobusowego przy ul. Powstańców Wielkopolskich 6** o powierzchni użytkowej 216,64 m²;
- **1 umowę na dzierżawę budynku Terminala Autobusowego przy ul. Czerwone Maki**, o powierzchni użytkowej 122,64 m²;
- **1 umowę na dzierżawę budynku przy dworcu tramwajowym przy ul. Kamienna** o powierzchni użytkowej 26 m².
- **1 umowę na dzierżawę terenu przy ul. Ujastek** o pow. 6 360 m²;

Ponadto, na koniec 2018 roku Spółka posiadała **3 umowy najmu 12 sztuk autobusów** komunikacji miejskiej (5 sztuk Solaris U12, 6 sztuk Man Lion's City, 1 sztuka Autosan typ M12LF) oraz **1 umowę dzierżawy wagonu tramwajowego** typu 126N, jak również **umowę 1 najmu 200 sztuk zestawów komputerowych** (opisaną w rozdziale V pkt 1 pt. „Działalność inwestycyjna”).

5.1.4. Informacja o służebnościach przesyłu

W 2018 roku Spółka nie ustanowiła żadnych nowych służebności przesyłu.

5.1.5. Wykaz głównych należności wraz ze strukturą

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w bilansie Spółka wykazała:

- Należności długookresowe brak
- Należności krótkookresowe w kwocie 45 351 tys. zł.

Tabela 30. Struktura należności krótkoterminowych

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Należności z tytułu dostaw i usług	6 356	35,8	5 672	12,5
2.	Należności z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych świadczeń, w tym:	10 294	58,1	38 820	85,6
	- podatek VAT	10 294	58,1	25 091	55,3
	- podatek od nieruchomości (nadpłata)	0	0,0	13 729	30,3
3.	Inne	1 085	6,1	859	1,9
4.	NALEŻNOŚCI KRÓTKOTERMINOWE	17 735	100,0	45 351	100,0

Klienci z największymi saldami należności z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2018 roku:

- Zarząd Dróg Miasta Krakowa (obecnie Zarząd Transportu Publicznego) 4 917 tys. zł;
w tym kwota należna 9 tys. zł
- Miejski Zakład Komunikacji w Gorzowie Wielkopolskim Sp. z o.o. 103 tys. zł;
brak faktur przeterminowanych, termin płatności wszystkich faktur to styczeń 2019 roku.
- Urząd Miasta Krakowa Wydział Promocji i Turystyki 92 tys. zł;
brak faktur przeterminowanych, termin płatności wszystkich faktur to styczeń 2019 roku.

5.1.6. Polityka egzekwowania należności

Zasady egzekwowania przez MPK S.A. w Krakowie należności zostały uregulowane w Zarządzeniu nr 28 z dnia 29 listopada 2004 roku z późniejszymi zmianami. Najważniejsze zasady obowiązujące w Spółce podczas sprzedaży towarów i usług z odroczonym terminem płatności:

- Sprawdzenie przed zawarciem umowy sprzedaży czy klient nie jest dłużnikiem MPK S.A. w Krakowie;
- Zgromadzenie odpowiednich dokumentów potwierdzających tożsamość klienta (osoby fizyczne) oraz rejestrację działalności gospodarczej (przedsiębiorcy);
- Jeżeli klient nie dokonał zapłaty w terminie ustalonym w umowie, Sekcja Księgowości Finansowej wysyła do niego, za potwierdzeniem odbioru, wezwanie do natychmiastowego uregulowania zapłaty z adnotacją „przed skierowaniem na drogę sądową”. Jednocześnie kierownik komórki organizacyjnej dokonującej sprzedaży podejmuje działania mające na celu wyegzekwowanie należności;
- W przypadku nieuregulowania należności przez klienta, pomimo co najmniej jednokrotnego wezwania, Główny Księgowy występuje, po upływie 30 dni od daty ostatniego wezwania, do stosownej kancelarii prawnej prowadzącej obsługę Spółki z wnioskiem o skierowanie sprawy na drogę postępowania sądowego, przekazując jednocześnie tej kancelarii niezbędne w tym celu dokumenty;
- Po wydaniu i uprawomocnieniu wyroku sądowego niezapłacone należności są ściągane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawnymi;
- Spółka zgłasza swoich dłużników do bazy danych Krajowego Rejestru Długów.

5.2. Pasywa

Po stronie pasywów wzrost odnotowano zarówno w pozycji kapitałów własnych (o 11,8%), jak i zobowiązań i rezerw na zobowiązania (o 6,7%).

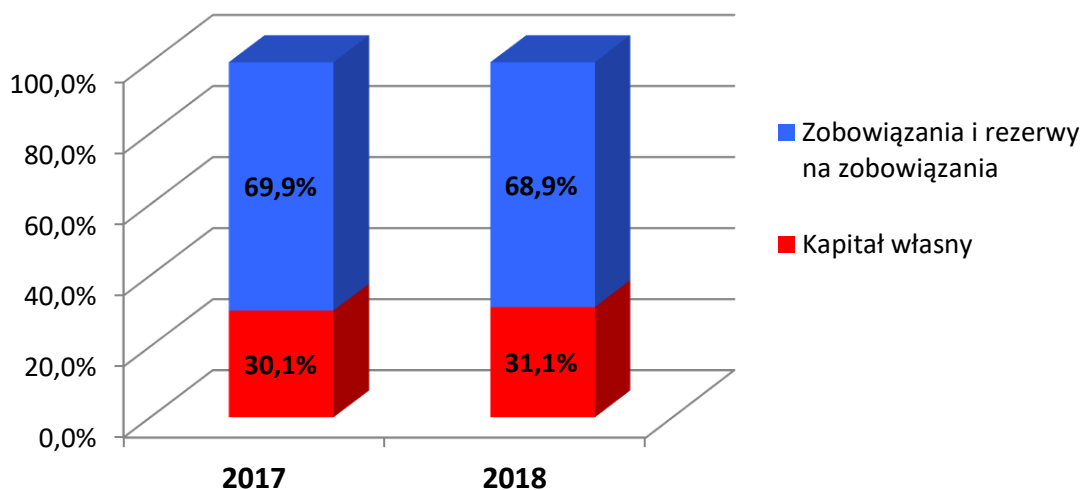
W efekcie udział kapitału własnego w strukturze pasywów wyniósł 31,1% wobec 30,1% w 2017 roku, natomiast zobowiązania i rezerwy na zobowiązania stanowiły 68,9% pasywów wobec 69,9% rok wcześniej.

Zapotrzebowanie przedsiębiorstwa na kapitał ze źródeł zewnętrznych wynika z realizowanej strategii rozwoju Spółki, w tym w szczególności odnowy taboru.

Tabela 31. Struktura pasywów

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Kapitał własny	377 119	30,1	421 535	31,1
2.	Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	877 125	69,9	935 874	68,9
3.	PASYWA	1 254 244	100,0	1 357 409	100,0

Wykres 13. Struktura pasywów MPK S.A.

5.2.1. Kapitał własny Spółki

Na dzień 31 grudnia 2018 roku w bilansie Spółki wykazano kapitał własny w wysokości 421 535 tys. zł. Zmiany w kapitale własnym prezentuje poniższa tabela.

Tabela 32. Zmiany w kapitale własnym

w tys. zł

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Stan na 31.12.2017</i>	<i>Stan na 31.12.2018</i>
1.	Kapitał podstawowy	84 882	84 882
2.	Kapitał zapasowy	262 694	273 289
3.	Kapitał z aktualizacji wyceny	19 171	18 939
4.	Zysk / strata z lat ubiegłych	9	16 462
5.	Zysk / strata netto	10 363	27 963
6.	KAPITAŁ WŁASNY	377 119	421 535

5.2.2. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zwiększenie wartości zobowiązań i rezerw na zobowiązania w wysokości 58 749 tys. zł to efekt zakupu autobusów w formie leasingu finansowego wykazywany w pozycji zobowiązań długoterminowych i zobowiązań krótkoterminowych oraz otrzymania środków pieniężnych z UE na dofinansowanie zakupu rzeczowych aktywów trwałych ewidencjonowane w pozycji rozliczeń międzyokresowych.

Zmniejszeniu o 12 609 tys. zł w stosunku do roku ubiegłego uległa suma rezerw na zobowiązania, które wynika przede wszystkim z rozwiązania utworzonej rezerwy na roszczenia od Pojazdy Szynowe PESA Bydgoszcz S.A.

Tabela 33. Struktura zobowiązań i rezerw na zobowiązania

Lp.	Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2017		Stan na 31.12.2018	
		tys. zł	%	tys. zł	%
1.	Rezerwy na zobowiązania	104 745	11,9	92 136	9,9
2.	Zobowiązania długoterminowe	130 631	14,9	188 060	20,1
	<i>w tym m. innymi kredyty i pożyczki</i>	35 132	4,0	25 366	2,7
3.	Zobowiązania krótkoterminowe	90 268	10,3	103 333	11,0
	<i>w tym m. innymi kredyty i pożyczki</i>	9 418	1,1	9 509	1,0
4.	Rozliczenia międzyokresowe	551 481	62,9	552 345	59,0
5.	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	877 125	100,0	935 874	100,0

5.2.3. Wykaz głównych zobowiązań

Dostawcy z największymi saldami zobowiązań z tytułu dostaw i usług na dzień 31 grudnia 2018 roku to:

- BUDIMEX S.A. 9 698 tys. zł.
Faktury płatne z datami z miesiąca stycznia 2019 roku na kwotę 9 396 zł - zapłacono w terminie. Wstrzymano płatność części z jednej faktury z 8 listopada 2018 roku w kwocie 302 tys. zł do czasu złożenia oświadczeń podwykonawców Budimex S.A. potwierdzających wypłatę należności z tej faktury. Zapłacono 10 stycznia 2019 roku.
- KrakTransRem Sp. z o.o. 5 785 tys. zł.
Termin płatności faktur styczeń 2019 roku – zapłacono w terminie.
- Lotos Paliwa Sp. z o.o. 4 009 tys. zł.
Termin płatności faktur styczeń 2019 roku – zapłacono w terminie

5.2.4. Zobowiązania wobec podmiotów publicznych

Zobowiązania wobec podmiotów publicznych na dzień 31 grudnia 2018 roku wyniosły 10 139 tys. zł i dotyczyły zobowiązań wobec Skarbu Państwa.

Spółka nie miała zobowiązań przeterminowanych wobec podmiotów publicznych.

5.2.5. Informacja o kredytach i leasingu

Na dzień 31 grudnia 2018 roku zadłużenie Spółki z tytułu zawartych umów kredytowych i leasingowych wynosiło 207 875 tys. zł, w tym w szczególności wobec:

▪ Europejskiego Banku Inwestycyjnego	34 694 tys. zł;
▪ PKO Leasing S.A.	87 267 tys. zł;
▪ Millennium Leasing Sp. z o.o.	50 516 tys. zł;
▪ Pekao Leasing Sp. z o.o.	35 398 tys. zł.

Harmonogram spłat kwot rat kapitałowych kredytów w 2018 roku został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 34. Harmonogram spłat kredytów w 2018 roku

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	Spłata rat kapitałowych	
		kredytów	leasingu
1.	Styczeń		1 153
2.	Luty	920	1 156
3.	Marzec		1 159
4.	Kwiecień		1 162
5.	Maj	920	1 166
6.	Czerwiec	2 063	1 169
7.	Lipiec		1 352
8.	Sierpień	920	1 662
9.	Wrzesień		1 667
10.	Październik		2 004
11.	Listopad	920	2 008
12.	Grudzień	3 896	2 014
	SPŁATA RAT KAPITAŁOWYCH	9 639	17 672

6. Przepływy pieniężne

Wartość posiadanych wolnych środków pieniężnych na koniec 2018 roku wyniosła 69 563 tys. zł.

W ramach prowadzonej działalności operacyjnej Spółka wypracowała 78 810 tys. zł.

Saldo działalności inwestycyjnej było ujemne, a nadwyżka wydatków nad wpływami inwestycyjnymi ukształtowała się na poziomie -105 100 tys. zł. Wydatki związane z działalnością inwestycyjną wyniosły 107 748 tys. zł, a wpływy 2 648 tys. zł.

Środki pieniężne netto z działalności finansowej były ujemne i wyniosły - 5 180 tys. zł. Spółka na obsługę kredytów i leasingu finansowego przeznaczyła ogółem 60 589 tys. zł, przy łącznych wpływach z działalności finansowej w wysokości 55 409 tys. zł.

Tabela 35. Przepływy środków pieniężnych

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018
A.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej	63 176	78 810
	Zysk netto	10 363	27 963
	Korekty razem	52 813	50 847
B.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	-63 570	-105 100
	Wpływy	3 176	2 648
	Wydatki	66 746	107 748
C.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	-142 961	-5 180
	Wpływy	54 384	55 409
	Wydatki	197 345	60 589
D.	Przepływy pieniężne netto, razem	-143 355	-31 470
E.	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-143 355	-31 470
	<i>zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
F.	Środki pieniężne na początek okresu	244 388	101 033
G.	Środki pieniężne na koniec okresu	101 033	69 563

**Tabela 36. Przepływy pomiędzy MPK S.A. a Gminą Miejską Kraków
i jej poszczególnymi jednostkami**

w tys. zł

Lp.	Wyszczególnienie	2017	2018
A.	Wpływy z tytułu:		
	- wynagrodzenia za świadczone usługi w zakresie przewozów tramwajowych	208 299	226 800
	- wynagrodzenia za świadczone usługi w zakresie przewozów autobusowych	233 257	257 584
	- wynagrodzenia za zamawianie i organizację dystrybucji biletów	15 632	17 251
	- wynagrodzenia z tytułu utrzymania przystanków i dworców	2 688	3 000
	- wynagrodzenia za windykację i egzekucję opłat dodatkowych	804	336
	- wynagrodzenie za realizację Programu „Karta Krakowska”	0	1 780
B.	Wydatki z tytułu:		
	- kar umownych w komunikacji autobusowej	627	572
	- podatku od środków transportowych	906	1 143
	- podatku od nieruchomości	6 187	3 256
	- gospodarowania odpadami komunalnymi	243	250
	- obsługi Podatkowej Grupy Kapitałowej	1 426	0
	- zakupu usług promocji	183	221
	- zużycia energii centralnego ogrzewania	1 978	1 747
	- mocy zamówionej	915	909
	- zużycia wody	671	728

7. Wskaźniki finansowe

Działalność gospodarczą Spółki i jej wynik oraz sytuację majątkową i finansową za okres objęty sprawozdaniem w porównaniu z okresem poprzednim w pełni odzwierciedlają omówione poniżej wskaźniki.

7.1. Wskaźniki płynności

Analiza wskaźników płynności potwierdza dużą wiarygodność płatniczą MPK S.A. Wskaźniki płynności I i II wyniosły odpowiednio 1,4 oraz 1,2. Średnioroczny wskaźnik płynności III w wysokości 0,9 oznacza, że w oparciu o posiadane środki pieniężne Spółka mogła uregulować aż 90% swoich zobowiązań krótkoterminowych.

Tabela 37. Ocena stopnia płynności

Lp.	Wskaźniki płynności	2017	2018
1.	Wskaźnik płynności I <i>aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe</i>	1,6	1,4
2.	Wskaźnik płynności II <i>(aktywa obrotowe – zapasy) / zobowiązania krótkoterminowe</i>	1,4	1,2
3.	Średnioroczny wskaźnik płynności III - szybki <i>przeciętny stan środków pieniężnych / przeciętny stan zobowiązań krótkoterminowych</i>	1,6	0,9

7.2. Wskaźniki zadłużenia

Spółka umiejętnie wykorzystuje zewnętrzne źródła finansowania w celu zwiększenia standardu wykonywanej usługi, czego dowodem są poniższe wskaźniki zadłużenia. Stopa zadłużenia w wysokości 68,9% jest wartością w pełni akceptowaną przez wszystkie instytucje finansowe. Natomiast stopa zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów przyjęła wartość zaledwie 2,6%.

Tabela 38. Ocena stopnia zadłużenia

Lp.	Wskaźniki zadłużenia	2017	2018
1.	Stopa zadłużenia <i>(zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / pasywa ogółem) x 100</i>	69,9%	68,9%
2.	Stopa zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów <i>(zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek / pasywa ogółem) x 100</i>	3,6%	2,6%
3.	Finansowanie majątku trwałego kapitałem własnym <i>(kapitał własny + rezerwy na zobowiązania / aktywa trwałe) x 100</i>	43,4%	42,3%

7.3. Poziom kapitału pracującego

Poziom kapitału pracującego potwierdza efektywne wykorzystanie zasobów Spółki. Szybkość obrotu należnościami, oceniająca oprócz sytuacji płynnościowej jakość współpracy z Miastem, ukształtowała się na niższym poziomie i wyniosła tylko 4 dni. Szybkość spłaty zobowiązań, celem utrzymania prawidłowych relacji z kontrahentami, kształtowała się na poziomie terminów płatności i wyniosła 22 dni. Szybkość obrotu zapasami ukształtowała się na poziomie 15 dni.

Tabela 39. Ocena sprawności działania

Lp.	Wskaźniki sprawności działania	2017	2018
1.	Szybkość obrotu należnościami (przeciętny stan należności z tytułu dostaw i usług / przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów) * 365 dni	5	4
2.	Szybkość spłaty zobowiązań (przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw, robót i usług / koszty działalności operacyjnej) * 365 dni	27	22
3.	Szybkość obrotu zapasów (przeciętny stan zapasów / koszty działalności operacyjnej) * 365 dni	14	15

7.4. Wskaźniki rentowności

Z uwagi na osiągnięty przez Spółkę w 2018 rok dodatni wynik finansowy wskaźniki rentowności osiągnęły wartości dodatnie. Tylko wskaźnik rentowności brutto sprzedaży ukształtował się z ujemnym wynikiem m. innymi z uwagi na realizowany przez Spółkę zakup taboru tramwajowego i autobusowego przy aktywnym wykorzystaniu funduszy pochodzących z projektów współfinansowanych przez Unię Europejską. Efektem jest widoczny wzrost poziomu amortyzacji w grupie kosztów działalności operacyjnej, natomiast rozliczanie środków pieniężnych otrzymanych w formie dofinansowania do zakupu środków trwałych z UE równoległe do odpisów amortyzacyjnych odbywa się w pozycji pozostałych przychodów operacyjnych.

Tabela 40. Ocena rentowności

Lp.	Wskaźniki rentowności	2017	2018
1.	Rentowność netto sprzedaży (wynik finansowy netto* / przychody ze sprzedaży) x 100	1,9%	5,0%
2.	Rentowność brutto sprzedaży (wynik na sprzedaży / przychody ze sprzedaży) x 100	-5,6%	-5,5%
3.	Zyskowność majątku ogółem (wynik finansowy netto* / aktywa razem) x 100	0,8%	2,0%
4.	Zyskowność kapitału własnego (wynik finansowy netto* / kapitał własny) x 100	2,6%	6,4%

* wskaźniki nie uwzględniają pozycji "zysk (strata) z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności"

VIII. INFORMACJE O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH I KAPITAŁOWYCH

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne Spółka Akcyjna posiada jedną Spółkę zależną **KrakTransRem Spółka z o.o.**, której jest jedynym udziałowcem. Spółka utworzona została na czas nieoznaczony.

Tabela 41. Podmioty zależne

Nazwa podmiotu	Udział w kapitale zakładowym %	Wysokość kapitału zakładowego	Wynik Spółki
KrakTransRem Spółka z o.o.	100%	50 tys. zł	875 tys. zł

Zarząd Spółki

Prezes Zarządu

Jerzy Dywan- od 26 kwietnia 2017 roku

Wiceprezes

Krzysztof Utracki – od 1 października 2018 roku

Rada Nadzorcza powołana w dniu 26 lipca 2017 roku

Przewodniczący

Rafał Świerczyński

Członkowie

Katarzyna Bury

Grzegorz Dyrkacz

Mariusz Szałkowski

Członkowie Rady Nadzorczej KrakTransRem Spółka z o.o. pełnią swoje funkcje nieodpłatnie.

Działalność KrakTransRem Spółka z o.o. związana jest z udostępnianiem pracowników (głównie prowadzących pojazdy), którzy zatrudnieni są na podstawie umów cywilnoprawnych. W 2018 roku Spółka prowadziła również działalność w zakresie napraw i konserwacji sprzętu transportowego, usług przewozowych, usług ślusarsko-monterskich dotyczących infrastruktury przystankowej, usług sprzątania obiektów i pomieszczeń oraz sprzątania taboru tramwajowego i autobusowego.

Zatrudnienie na podstawie umów o pracę na dzień 31 grudnia 2018 roku wynosiło 8 osób.

Efekty działalności spółki zależnej:

- Racjonalizacja zatrudnienia w MPK S.A. w Krakowie;
- Ograniczenie pozostałych kosztów związanych z zatrudnieniem personelu, brak funduszu socjalnego, agenci sami pokrywają koszty umundurowania;
- Usługi przewozowe świadczone przez KrakTransRem Spółka z o.o. charakteryzują się wysoką wydajnością pracy (wynagrodzenia agentów uzależnione od liczby

przepracowanych godzin, brak płatnych urlopów wypoczynkowych, świadczeń chorobowych, itp.);

- Optymalnie wykorzystany czas pracy agentów, przy uwzględnieniu czasów odpoczynku prowadzących pojazdy;
- Użyteczność i funkcjonalność grupy agentów prowadzących pojazdy przy obsłudze tzw. „dwurazówek” – prac z przerwą między szczytami komunikacyjnymi;
- Niskie koszty funkcjonowania.

Kierunki rozwoju KrakTransRem Spółka z o.o.:

- Utrzymanie na obecnym wysokim poziomie liczby prowadzących, udostępnianych na rynku przewozowym;
- Pozyskiwanie pracy przewozowej w Krakowie i aglomeracji krakowskiej;
- Intensyfikowanie działalności związanej z udostępnianiem pracowników w innych grupach zawodowych;
- Kredytowanie prawa jazdy kat. D wraz z kwalifikacją zawodową dla agentów.

IX. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ KONTYNUOWANIA DZIAŁALNOŚCI

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie posiada status Operatora Wewnętrznego i wykonuje zadania z zakresu przewozu regularnego w ramach lokalnego transportu zbiorowego na rzecz Gminy. Posiada podpisane wieloletnie kontrakty na świadczenie usług komunikacji zbiorowej, które gwarantują stabilność działania, w tym w szczególności:

- Umowę na świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie w zakresie przewozów tramwajowych z dnia 1 kwietnia 2019 roku, która będzie obowiązywała do 31 marca 2035 roku;
- Umowę wsparcia zawartą pomiędzy MPK S.A. w Krakowie oraz EBI oraz Gminą Miejską Kraków oraz KHK S.A. w dniu 30 listopada 2018 roku;
- Umowę na świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie (KMK) z dnia 7 sierpnia 2014 roku, która obowiązuje do 31 grudnia 2024 roku;
- Umowę wykonawczą o świadczenie usług publicznych w zakresie utrzymania infrastruktury przystankowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków, dystrybucji biletów Komunikacji Miejskiej w Krakowie wraz z określeniem zasad rozliczenia rekompensaty z dnia 30 grudnia 2016 roku która obowiązuje do 31 grudnia 2019 roku, z możliwością przedłużenia do 31 grudnia 2024 roku. Zapisy tej umowy oraz aneksu nr 2 dotyczą m.in. zasad prowadzenia windykacji i egzekucji należności z tytułu opłat dodatkowych i należności przewozowych powstałych przed 1 lutego 2016 roku. Spółka założyła realizację usług objętych umową w okresie najbliższych 5 lat;
- Umowę w sprawie realizacji Programu „Karta Krakowska” z dnia 10 marca 2018 roku oraz projektem aneksu nr 2 do tej umowy.

Przyszła sytuacja finansowa Spółki jest w znacznej mierze uzależniona od terminowych płatności za usługi realizowane przez Spółkę na rzecz Gminy Miejskiej Kraków.

W przypadku pozyskania dodatkowych środków z UE (CUPT), NFOŚ Spółka będzie dążyła do pozyskania kolejnych autobusów elektrycznych i nowoczesnych wagonów tramwajowych.

1. Informacja o nabyciu akcji własnych.

Nie dotyczy.

2. Informacja o posiadanych przez jednostkę oddziałach (zakładach).

Nie dotyczy.

3. Informacja o instrumentach finansowych w zakresie:

a) ryzyka: zmian cen, kredytowego, kursowego, istotnych zakłóceń przepływu środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej.

Ryzyko zmian cen

W 2018 roku koszt 1 litra oleju napędowego wyniósł 3,77 zł/litr i był wyższy o 0,29 zł za litr niż planowano.

Umowa powierzenia dla komunikacji autobusowej przewiduje możliwość zmiany stawki obliczeniowej wozokilometra w ciągu roku rozliczeniowego.

Ryzyko kredytowe

W celu zminimalizowania ryzyka niespłacalności wierzytelności stan należności od odbiorców jest na bieżąco monitorowany, zgodnie z wewnętrznymi procedurami funkcjonującymi w Spółce, opisanymi w rozdziale 5.1.6. pt. „Polityka egzekwowania należności”. W przypadku stwierdzenia braku wpływu zapłaty w umownym terminie, podejmowane są stosowne czynności windykacyjne.

Ryzyko kursowe

Nie występuje.

Ryzyko istotnych zakłóceń przepływu środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

W 2018 roku Spółka nie miała problemów z terminowym wywiązywaniem się z zaciągniętych zobowiązań, a przejściowo wolne środki były inwestowane w bezpieczne instrumenty finansowe, jakimi są lokaty bankowe.

Na podstawie Umowy o kredyt w rachunku bieżącym z dnia 24 lipca 2015 roku Bank Zachodni WBK S.A. może udzielić Spółce kredyt do kwoty 46 mln zł z przeznaczeniem na finansowanie bieżącej działalności gospodarczej. 21 sierpnia 2018 roku został podpisany Aneks nr 3 do umowy, w którym dzień spłaty kredytu oznaczono na 31 sierpnia 2019 roku. W 2018 roku Spółka nie uruchomiła tego kredytu.

W 2018 roku MPK S.A. w Krakowie kontynuowała realizację projektów: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych” oraz „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji

krakowskiej - kontynuacja". W okresie sprawozdawczym Spółka złożyła do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Małopolskiego) 3 wnioski o płatność na łączną kwotę wydatków 87 569 tys. zł i otrzymała dofinansowanie w kwocie 55 350 tys. zł.

Ryzyko braku uruchomienia kredytu z EBI

Podpisanie umowy na świadczenie przez MPK S.A. w Krakowie tramwajowych usług przewozowych w Systemie Komunikacji Miejskiej w treści zaakceptowanej przez bank jest warunkiem uruchomienia przez EBI kredytu na finansowanie odnowy taboru tramwajowego w planowanym zakresie. W 2018 roku Spółka zawarła umowę na dostawę 50 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tramino Kraków. Umowę zawarto z konsorcjum wykonawców w składzie Stadler Polska Sp. z o.o. i Solaris Bus & Coach S.A. Ponadto, trwają przygotowania do ogłoszenia przetargu i wyłonienia dostawcy nowoczesnych niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych (do 60 sztuk).

Ryzyko korekty finansowej w wysokości 5% wartości wydatków kwalifikowanych, w związku z nieprawidłowościami w obszarze zamówień publicznych stwierdzonymi w wyniku czynności audytowych prowadzonych przez Krajową Administrację Skarbową, działającą na zlecenie Ministerstwa Finansów.

Instytucja Audytowa - KAS w swoim raporcie za 2017 rok podtrzymała stanowisko dotyczące naliczenia korekty finansowej w wysokości 5% wskazując, że dotychczasowe uzasadnienie MPK S.A. w Krakowie odnośnie postawienia w SIWZ warunku dotyczącego zapewnienia jednej Autoryzowanej Stacji Obsługi na terenie Polski dla napraw powypadkowych nie zawiera analiz, które potwierdzałyby ekonomiczną zasadność takiego wymogu.

Wykonanie takich analiz w 2018 roku Spółka zleciła dwóm niezależnym podmiotom: Politechnice Śląskiej oraz Instytutowi Naukowo – Wydawniczemu SPATIUM sp. z o.o z Radomia. Obie instytucje potwierdziły w swoich opracowaniach, że ww. wymóg ma ścisły związek z aspektami ekonomicznymi choćby takimi, jak wyższe koszty transportu uszkodzonego autobusu do i z ASO zlokalizowanego poza granicami kraju oraz wskazały na brak sprzeczności tego wymagania z zasadami uczciwej konkurencji i równego traktowania. Kopie opracowań zostały przekazane Instytucji Zarządzającej i Instytucji Audytowej.

W związku z rekomendacją Krajowej Administracji Skarbowej, zawartą w podsumowaniu drugiego audytu operacji przeprowadzonego w okresie od 22 maja do 20 listopada 2018 r. ww. korekta, będąca wynikiem wprowadzenia tego samego warunku - jednego

ASO na terenie Polski, ma zostać zastosowana w odniesieniu do pozostałych przetargów, na dostawy autobusów hybrydowych, midi i elektrycznych.

Pismem z dnia 13 marca 2019 roku Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego (UMWM) poinformował MPK S.A. w Krakowie o wszczęciu ponownej kontroli wszystkich czterech postępowań przetargowych na dostawy autobusów zakupionych w projekcie, pod kątem naruszenia stwierdzonego przez Instytucję Audytową. Wszczęcie kontroli stanowi pierwszy krok w procedurze nałożenia korekty finansowej rekomendowanej przez Instytucję Audytową. Z uwagi na fakt, że część dofinansowania podlegającego korekcie została już wypłacona MPK, a część dopiero będzie podlegać refundacji w wyniku oceny wniosku o płatność końcową, UMWM zastosuje dwie różne ścieżki egzekwowania nałożonej korekty. Środki UE już wypłacone w kwocie 5 197 793,77 zł podlegać będą zwrotowi wraz z odsetkami w trybie przewidzianym w art. 207 ustawy o finansach publicznych. Natomiast kwota 588 126,23 zł zostanie najprawdopodobniej potrącona z płatności końcowej.

Spółka będzie odwoływać się od decyzji nakładającej korektę dofinansowania z wyczerpaniem wszystkich możliwości odwoławczych, w tym z uwzględnieniem ścieżki sądowej.

Ryzyko zmniejszenia pracy przewozowej zleconej Spółce

Zawarte umowy przewozowe dają Miastu prawo zmiany wielkości pracy przewozowej zleconej MPK S.A. w Krakowie do 5% w stosunku do wielkości pracy przewozowej określonej dla roku poprzedniego. Jednakże zapisy w/w umów gwarantują, że zmiana ta może nastąpić po pisemnym powiadomieniu Spółki przesłanym co najmniej na 6 miesięcy przed terminem jej wprowadzenia. Ponadto, zmiana wielkości pracy przewozowej, w zakresie większym niż 5% lub w czasie krótszym niż wynikający z umowy, wymaga zgody MPK S.A. w Krakowie.

Ryzyko wzrostu zobowiązań Spółki z tytułu odszkodowań z powództwa cywilnego za wypadki z udziałem pojazdów Spółki.

W ostatnich latach odnotowano znaczny wzrost ilości roszczeń odszkodowawczych za wypadki z udziałem pojazdów MPK S.A. w Krakowie. Kierują je osoby, które doznały obrażeń ciała lub uszkodzeń mienia osobistego podczas podróżowania komunikacją miejską, ich rodziny, bądź pełnomocnicy. Gwałtownie wzrosły także kwoty tych roszczeń. Sytuacja ta wynika przede wszystkim ze znacznego wzrostu świadomości pasażerów na temat możliwości ubiegania się o odszkodowania oraz wzrostu liczby roszczeń kierowanych w imieniu poszkodowanych reprezentowanych przez profesjonalnych pełnomocników. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że wypłacane przez ubezpieczyciela (polisa OC Spółki) odszkodowania będą uznane przez poszkodowanych za zbyt niskie i mogą oni kierować sprawę na drogę sądową z powództwa cywilnego.

b) przyjętych przez jednostkę celach i metodach zarządzania ryzykiem finansowym, łącznie z metodami zabezpieczania istotnych rodzajów planowanych transakcji, dla których stosowana jest rachunkowość zabezpieczeń.

Wszystkie kontrakty na realizację zadań inwestycyjnych zawierane są zgodnie z Ustawą o Zamówieniach Publicznych, z ustaleniem maksymalnej wysokości wynagrodzenia, płatnym po wykonaniu zadania i zabezpieczone są gwarancją należytego wykonania kontraktu w formie gwarancji bankowej lub polisy ubezpieczeniowej.

Spółka nie korzysta z opcji walutowych.

X. OPIS DOKONANYCH W SPÓŁCE ZEWNĘTRZNYCH KONTROLI I AUDYTÓW WRAZ Z WNIOSKAMI I NIEZGODNOŚCIAMI

1. Kontrole

W 2018 roku podmioty zewnętrzne przeprowadziły w MPK S.A. w Krakowie 25 kontroli, których łączny czas trwania wyniósł 99 dni roboczych.

Szczegółowe zestawienie liczby kontroli przeprowadzonych przez poszczególne instytucje kontrolujące zawiera tabela.

Tabela 42. Wykaz kontroli zewnętrznych

<i>Lp.</i>	<i>Wyszczególnienie</i>	<i>Ilość kontroli</i>
1.	Małopolski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny	9
2.	Wydział Ewidencji Pojazdów i Kierowców Urzędu Miasta Krakowa	5
3.	Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Krakowie	2
4.	Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego – Departament Funduszy Europejskich	1
5.	Urząd Zamówień Publicznych	1
6.	Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Krakowie	1
7.	Kurator zawodowy Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze	1
8.	Ministerstwo Finansów Departament Audytu Środków Publicznych Wydział Terenowy w Krakowie	1
9.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji	1
10.	Straż Miejska Miasta Krakowa + MPO	1
11.	Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Krakowie – Powiat Grodzki	1
12.	Ministerstwo Finansów Departament Audytu Środków Publicznych Wydział Terenowy w Krakowie	1
13.	ŁĄCZNA LICZBA KONTROLI	25

W kontroli dotyczącej utrzymania obiektów wielkopowierzchniowych prowadzonej przez Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Krakowie – Powiat Grodzki wydano zalecenie połączenia dwóch ksiąg obiektu dla Stacji Obsługi i Remontów w jedną.

Podczas kontroli przewozu linii Tele-Bus wykonanej przez Wojewódzki Inspektorat Transportu Drogowego w Krakowie stwierdzono brak aktualnego przeglądu tachografu, zaś kierowca nie posiadał ważnej karty kierowcy.

Podczas pozostałych kontroli nie stwierdzono niezgodności i nie wydano wniosków.

2. Audyty

W 2018 roku Spółka poddała się procesowi ponownej certyfikacji Zintegrowanego Systemu Zarządzania na zgodność z wymaganiami norm ISO 9001 i 14001. W dniach 21 i 22 czerwca 2018 roku audytorzy firmy Polski Rejestr Statków S.A. z siedzibą w Gdańsku przeprowadzili audyt certyfikacyjny, którego celem było sprawdzenie i ocena stopnia spełnienia wymagań norm ISO 9001: 2015 oraz ISO 14001: 2015 w obszarze realizowanych usług: przewozowych, remontowych pojazdów, diagnostycznych pojazdów samochodowych, reklamowych oraz wynajmu powierzchni użytkowych. Wynik audytu był pozytywny, Spółka uzyskała certyfikat zgodności z normami odniesienia obowiązujący do lipca 2021 roku.

W raporcie z audytu nr NC-2401/O4 nie stwierdzono niezgodności. Potwierdzono, że Zintegrowany System Zarządzania Jakością i Środowiskiem (ZSZ) MPK S.A. w Krakowie działa skutecznie, realizuje założone cele oraz zapewnia realizację założonej polityki. System zarządzania zapewnia także zdolność do spełnienia przez Organizację mających zastosowanie wymagań, przepisów prawnych, regulacyjnych i umów.

Audyt potwierdził, że kierownictwo przyjęło i zapewniło realizację polityki jakości i środowiskowej. Procesy zostały zidentyfikowane, określono wzajemne powiązania pomiędzy procesami i metody zapewniające skuteczne nadzorowanie procesów. Określono kryteria i metody dla zapewnienia skuteczności i nadzorowania procesów. Dostępne są zasoby i informacje niezbędne do wspomagania przebiegu i monitorowania procesów. Procesy są monitorowane, mierzone i analizowane. Wdrażane są działania do ciągłego doskonalenia procesów i systemu zarządzania. W odniesieniu do zagadnień środowiskowych audytorzy potwierdzili, że w Spółce zidentyfikowano i oceniono występujące w organizacji aspekty środowiskowe, na które organizacja może mieć wpływ, z uwzględnieniem perspektywy cyklu życia oraz określono zagrożenia i możliwości związane z tymi aspektami środowiskowymi. Ustalono także zobowiązania do zachowywania zgodności z wymaganiami dotyczącymi aspektów środowiskowych i utrzymuje się udokumentowaną informację dotyczącą przyjętych zobowiązań do zgodności z wymaganiami. Organizacja monitoruje i ocenia efekty swoich działań mogących mieć wpływ na środowisko, rozpatruje także powiązanie działań zmierzających do osiągnięcia celów środowiskowych z jej procesami biznesowymi.

Audytorzy, w raporcie w części „Silne strony Organizacji” zwrócili uwagę na:

- wnikliwą analizę przyczyn awarii pojazdów;
- organizowanie spotkań z użytkownikami komunikacji w celu bezpośredniego pozyskiwania uwag;
- prowadzenie szkoleń uprawniających do prowadzenia pojazdów z wykorzystaniem dokumentacji sytuacji wypadkowych;
- monitorowanie i pomiary środowiskowe ukazujące w sposób przejrzysty stan zgodności prawnej;
- sprawozdawczość oraz szeroki zakres analiz odnoszących się do realizacji planów;
- stan techniczny infrastruktury;

- ład i porządek w strefach magazynowych i na terenie obiektów;
- zdolność do pozyskiwania i wykorzystania środków finansowych na poprawę infrastruktury i modernizację;
- potencjał ludzki i doświadczoną kadrę warsztatową;
- dbałość o środowisko i otoczenie;
- organizowanie spotkań kierownictwa.

XI. UZYSKANA POMOC PUBLICZNA, ROZLICZENIE DOKAPITALIZOWANIA I WYNAGRODZENIA (REKOMPENSATY) ZA POWIERZONE PRZEZ GMINĘ ZADANIA

1. Uzyskana pomoc publiczna

W latach 2014-2018 Spółka otrzymała pomoc publiczną zaprezentowaną w tabeli 43.

Tabela 43. Pomoc publiczna w zł

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
1.	Umowa AZ/3.38.382/6/12-VII/06 z dnia 21.07.2006 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie	a) Wynagrodzenie za przewozy tramwajowe b) Wynagrodzenie za przewozy autobusowe c) Wynagrodzenie za usługi wspomagające	179 585 476,40 232 604 850,93 0,00	199 594 889,62 0,00 0,00	207 015 819,94 0,00 0,00	208 298 812,16 0,00 0,00	226 800 275,14 0,00 0,00
2.	Umowa 475/ZIKIT/2011 z dnia 25 sierpnia 2011 r. na: "Kontrolowanie dokumentów przewozu osób korzystających z usług organizowanych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie, a także prowadzenie windykacji i egzekucji należności powstałych z tyt. wystawienia wezwań do zapłaty opłat dodatkowych i należności przewozowych"	Wynagrodzenie za kontrolowanie dokumentów przewozu osób korzystających z usług organizowanych w ramach systemu komunikacji miejskiej w Krakowie, a także prowadzenie windykacji i egzekucji należności powstałych z tyt. wystawienia wezwań do zapłaty opłat dodatkowych i należności przewozowych	7 846 967,42	7 367 342,84	2 163 194,66	0,00	0,00

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej (przysporzenia)	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
3.	Umowa 483/1/ZIKIT/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. na prowadzenie dystrybucji biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie	Wynagrodzenie za dystrybucję biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach systemu komunikacji miejskiej w Krakowie	16 841 629,20	17 170 107,85	17 482 429,50	0,00	0,00
4.	Umowa 483/ZIKIT z dnia 30 sierpnia 2011 r. o świadczenie usług w zakresie utrzymania przystanków komunikacyjnych i dworców	Wynagrodzenie za świadczenie usług w zakresie utrzymania przystanków komunikacyjnych i dworców	3 723 422,37	4 003 611,12	3 871 500,00	0,00	0,00
5.	Umowa 338/ZIKIT/2014 z dnia 7 sierpnia 2014 r. na świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie(KMK)	Wynagrodzenie za świadczenie autobusowych usług przewozowych w publicznym transporcie zbiorowym w ramach systemu komunikacji miejskiej w Krakowie (umowa powierzenia)	0,00	230 352 761,43	227 722 132,63	233 257 113,96	257 584 462,23

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej (przysporzenia)	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
6.	<i>Umowa 1594/ZIKiT/2016 z dnia 30 grudnia 2016 r. o świadczenie usług publicznych w zakresie utrzymania infrastruktury przystankowej na terenie Gminy Miejskiej Kraków, dystrybucji biletów Komunikacji Miejskiej w Krakowie wraz z określeniem zasad rozliczenia Rekompensaty</i>		0,00	0,00	0,00	19 123 923,08	20 586 620,74
		a) Wynagrodzenie za dystrybucję biletów uprawniających do przejazdów środkami Komunikacji Miejskiej w Krakowie	0,00	0,00	0,00	15 631 923,08	17 250 620,74
		b) Wynagrodzenie za utrzymanie infrastruktury przystankowej na terenie przystanków komunikacyjnych i dworców	0,00	0,00	0,00	2 688 000,00	3 000 000,00
		c) Wynagrodzenie za kontynuację windykacji i egzekucji należności z tytułu opłaty dodatkowej i należności	0,00	0,00	0,00	804 000,00	336 000,00

Sprawozdanie Zarządu Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie za 2018 rok

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej (przysporzenia)	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
7.	Umowa nr W/I/1008/PT/33/2018 z dnia 10 marca 2018 r. w sprawie realizacji programu „Karta Krakowska”	Wynagrodzenie za realizacji programu „Karta Krakowska”	0,00	0,00	0,00	0,00	1 780 300,00
8.	Środki uzyskane z funduszy europejskich dla wsparcia projektów		17 185 606,39	114 998 510,49	238 237 987,85	54 383 960,50	55 350 000,00
a	Umowa nr POIS.07.03.00-00-001/09-00 z dnia 13.08.2010; Umowa AZ/3.38.382/6/12-VII/06 z dnia 21.07.2006 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie	POliŚ 2007-2013, Zintegrowany transport publiczny w aglomeracji krakowskiej – etap II	0,00	1 196 977,17	82 525 474,96	0,00	0,00
b	Umowa nr POIS.07.03.00-00-042/14-00 z dnia 30.06.2014 r. Umowa AZ/3.38.382/6/12-VII/06 z dnia 21.07.2006 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie Umowa 483/1/ZIKIT/2011 z dnia 30 sierpnia 2011 r. na prowadzenie dystrybucji biletów uprawniających do korzystania z usług przewozowych świadczonych w ramach systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie	POliŚ 2007-2013, Poprawa funkcjonowania krakowskiego transportu miejskiego poprzez zakup niskopodłogowego taboru tramwajowego oraz rozbudowę systemu Krakowskiej Karty Miejskiej	17 185 606,39	113 801 533,32	106 140 597,99	0,00	0,00

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej (przysporzenia)	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
c	Umowa nr MRPO.05.03.01-12-336/10-00-XVI/95/FE/11 z 29.12.2011; Umowa AZ/3.38.382/6/12-VII/06 z dnia 21.07.2006 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie	MRPO 2007-2013, Zakup ekologicznego taboru autobusowego o zmniejszanej emisji zanieczyszczeń	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
d	Umowa nr RPMP.04.05.01-12-0020/15-00-XVII/1FE/16 z dnia 21.04.2016 r.	Projekt: „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych” w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT)	0,00	0,00	49 571 915,00	54 383 960,50	0,00

Lp.	Podstawa udzielenia pomocy publicznej (przysporzenia)	Wyszczególnienie	2014	2015	2016	2017	2018
e	Umowa nr RPMP.04.05.01-12-0982/17-00-XVII/449/FE/17 z dnia 13 grudnia 2017 r.	Projekt pn. Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów w celu obsługi komunikacji zbiorowej aglomeracji krakowskiej - kontynuacja (ZIT- II)	0,00	0,00	0,00	0,00	55 350 000,00
g.	Dotacje kapitałowe Miasta, w tym:		30 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00
a	Uchwała RMK nr LXXII/932/09; Umowa AZ/3.38.382/6/12-VII/06 z dnia 21.07.2006 r. o świadczenie usług komunikacji miejskiej w Krakowie	Dokapitalizowanie do projektu ZTP etap II	30 000 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00

2. Rozliczenie dokapitalizowania i wynagrodzenia (rekompensaty) za powierzone przez gminę zadania

W czerwcu 2018 roku został przeprowadzony na zlecenie Gminy Miejskiej Kraków audyt rekompensaty za świadczone w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku usługi publiczne w ramach Systemu Komunikacji Miejskiej w Krakowie. Audyt obejmował usługi przewozowe komunikacji autobusowej i tramwajowej, usługi dystrybucji biletów, utrzymania infrastruktury przystankowej oraz kontroli biletów i windykacji opłat. Audyt przeprowadziła firma Polinvest sp. z o.o. Wynik rozliczenia rekompensaty w ramach audytu przedstawiono w tabeli.

Tabela 44. Rozliczenie rekompensaty za 2017 r.

w tys. zł

Lp.	Rozliczenie rekompensaty za 2017 rok	Kalkulacja w ramach audytu
1.	Koszty świadczenia usług publicznych	499 757
2.	Zyski z innych prowadzonych działalności (-)	5 350
3.	Inne pomniejszenia rekompensaty (-)	50 767
4.	Zysk z pozostałej działalności operacyjnej i finansowej (-)	4 029
5.	Rozsądny zysk	29 780
6.	Podatek dochodowy od rozsądnego zysku	5 802
7.	Rekompensata skalkulowana zgodnie z rozporządzeniem WE nr 1370/2007 (1-2-3-4+5+6)	475 193
8.	Otrzymane wynagrodzenie za świadczenie usług komunalnych	463 151
9.	Różnica (8-7)	12 042

W raporcie końcowym z audytu znalazł się następujący wniosek:

*„W wyniku audytu stwierdza się, że Spółka osiągnęła wynik niższy od Rozsądnego zysku, co oznacza, iż **przyznana Rekompensata nie była nadmierna, tj. nie wystąpiła nadwyżka Rekompensaty**. W świetle wykonanych obliczeń Spółka mogłaby uzyskać Rekompensatę maksymalnie o 12 041 579,36 zł wyższą od kwoty przyznanej za 2017 r.”.*

W dniu 6 lipca 2018 roku Zarząd Infrastruktury Komunalnej i Transportu w Krakowie w piśmie nr NS.031.14.2018 skierowanym do MPK S.A. dotyczącym audytu rekompensaty operatora lokalnego transportu zbiorowego poinformował, że:

*„Biorąc pod uwagę wnioski sformułowane przez audytorów należy uznać, że usługi publiczne realizowane w 2017 roku przez Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie **należy uznać za ostatecznie rozliczone z Gminą Miejską Kraków.**”*

Przedstawienie rozliczenia za powierzone przez Gminę zadania w 2018 roku będzie możliwe po audycie rekompensaty, który jest spodziewany w II kwartale 2019 roku.

XII. ROZWÓJ ELEKTROMOBILNOŚCI W SPÓŁCE

„Ustawa o elektromobilności i paliwach alternatywnych” (Dz.U. 2018 r. poz. 317) nakłada na jednostki samorządu terytorialnego, z wyłączeniem gmin i powiatów, których liczba mieszkańców nie przekracza 50 000, obowiązek wzrostu udziału autobusów zeroemisyjnych we flocie pojazdów użytkowanych w celu świadczenia usługi komunikacji miejskiej do poziomu 30%. Zakłada się, że wskaźnik ten zostanie osiągnięty w następujący sposób:

- 5% - od dnia 1 stycznia 2021 roku
- 10% - od dnia 1 stycznia 2023 roku
- 20% - od dnia 1 stycznia 2025 roku
- 30% - od dnia 1 stycznia 2028 roku.

Decyzja dotycząca wprowadzenia pojazdów zeroemisyjnych do floty pojazdów komunikacji miejskiej ma wynikać z rezultatów analizy kosztów i korzyści, o której mowa w art. 37 ustawy o elektromobilności.

Plany inwestycyjne w zakresie rozwoju elektromobilności zawarte w planie wieloletnim Spółki na lata 2019-2023 są zgodne z wnioskami z opracowanego wspólnie z Wydziałem Gospodarki Komunalnej Urzędu Miasta Krakowa dokumentu pt. „Analiza kosztów i korzyści związanych z wykorzystywaniem autobusów zeroemisyjnych, w celu świadczenia usług komunikacji miejskiej na terenie aglomeracji krakowskiej”.

Aktualnie Spółka posiada 26 autobusów o zerowej emisji spalin (prawie 5% stanu inwentarzowego Spółki) i 1 radiowóz elektryczny. Do spełnienia wskaźnika na dzień 1 stycznia 2021 roku brakuje 2 autobusów. Aktualnie Spółka jest w fazie zawarcia umów najmu tych pojazdów.

1. Działania zmierzające do zwiększenia udziału autobusów zeroemisyjnych.

W celu zapewnienia odpowiedniego udziału autobusów zeroemisyjnych we flocie użytkowanych przez Spółkę pojazdów, zgodnie z wymaganiami Ustawy o Elektromobilności, oraz przy zachowaniu wielkości floty autobusowej niezbędnej do wykonania zakontraktowanej pracy przewozowej wyrażonej w wozokilometrach, MPK S.A. w Krakowie podjęło kroki zmierzające do pozyskania środków na zakup nowych, cichych i zeroemisyjnych pojazdów w ramach dostępnych programów pomocowych. Podjęte zostały działania w celu zakupu w kolejnych latach:

- **50 sztuk niskopodłogowych, przegubowych autobusów elektrycznych wraz z mobilnymi ładowarkami typu plug-in**, w trybie konkursowym w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020 w ramach Osi priorytetowej VI Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach, Działanie 6.1. Rozwój publicznego transportu zbiorowego w miastach;
- **nowych autobusów bezemisyjnych, elektrycznych w ramach porozumienia z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju**, które zostało podpisane w dniu 29 czerwca 2017 roku przez **MPK S.A. w Krakowie wraz z Gminą Miejską Kraków**. Przedmiotem ww. porozumienia

jest współpraca przy opracowaniu, testowaniu, wdrożeniu i sprzedaży nowych, innowacyjnych rozwiązań w obszarze bezemisyjnego transportu publicznego. Efektem wdrożenia projektu będzie wymiana miejskich autobusów spalinowych EURO 5 na bezemisyjne, co przyczyni się do poprawy jakości życia w Krakowie poprzez zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza (brak emisji spalin) oraz znaczącego obniżenia poziomu hałasu wytwarzanego przez transport miejski. Ostateczna ilość zakupionych przez Spółkę pojazdów zależeć będzie od wysokości dofinansowania ww. projektu (Porozumienie przewiduje zakup do 161 pojazdów).

W przypadku zakupu 50 autobusów elektrycznych w ramach projektu POLiŚ ilość pojazdów zakupionych z projektu NCBR zostanie dostosowana do spełniania wskaźników ustawy.

2. Działania zmierzające do zwiększenia udziału nowoczesnego taboru tramwajowego o obniżonej energochłonności.

W dniu 16 stycznia 2018 roku Spółka podpisała **Umowę na dostawę 50 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych Tramino Kraków**. Umowę zawarto z konsorcjum wykonawców w składzie Stadler Polska Sp. z o.o. i Solaris Bus & Coach S.A. Zakup będzie realizowany w ramach projektu pt.: „Zakup niskopodłogowego taboru tramwajowego w celu usprawnienia i poprawy jakości miejskiej komunikacji zbiorowej w Krakowie etap I” z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2014-2020. Pierwsze nowe tramwaje powinny trafić do Krakowa na początku 2020 roku. Kontrakt, zgodnie z umową, zostanie zrealizowany w czwartym kwartale 2020 roku.

W dniu 28 września 2018 roku w obecności Prezydenta Miasta Krakowa **podpisano dokument ogłoszenia o dialogu technicznym w sprawie zamówienia do 60 sztuk niskopodłogowych, przegubowych wagonów tramwajowych**, który pozwoli Spółce na przygotowanie się do ogłoszenia przetargu w 2019 roku. Zamawiane tramwaje będą mieć od 30 do 35 metrów długości. Zostaną wyposażone w klimatyzację, automat biletowy z możliwością zapłaty monetami i kartą, system informacji pasażerskiej, monitoring i system liczenia pasażerów. Wagony będą także przygotowane do jazdy bez zasilania z sieci trakcyjnej. W tym celu niektóre z nich będą wyposażone w odpowiednie zasobniki energii, umożliwiające jazdę z opuszczonym pantografem, bez korzystania z sieci trakcyjnej na odcinku ok. 3 km.

3. Działania zmierzające do zwiększenia udziału ekologicznych pojazdów w flocie pojazdów pozostałych

Podczas odnowy floty samochodów służbowych Spółka dba, aby nowo zakupione pojazdy były nowoczesne i ekologiczne. W latach 2017-2018 zakupiono 6 sztuk ekologicznych radiowozów dla inspektorów ruchu (5 sztuk hybrydowych i 1 sztuk elektryczny) oraz 1 samochód hybrydowy dla Działu Obsługi Technicznej. W 2019 roku planowany jest zakup kolejnych 2 sztuk radiowozów z napędem hybrydowym.

Ponadto, w dniu 12 grudnia 2018 roku Spółka zgłosiła swoje uczestnictwo do Grupy Zakupowej „*E-mobilność dla GMK*” organizowanej przez KHK S.A. Celem projektu jest pozyskanie przez MPK S.A. w Krakowie (planowany wynajem) dwóch osobowych pojazdów elektrycznych.

XIII. KLUCZOWE ZADANIA LUB PROJEKTY

Działalność Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego S.A. w Krakowie koncentruje się na zapewnieniu klientom komfortu i bezpieczeństwa przejazdu, poprawy warunków oczekiwania na przystankach oraz dogodnego sposobu zakupu biletów. W swojej działalności gospodarczej, Spółka kieruje się troską o poszanowanie środowiska naturalnego i dbałością o zmniejszenie ilości zanieczyszczeń i hałasu wprowadzanych do atmosfery.

Zgodnie z opracowanym „Wieloletnim planem rzeczowo-finansowym na lata 2019-2023” zamierzenia te realizowane będą między innymi poprzez:

1. Działania w zakresie zakupu w kolejnych latach nowoczesnych pojazdów o niskiej lub zerowej emisji spalin i o zmniejszonej emisji hałasu;
2. Działania na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ w komunikacji autobusowej;
3. Działania na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ dzięki rozwojowi komunikacji tramwajowej;
4. Modernizację torów postojowych na terenie Stacji Obsługi Tramwajów Nowa Huta oraz przebudowę wjazdu na teren Stacji i wyjazdu.
5. Wykonanie przebudowy układu torowego w obszarze Rzemieślnicza- Brożka.

Ad. 1. Działania w zakresie zakupu w kolejnych latach nowoczesnych pojazdów o niskiej lub zerowej emisji spalin i o zmniejszonej emisji hałasu.

Spółka będzie podejmowała działania na rzecz zakupu w kolejnych latach pojazdów o niskiej lub zerowej emisji spalin i o zmniejszonej emisji hałasu, które zostały przedstawione w rozdziale XII pt. „Rozwój elektromobilności w Spółce” w/w Planu wieloletniego.

Ad. 2. Działania na rzecz ograniczenia emisji CO₂ w komunikacji autobusowej.

Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne S.A. w Krakowie posiada w swoich zasobach **100% autobusów spełniających co najmniej normę spalin EURO 5**. Wszystkie autobusy z normami emisji spalin poniżej Euro 5 zostały wycofane z eksploatacji. 26 autobusów to pojazdy o zerowej emisji spalin (prawie 5% stanu inwentarzowego Spółki), a 34 pojazdy to autobusy hybrydowe.

We wszystkich autobusach z silnikami Euro 5, EEV i Euro 6 zastosowany jest system dodatkowej obróbki spalin z wykorzystaniem dodatku AdBlue. Znajduje się on w oddzielnym zbiorniku w każdym autobusie, skąd za pomocą specjalnej instalacji podawany jest do wtryskiwacza dozującego AdBlue do katalizatora SCR, w którym następuje redukcja tlenków azotu w nieszkodliwy azot i wodę. Sam dodatek AdBlue dla środowiska jest obojętny, niepalny, nie wybucha i nie jest szkodliwy dla zdrowia.

W trakcji autobusowej emisja dwutlenku węgla jest bezpośrednim efektem spalania paliw węglowodorowych w silnikach i agregatach grzewczych. W 2018 roku w wyniku spalania paliw silnikowych autobusy MPK S.A. w Krakowie wyemitowały do atmosfery około 43 400 Mg dwutlenku węgla CO₂.

W 2019 roku na emisję dwutlenku węgla będą miały wpływ nowe elementy innowacyjne w autobusach, które będą skutkować zmniejszeniem zużycia paliwa, a w konsekwencji zmniejszeniem emisji dwutlenku węgla CO₂:

- **eksploatacja autobusów hybrydowych** (13 sztuk Solaris Urbino 18H, 9 sztuk Solaris Urbino 12.9H, 30 sztuk Mercedes w wersji minihybrydowej, 12 sztuk Volvo) powinna przynieść ograniczenie emisji o około 280 Mg;
- **eksploatacja 7 sztuk autobusów, które na swoim dachu mają zamontowany system technologii fotowoltaicznej** powinna przynieść efekt ograniczenia emisji CO₂ o około 2,5 Mg;
- **eksploatacja 137 rekuperatorów energii hamowania w autobusach Solaris Urbino 12 i Solaris Urbino 18** powinna przynieść ograniczenie emisji CO₂ o około 46 Mg;
- **dobór ogumienia do autobusów w oparciu o wskaźnik oporu toczenia**, powinien przynieść efekt zmniejszenia emisji CO₂ o około 96,0 Mg;
- **eksploatacja 26 sztuk autobusów elektrycznych** spowoduje ograniczenie lokalnej emisji dwutlenku węgla CO₂ o około 1 460 Mg.

Ad. 3. Działania na rzecz zmniejszenia emisji CO₂ dzięki odnowie taboru komunikacji tramwajowej.

Według ekspertyzy wykonanej dla naszej Spółki przez zespół Politechniki Krakowskiej pt.: „Badanie energochłonności wybranych typów tramwajów (NGT6 i porównawczo 105Na)” zużycie energii na jednostkę masy przez tramwaj NGT6 jest o około 20-30% niższe niż pociągu 2 x 105Na. Ponadto przyjmuje się, że jeden nowoczesny niskopodłogowy tramwaj NGT6 zastępuje dwa klasyczne tramwaje 105Na.

Również zakres modernizacji wykonywanych w ostatnich latach przez Spółkę używanych tramwajów typu N8 i GT8S zawierał wymianę układów rezystancyjnych (oporowych) na „chopperowe”, które zapewniają mniejsze jednostkowe zużycie energii i jej rekuperację.

Reasumując, powszechne stosowanie przez Spółkę coraz większej ilości wagonów tramwajowych o mniejszym zapotrzebowaniu na energię elektryczną, wyposażonych w systemy rekuperacji energii, pozwoli utrzymać w trakcji tramwajowej zapotrzebowanie na energię elektryczną na poziomie aktualnie zamawianym.

Wykorzystanie pojazdów wielkopojemnych, umożliwi przewiezienie większej ilości pasażerów, co w przeliczeniu na pasażera, pozwoli spodziewać się trendu niewielkiego spadku globalnego zapotrzebowania na energię elektryczną.

Ad. 4. Modernizacja torów postojowych na terenie Stacji Obsługi Tramwajów Nowa Huta oraz przebudowa wjazdu na teren Stacji i wyjazdu.

W perspektywie kilku lat prowadzona będzie dalsza przebudowa Stacji Obsługi Tramwajów Nowa Huta, która przewiduje budowę wiązki 4 torów postojowych oraz przebudowę istniejących torów postojowych wraz z lekkim zadaszeniem oraz zastosowaniem ogniw fotowoltaicznych na zadaszeniu dla potrzeb eksploatacyjnych budowli oraz sąsiedniej hali.

W I etapie, prowadzonym w latach 2018-2019, realizowane jest zadanie w zakresie torów postojowych od strony zachodniej, zabudowa 10 rozjazdów tramwajowych, wykonanie infrastruktury podziemnej. W sąsiedztwie wiaty na wózki jest budowana nowa akumulatornia w związku z koniecznością wyburzenia części budynku akumulatornia – stacja trafo dla potrzeb wiązki torów. W trakcie budowy jest również podstacja trakcyjna na przedłużeniu linii istniejącej stacji transformatorowej. Na ten zakres podpisana jest umowa z Wykonawcą.

Na 2019 rok zaplanowane jest zadanie przebudowy układu wjazdowo-wyjazdowego w drugiej bramie na układ dwutorowy. Na dzień dzisiejszy wjazdy i wyjazdy odbywają się jednym torem, a na torze szlakowym występuje jazda pojazdów pod prąd. W celu zlikwidowania tej kolizji MPK S.A. zleciło dokumentację projektową, która jest w trakcie uzgodnień. Z uwagi na konieczność uzyskania odstępstwa od warunków technicznych dotyczącego promieni łuków torowych przy wyjeździe i wjeździe na teren stacji obsługi MPK S.A. w Krakowie wystąpiło do Ministerstwa o wyrażenie zgody na odstępstwo. Po ośmiu miesiącach Ministerstwo wyraziło zgodę na odstępstwo od warunków technicznych dotyczących promieni łuków. MPK S.A. w Krakowie zostało poinformowane o odstępstwie 31 grudnia 2018 roku. Projekt został złożony do Zarządu Dróg Miasta Krakowa w celu dokonania uzgodnień. Realizacja zadania uzależniona jest od prawomocnej decyzji pozwolenia na budowę po dokonaniu wszystkich wymaganych procedurą uzgodnień.

W 2019 roku MPK S.A. w Krakowie przystąpiło do opracowania specyfikacji istotnych warunków zamówienia do postępowania dotyczącego budowy i przebudowy następnych 4 torów postojowych wraz z rozjazdami i drogami od strony zachodniej.

Ad. 5. Wykonanie przebudowy układu torowego w obszarze Rzemieślnicza- Brożka

Zlecono wykonanie koncepcji możliwości technicznych przebudowy układu torowego w obszarze Rzemieślnicza - Brożka. Założeniem koncepcji jest połączenie torów wyjazdowych ze Stacji Obsługi Tramwajów Podgórze w kierunku zachodnim poprzez działkę zakupioną w 2017 roku i skierowanie ruchu na plac magazynowy od strony ul. Brożka a także wypracowanie założeń do wykonania drugiej bramy na ul. Brożka w okolicach podstacji trakcyjnej Brożka w obu kierunkach, połączenie przynajmniej jednym torem po terenie wewnętrznym z istniejącym wyjazdem na ul. Brożka oraz utworzenie toru obwodowego do przejazdów technicznych pomiędzy bramą wyjazdową od strony pętli Łagiewniki a bramą wjazdową bez konieczności wyjazdu na tory szlakowe Brożka.

ZAŁĄCZNIK nr 1– CZĘŚĆ TABELARYCZNA

Tabela nr 1. Przychody i koszty wg rodzajów działalności

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
1.	PRZYCHODY OGÓŁEM, z tego:	558 716	600 568	618 637	110,7	103,0
	- przychody netto ze sprzedaży i zrównane z nimi	501 737	541 356	539 111	107,4	99,6
	- pozostałe przychody operacyjne	54 146	58 012	74 288	137,2	128,1
	- przychody finansowe	2 833	1 200	5 238	184,9	436,5
2.	KOSZTY OGÓŁEM, z tego:	545 432	591 530	580 795	106,5	98,2
	- koszty operacyjne	529 595	582 265	568 984	107,4	97,7
	- pozostałe koszty operacyjne	5 246	1 348	4 725	90,1	350,5
	- koszty finansowe	10 591	7 917	7 086	66,9	89,5

Tabela nr 2. Przychody ze sprzedaży i zrównanie z nimi

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
I.	Przychody ze sprzedaży usług i zrównane z nimi, z tego:	501 737	541 356	539 111	107,4	99,6
1.	Wynagrodzenie za świadczone usługi w zakresie przewozów tramwajowych	208 299	226 665	226 800	108,9	100,1
2.	Wynagrodzenie za świadczone usługi w zakresie przewozów autobusowych	235 147	255 730	257 723	109,6	100,8
3.	Wynagrodzenie za zamawianie i organizację dystrybucji biletów	15 632	15 556	17 251	110,4	110,9
4.	Wynagrodzenie z tytułu utrzymania przystanków i dworców	2 688	3 000	3 000	111,6	100,0
5.	Wynagrodzenie za kontrolę biletów i windykację opłat	804	355	336	41,8	94,6
6.	Wynagrodzenie za realizację Programu "Karta Krakowska"	x	3 000	1 780	x	59,3
7.	Przychody z innej działalności pozostałej	39 167	37 050	32 221	82,3	87,0

Tabela nr 3. Koszty działalności operacyjnej w układzie rodzajowym

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
I.	Koszty działalności operacyjnej, w tym:	529 595	582 265	568 984	107,4	97,7
1.	Amortyzacja	115 437	143 538	137 013	118,7	95,5
2.	Zużycie materiałów i energii	141 565	151 475	155 036	109,5	102,4
3.	Usługi obce	95 080	89 175	85 685	90,1	96,1
4.	Podatki i opłaty	10 242	10 985	7 718	75,4	70,3
5.	Koszty wynagrodzeń, w tym:	158 026	176 032	174 443	110,4	99,1
	- wynagrodzenia osobowe	127 288	140 488	139 027	109,2	99,0
	- wynagrodzenia bezosobowe	1 685	2 430	3 848	228,4	158,4
	- świadczenia na rzecz pracowników	29 053	33 114	31 568	108,7	95,3
6.	Pozostałe koszty rodzajowe	8 517	10 370	8 405	98,7	81,1
7.	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	728	690	684	94,0	99,1

Tabela nr 4. Wynik finansowy

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
1.	Zysk / strata na działalności, z tego:	13 284	9 038	37 842	284,9	418,7
	- operacyjnej	-27 858	-40 909	-29 873	107,2	73,0
	- pozostałej operacyjnej	48 900	56 664	69 563	142,3	122,8
	- finansowej	-7 758	-6 717	-1 848	23,8	27,5
2.	Podatek dochodowy	3 514	2 809	9 879	281,1	351,7
3.	Zysk (strata) z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych wg MPW	593	x		0,0	x
4.	Zysk / strata netto	10 363	6 229	27 963	269,8	448,9

Tabela nr 5. Zatrudnienie i płace

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
I.	Zatrudnienie i płace					
1.	Średnioroczna liczba zatrudnionych ogółem (etaty)	2 286	2 380	2 361	103,3	99,2
2.	Średnioroczna liczba zatrudnionych ogółem (osoby)	2 287	x	2 362	103,3	x
3.	Liczba zatrudnionych na koniec roku (etaty)	2 333	x	2 354	100,9	x
4.	Wynagrodzenia pracowników ogółem (tys. zł) *)	127 288	140 488	139 027	109,2	99,0
	w tym: nagrody	3 681	4 000	2 580	70,1	64,5
	odprawy i ekwiwalenty	924	870	914	98,9	105,1
5.	Przeciętne wynagrodzenie ogółem (zł/etat/m-c)**)	4 626	4 871	4 871	105,3	100,0
6.	Przeciętne wynagrodzenie bez nagród, odpraw i ekwiwalentów (zł/etat/m-c)	4 466	4 701	4 748	106,3	101,0
II.	Koszty organów spółki (tys. zł)					
	w tym: wynagrodzenie zarządu stałe (tys. zł)	1 128	x	1 258	111,5	x
	wynagrodzenie zarządu zmienne (tys. zł)	257	x	236	91,8	x
	wynagrodzenie rady nadzorczej (tys. zł)	251	x	301	119,8	x

*) pozycja obejmuje: wynagrodzenia osobowe, nagrody, odprawy i ekwiwalenty

**) pozycja nie obejmuje kosztów godzin nadliczbowych prowadzących pojazdy

Tabela nr 6. Przepływy pieniężne

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł
1	2	3	4	5
A.	PRZEPŁYWY Z DZIAŁNOŚCI OPERACYJNEJ			
1.	Zysk netto	10 363	6 229	27 963
2.	Korekty o pozycje	52 813	54 602	50 847
	- amortyzacja	115 437	143 538	137 013
	- odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	1 684	5 985	4 010
	- zysk (strata) z tytułu różnic kursowych	0	0	0
	- zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-1 541	0	-2 268
	- zmiana stanu rezerw	8 751	1 063	-12 609
	- zmiana stanu zapasów	-4 354	0	-1 439
	- zmiana stanu należności	6 964	-30 000	-27 615
	- zmiana stanu zobowiązań	-10 472	0	-2 232
	- zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-63 665	-65 984	-60 465
	- pozostałe korekty (odpis na straty MPK S.A.)	9	0	16 452
3.	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej razem (1 + 2)	63 176	60 831	78 810
B.	PRZEPŁYWY Z DZIAŁNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
1.	Wpływy	3 176	0	2 648
2.	Wydatki	66 746	156 135	107 748
3.	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej razem (1 + 2)	-63 570	-156 135	-105 100
C.	PRZEPŁYWY Z DZIAŁNOŚCI FINANSOWEJ			
1.	Wpływy	54 384	73 262	55 409
2.	Wydatki	197 345	34 077	60 589
3.	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej razem (1 + 2)	-142 961	39 185	-5 180
D.	PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE RAZEM (A+B+C)	-143 355	-56 119	-31 470
E.	BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW	-143 355	-56 119	-31 470
	- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	0	0	0
F.	ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POZĄTEK OKRESU	244 388	100 501	101 033
G.	ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU (D+F)	101 033	44 382	69 563

Tabela nr 7. Bilans Aktywa

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
A.	Aktywa trwałe	1 109 616	1 212 400	1 212 997	109,3	100,0
1.	Wartości niematerialne i prawne	2 483	3 205	4 595	185,1	143,4
2.	Rzeczowe aktywa trwałe	1 076 011	1 173 310	1 172 684	109,0	99,9
3.	Należności długoterminowe	0	0	0	x	x
4.	Inwestycje długoterminowe	3 704	3 111	4 579	123,6	147,2
5.	Długoterminowe rozl. międzyokres.	27 418	32 774	31 139	113,6	95,0
B.	Aktywa obrotowe	144 628	123 696	144 412	99,9	116,7
1.	Zapasy	22 467	18 114	23 906	106,4	132,0
2.	Należności krótkoterminowe, w tym:	17 735	54 699	45 351	255,7	82,9
	- z tyt. robót, dostaw i usług	6 356	36 817	5 672	89,2	15,4
3.	Inwestycje krótkoterminowe, w tym:	101 033	44 382	69 563	68,9	156,7
	- środki pieniężne	101 033	44 382	69 563	68,9	156,7
4.	Krótkoterminowe rozl. międzyokres.	3 393	6 501	5 592	164,8	86,0
	SUMA AKTYWÓW	1 254 244	1 336 096	1 357 409	108,2	101,6

Tabela nr 8. Bilans pasywa

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
A.	Kapitał własny	377 119	374 435	421 535	111,8	112,6
1.	Kapitał podstawowy	84 882	84 882	84 882	100,0	100,0
2.	Kapitał zapasowy	262 694	264 151	273 289	104,0	103,5
3.	Kapitał z aktualizacji wyceny	19 171	19 173	18 939	98,8	98,8
4.	Zysk/strata z lat ubiegłych	9	0	16 462	x	x
5.	Zysk/strata netto	10 363	6 229	27 963	269,8	448,9
6.	Odpisy zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	0	0	0	x	x
B.	Zobowiązania i rezerwy na zobow.	877 125	961 661	935 874	106,7	97,3
1.	Rezerwy na zobowiązania	104 745	102 004	92 136	88,0	90,3
2.	Zobowiązania długoterminowe, w tym:	130 631	173 065	188 060	144,0	108,7
	- z tyt. kredytów i pożyczek	35 132	25 057	25 366	72,2	101,2
3.	Zobowiązania krótkoterminowe, w tym:	90 268	119 043	103 333	114,5	86,8
	- z tyt. dostaw i usług	37 682	38 948	30 907	82,0	79,4
	- z tyt. kredytów i pożyczek	9 418	9 638	9 509	101,0	98,7
4.	Rozliczenia międzyokresowe	551 481	567 549	552 345	100,2	97,3
	SUMA PASYWÓW	1 254 244	1 336 096	1 357 409	108,2	101,6

Tabela nr 9. Wydatki inwestycyjne i źródła ich finansowania

Lp.	Wyszczególnienie	WYKONANIE	PLAN	WYKONANIE	Dynamika	Dynamika
		2017 tys.zł	2018 tys.zł	2018 tys.zł	2018/2017 %	2018/2018P %
	1	2	3	4	5	6
1.	Wydatki na inwestycje i leasing, w tym:	203 203	245 675	235 906	116,1	96,0
	I. Nakłady MPK S.A. ogółem:	52 503	56 020	45 743	87,1	81,7
	Modernizacja taboru tramwajowego	13 695	13 823	12 532	91,5	90,7
	Zakup taboru autobusowego	161	8 100	13 083	8 126,1	161,5
	Zakup maszyn, urządzeń i pojazdów specjalistycznych	8 085	6 911	2 355	29,1	34,1
	Modernizacja budynków i budowli	16 672	18 149	12 150	72,9	66,9
	Komputeryzacja	1 466	2 500	3 046	207,8	121,8
	Pozostałe zadania inwestycyjne/projekty	12 424	6 537	2 577	20,7	39,4
	II. Nakłady współfinansowane ze środków unijnych	44 162	100 115	100 183	226,9	100,1
	Realizacja projektu „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych” w ramach ZIT	44 162	1 373	1 373	3,1	100,0
	Realizacja projektu „Zakup niskoemisyjnych, niskopodłogowych autobusów oraz stacjonarnych automatów KKM do sprzedaży biletów, w celu obsługi linii aglomeracyjnych- kontynuacja” w ramach ZIT	0	98 742	98 810	x	100,1
	III. Zakup autobusów - leasing	107 030	89 540	89 540	83,7	100,0
	IV. Dostawa sprzętu komputerowego -leasing	0	0	630	x	x
	V. Pomniejszenie nakładów z lat ubiegłych	-492	0	-190	38,6	x
2.	Źródła sfinansowania nakładów inwestycyjnych	203 203	245 675	235 906	116,1	96,0
2.1	- amortyzacja	41 789	82 873	90 386	216,3	109,1
2.2	- zysk	0	0	0	x	x
2.3	- inne środki własne - w tym:	0	0	0	x	x
	w tym: dokapitalizowanie	0	0	0	x	x
	finansowy efekt PGK (darowizny)	0	0	0	x	x
	pozostałe aktywa własne	0	0	0	x	x
2.4	- środki obce w tym:	161 414	162 802	145 520	90,2	89,4
	- kredyty i pożyczki	0	0	0	x	x
	- dotacje i subwencje i śr. UE	54 384	73 262	55 350	101,8	75,6
	- leasing	107 030	89 540	90 170	84,2	100,7

Tabela nr 10. Wskaźniki (1)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	DEFINICJA	j.m.	Wykonanie	
				2017	2018
I.	Ocena rentowności Spółki				
1.	Rentowność netto sprzedaży	(wynik finansowy netto */ przychody netto ze sprzedaży produktów towarów i materiałów) x 100%	%	1,9%	5,0%
2.	Rentowność brutto sprzedaży	(wynik na sprzedaży / przychody netto ze sprzedaży produktów towarów i materiałów) x 100%	%	-5,6%	-5,5%
3.	Zyskowność majątku ogółem (stopa zwrotu ROA)	(wynik finansowy netto*/ aktywa ogółem) x 100	%	0,8%	2,0%
4.	Zyskowność kapitału własnego (stopa zwrotu ROE)	(wynik finansowy netto*/ kapitał własny) x 100	%	2,6%	6,4%
II.	Ocena sprawności działania				
1.	Szybkość obrotu należnościami	(przeciętny ¹⁾ stan należności z tytułu dostaw i usług / przychody ze sprzedaży produktów towarów i materiałów) x 365	dni	5	4
2.	Szybkość obrotu zobowiązaniami ²	(przeciętny ¹⁾ stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług / wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów) x 365	dni	x	x
3.	Szybkość obrotu zapasami ²	(przeciętny ¹⁾ stan zapasów / wartość sprzedanych towarów i materiałów + koszt wytworzenia sprzedanych produktów) x 365	dni	x	x

* wskaźniki nie uwzględniają pozycji "zysk (strata) z udziałów w jednostkach podporządkowanych wycenianych metodą praw własności"

¹⁾ Przy obliczaniu wskaźników sprawności działania w celu właściwego porównania zasobów jakimi są zapasy, należności, zobowiązania ze strumieniami (przychody, koszty), wielkość zasobów powinna zostać uśredniona [(wartość na początek roku+ wartość na koniec roku)/2]

²⁾ Z uwagi na fakt, że Spółka prowadzi i planuje koszty i przychody działalności operacyjnej według układu porównawczego, nie posiadamy danych umożliwiających wyliczenie brakujących dwóch wskaźników zgodnie z prezentowanymi definicjami. W części opisowej Sprawozdania (pkt 7.3) wskaźniki te wyliczane są według następujących formuł: szybkość obrotu zobowiązaniami = przeciętny stan zobowiązań z tytułu dostaw i usług / koszty działalności operacyjnej* 365 dni oraz szybkość obrotu zapasami = przeciętny stan zapasów / koszty działalności operacyjnej* 365 dni.

Tabela nr 11. Wskaźniki (2)

L.p.	WYSZCZEGÓLNIENIE	DEFINICJA	j.m.	Wykonanie	
				2017	2018
III.	Ocena stopnia płynności				
1.	Wskaźnik płynności I	aktywa obrotowe ²⁾ / zobowiązania krótkoterminowe	-	1,6	1,4
2.	Wskaźnik płynności II	aktywa obrotowe ²⁾ - zapasy / zobowiązania krótkoterminowe	-	1,4	1,2
3.	Średnioroczny wskaźnik płynności III - szybki	(przeciętny ¹⁾ stan środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych / przeciętny ¹⁾ stan zobowiązań krótkoterminowych)	-	1,6	0,9
IV.	Ocena stopnia zadłużenia				
1.	Stopa zadłużenia	(zobowiązania i rezerwy na zobowiązania / pasywa ogółem) x 100	%	69,9%	68,9%
2.	Stopa zadłużenia z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	(zobowiązania z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek / pasywa ogółem) x 100	%	3,6%	2,6%
3.	Finansowanie majątku trwałego kapitałem własnym	(kapitał własny + rezerwy na zobowiązania / aktywa trwałe) x 100	%	43,4%	42,3%
V.	Pozostałe wskaźniki				
1.	Wydajność pracy na zatrudnionego ogółem	(przychody ze sprzedaży produktów towarów i materiałów / liczba etatów)	tys.zł /etat	219,5	228,3
2.	Stopień zużycia majątku trwałego	(wartość brutto aktywów trwałych - wartość netto aktywów trwałych / wartość brutto aktywów trwałych)	%	46,0%	45,1%

¹⁾ Przy obliczaniu wskaźników sprawności działania w celu właściwego porównania zasobów jakimi są zapasy, należności, zobowiązania ze strumieniami (przychody, koszty), wielkość zasobów powinna zostać uśredniona [(wartość na początek roku+ wartość na koniec roku)/2]

²⁾ Bez „z tytułu dostaw i usług powyżej 12 miesięcy”

Tabela nr 12. Zbiorcze informacje finansowe (dot. Ratingu Gminy)

Zatrudnienie	etaty													
Zobowiązania gwarantowane przez Miasto, stan na dzień 31.12	x	2 423												
Zobowiązania z tytułu dostaw, towarów i usług, stan na dzień 31.12	x	2 361												
Zobowiązania krótkoterminowe, stan na dzień 31.12	x	2 286												
Zobowiązania długoterminowe, stan na dzień 31.12	x	2 206												
Wartość zakontraktowanych / zleconych usług przez Miasto	x	2 193												
Wartość niepieniężnych dotacji Miasta	x													
Dotacje kapitałowe Miasta	x													
Dotacje bieżące Miasta	x													
Suma przychodów	x													
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	x													
Zysk (strata) netto na koniec roku	x													
Zysk/strata ze sprzedaży na koniec roku	x													
Kapitał podstawowy stan na dzień 31.12	x													
Kapitał własny stan na dzień 31.12	x													
Rok	x													

w tys. zł															
2019 plan	377 721	84 882	-71 311	-12 024	570 645	637 676	x	x	x	535 195	159 124	91 300	21 850	x	2 423
2018	421 535	84 882	-29 873	27 963	539 111	618 637	x	x	x	506 890	188 060	103 333	30 907	x	2 361
2017	377 119	84 882	-27 858	10 363	501 737	558 716	x	x	x	462 570	130 631	90 268	37 682	x	2 286
2016	366 747	84 882	5 270	33 028	491 996	559 384	x	x	x	459 147	162 720	125 456	38 948	x	2 206
2015	333 718	84 882	12 983	30 611	463 465	494 209	x	x	x	458 489	203 338	133 751	29 549	x	2 193